

ingediend op **2005** (2023-2024) – Nr. 1
7 februari 2024 (2023-2024)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012
betreffende het Lokaal Cultuurbeleid,
het decreet van 10 maart 2023
over de subsidiëring
van het sociaal-cultureel volwassenenwerk
en het decreet van 23 juni 2023
tot structurele subsidiëring van kernorganisaties
om de digitale transformatie
van de cultuursector aan te sturen
en tot opheffing van het Participatiedecreet
van 18 januari 2008

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Bijlage bij de memorie van toelichting: Armoedetoets.....	39
Voorontwerp van decreet van 7 juli 2023	57
Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media	65
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens	73
Advies van het Netwerk tegen Armoede.....	85
Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit	91
Voorontwerp van decreet van 13 oktober 2023	99
Advies van de Raad van State	107
Ontwerp van decreet.....	119

MEMORIE VAN TOELICHTING**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 6 JULI 2012 BETREFFENDE HET LOKAAL CULTUURBELEID, HET DECREET VAN 10 MAART 2003 OVER DE SUBSIDIËRING VAN HET SOCIAAL-CULTUREEL VOLWASSENENWERK EN HET DECREET VAN 23 JUNI 2023 TOT STRUCTURELE SUBSIDIËRING VAN KERNORGANISATIES OM DE DIGITALE TRANSFORMATIE VAN DE CULTUURSECTOR AAN TE STUREN EN TOT OPHEFFING VAN HET PARTICIPATIEDECREET VAN 18 JANUARI 2008****Samenvatting**

Dit ontwerp van decreet heeft drie doelstellingen:

1) Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

In het kader van een heroriëntering van het participatiebeleid, worden verschillende subsidielijnen uit, ten eerste, het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport en, ten tweede, het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid overgeheveld naar andere decreetale kaders. Voor wat betreft het eerste decreet geeft dit aanleiding tot een opheffing van het decreet. Voor wat betreft het tweede decreet blijven enkel de bepalingen met bijkomende richtlijnen voor de gemeentelijke cultuurraden behouden. Voorliggend ontwerp van decreet regelt deze aanpassingen aan beide decreten. Waar nodig worden ook de nodige overgangsbepalingen voorzien.

2) Het UiTwisselingsplatform

Daarnaast wijzigt voorliggend ontwerp ook het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen. Ten eerste worden, in het kader van een heroriëntering van het participatiebeleid, de opdrachten van de participatie-instelling voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen (vandaag toegekend aan Demos), ondergebracht bij publiq. Ten tweede wordt een rechtsgrond gecreëerd voor de werking van het UiTwisselingsplatform bij publiq. Via dit platform worden data over het vrijetijdsaanbod in verbinding gebracht met de vraag vanuit de participant. Op termijn is er ook ruimte voor de uitwisseling van data uit andere domeinen (vb. cultuur- en jeugdinfrastructuur).

3) Wijziging van het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Er wordt decretaal bepaald dat de Vlaamse Regering het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig kan bijstellen wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

A.1 Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

Situering van het participatiebeleid

- Het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (verder het Participatiedecreet genoemd) is een flankerend en stimulerend decreet en gaat daarbij uit van twee centrale uitgangspunten:

- 1) Een hefboom zijn voor meer gemeenschapsvorming en meer kansen voor het grote publiek om van cultuur, jeugdwerk en sport te kunnen proeven.
- 2) Een stevige partner zijn voor kansengroepen.

Het Participatiedecreet heeft de volgende doelstellingen:

- 1) Het Participatiedecreet stelt participatie, in zijn verschillende dimensies, steeds als eerste en belangrijkste aandachtspunt;
- 2) Het Participatiedecreet werkt aanvullend en ondersteunend voor de sectoraal georganiseerde decreten en beleidsvoering in de domeinen Cultuur, Jeugd en Sport;
- 3) Het Participatiedecreet werkt sectoroverschrijdend en beperkt zich niet tot ofwel het cultuur-, ofwel het jeugd-, ofwel het sportbeleid;
- 4) Het Participatiedecreet biedt een combinatie van ondersteuningsmaatregelen en omvat het structureel inbedden van de beleidsaandacht voor een aantal specifieke doelgroepen, de verankering van enkele specifieke en sectoroverschrijdende participatie-instellingen en het creëren van een subsidiekader voor vernieuwing rond participatie.

Het Participatiedecreet voorziet op dit moment nog volgende subsidie-instrumenten:

- 1) Structurele subsidies aan participatie-instellingen voor enerzijds de verhoging en verbreding van de participatie en anderzijds de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen;
- 2) Structurele subsidies aan verenigingen met een specifieke opdracht met betrekking tot het verenigingsleven;
- 3) Structurele subsidies aan een vereniging ter bevordering van de culturele en sportieve participatie van gedetineerden;
- 4) Structurele subsidies aan gevangenisbibliotheken;
- 5) Projectsubsidies voor projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur, jeugdwerk of sport;
- 6) Structurele subsidies voor lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede;
- 7) Structurele subsidies voor hobbyverenigingen voor de landelijke en op participatie gerichte activiteiten.

Situering van het lokaal cultuurbeleid

- Het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid (verder het decreet Lokaal Cultuurbeleid genoemd) verving het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid. Vanwege het Planlastendecreet moest de Vlaamse overheid diverse sectorale

decreten aanpassen aan de nieuwe, vereenvoudigde werkwijze met betrekking tot plan- en rapporteringsverplichtingen voor lokale besturen.

Het decreet Lokaal Cultuurbeleid bestendigde het gevoerde beleid, maar ging een stap verder door lokale besturen nog meer verantwoordelijkheid te geven om het beleid op maat in te vullen. Het decreet zorgde voor een vereenvoudiging van de regelgeving door zich te conformeren aan de regels van het Planlastendecreet.

Het decreet Lokaal Cultuurbeleid stelde volgende doelstellingen voorop:

- 1) Aanpassing aan het Planlastendecreet;
- 2) Een integraal cultuurbeleid op gemeentelijk vlak stimuleren door gemeentebesturen een grote beleidsruimte te geven en hen te responsabiliseren voor hun cultuurbeleid;
- 3) Kwaliteitsbevorderend werken door dynamiek en vernieuwing te stimuleren;
- 4) De aandacht voor een duurzaam cultuurbeleid op gemeentelijk vlak vergroten, met bijzondere aandacht voor de openbare bibliotheek en het cultuurcentrum;
- 5) De intergemeentelijke samenwerkingsverbanden behouden;
- 6) Voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aparte regeling voorzien;
- 7) De subsidiëring van de organisaties met een specifieke opdracht op elkaar afstemmen;
- 8) Conform het witboek Interne Staatshervorming de bevoegdheden die de provincies in de toekomst nog zullen kunnen uitvoeren, decretaal verankeren.

Het decreet Lokaal Cultuurbeleid voorziet momenteel nog volgende subsidie-instrumenten:

- 1) Structurele subsidies aan organisaties met een specifieke opdracht, voor enerzijds de ondersteuning van gemeenten bij de digitale uitdagingen van hun cultuurbeleid en anderzijds voor voorzieningen voor bijzondere doelgroepen;
- 2) Werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan;
- 3) Werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke, Nederlandstalige openbare bibliotheek;
- 4) Een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

A.2 Het UiTwisselingsplatform

Situering van het beleid inzake de digitale transformatie van de cultuursector

In het regeerakkoord 2019-2024 kondigde de Vlaamse Regering aan dat de digitalisering van de cultuursector een aandachtspunt blijft:

"We voeren een éénduidig beleid dat versnippering tegengaat, meerwaarde biedt aan de cultuuraanbieder- en gebruiker en werkt in een gezond businessmodel." (Regeerakkoord p. 173)

De beleidsnota Cultuur 2019-2024 wil een performante digitale culturele sector stimuleren (SD D.3). In OD D.3.1 (digitale innovatie stimuleren via samenwerking, kruisbestuiving en professionalisering) wordt dit als volgt gesteld:

"Digitale transformatie impliceert een complete verandering van cultuurproductie (over creatie en verspreiding tot consumptie). Om de voordelen van digitalisering optimaal te benutten, moeten culturele organisaties continu innoveren, en daarbij

de behoeften van gebruikers vooropstellen. Digitale culturele content moet vindbaar zijn en efficiënt worden beheerd. Daarnaast roept digitalisering ook nieuwe ethische vraagstukken op. Om de gedeelde uitdagingen aan te kunnen gaan, zal ik ervoor zorgen dat cultuur meegenomen wordt in het geïntegreerd plan voor de verdere digitalisering in Vlaanderen (RA, p. 45). Ik geef mijn administratie de opdracht om strategisch beleid rond de digitale transformatie van de cultuursector i.s.m. VIAA, publiek en Cultuurconnect te operationaliseren (RA, p. 128) en daarbij initiatieven te ontwikkelen met een concrete en meetbare output en maatschappelijke meerwaarde. Ik wil hierbij een balans zoeken tussen korte en middellange termijn acties binnen de werven 'digitale infrastructuur', 'digitale content', 'digitale innovatie' en 'digitale competenties' om zo tijdens deze regeerperiode stappen vooruit te zetten.” (Beleidsnota Cultuur p. 27)

Het UiTwisselingsplatform draagt bij aan de realisatie van dergelijke performante digitale culturele sector.

A.3. Wijziging van het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

In een ontwerpversie van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk was opgenomen dat, conform de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, de Vlaamse Regering het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig kan bijstellen wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen.

De Raad van State merkte in haar advies 74.208/1/V van 30 augustus 2023 (randnummers 3.3.1 tot 3.3.4) op dat deze regeling slechts doorgang kan vinden nadat de Vlaamse Regering in het decreet van 10 maart 2023 wordt gemachtigd om het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig bij te stellen.

Er wordt daarom nu decretaal bepaald dat de Vlaamse Regering het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig kan bijstellen wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen. Door deze bepaling wordt tegemoetgekomen aan dat advies van de Raad van State.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 stelt de ambitie voorop om blijvend in te zetten op de verbreding en verdieping van de vrijetijdsparticipatie van alle Vlamingen. De beleidsnota Cultuur 2019-2024 (Parl. St. VI. Parl. 2019-20, nr. 123/1) bevestigt deze ambitie, maar geeft tegelijk aan de beleidskaders en reglementering te zullen afstemmen op recente evoluties in de sector, door middel van een optimalisatie van het Participatiedecreet. De resterende subsidielijnen uit het decreet Lokaal Cultuurbeleid worden meegenomen in deze oefening.

Bij deze optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid wordt uitgegaan van de volgende drie krachtlijnen:

1. *Vrijetijdsparticipatie als opdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen*

Het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid bevatten tal van subsidielijnen om, in brede zin, vrijetijdsparticipatie te stimuleren. Het was de verdienste van het Participatiedecreet dat het, bij zijn inwerkingintreding in 2008, over de beleidsdomeinen heen expliciete aandacht voor

vrijetijdsparticipatie op de agenda zette en een aantal methodieken en instrumenten ingang deed vinden. Vijftien jaar later stellen we vast dat participatie verankerd is binnen verschillende sectordecreten, hetzij binnen cultuur, hetzij binnen andere beleidsdomeinen. Het illustreert dat men participatiebeleid beschouwt als een kernopdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen. Het is dan ook aangewezen om de methodieken en instrumenten die hun nut hebben bewezen een plaats te geven binnen deze sectordecreten.

2. *Minder versnippering, meer focus en impact*

Momenteel voorzien het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid in tal van zeer uiteenlopende subsidielijnen. In sommige gevallen zijn de middelen die hiertegenover staan eerder beperkt. Daarnaast is soms ook sprake van overlap met andere subsidielijnen. Bovendien zijn er tal van steunpunten en organisaties, erkend en gesubsidieerd vanuit deze decreten, die overheden en actoren op het terrein ondersteunen. Soms werken ze vanuit dezelfde doelstellingen en zijn er raakvlakken in hun opdrachten. Die versnippering in het landschap willen we aanpakken.

3. *Lokale besturen als regisseurs van het participatiebeleid*

Lokale besturen zijn de logische regisseur van een doelgericht participatiebeleid. Ze staan het dichtst bij de burger en hebben het beste zicht op de uitdagingen die zich lokaal stellen op het gebied van vrijetijdsparticipatie. Het beleid wil de lokale besturen dan ook ten volle ondersteunen in die regierol, enerzijds door subsidielijnen, waar relevant, te focussen op lokale besturen, anderzijds door de ondersteunende actoren uit de bovenbouw ook een duidelijke rol te geven in het ondersteunen van lokale besturen via kennis en expertise op vlak van vrijetijdsparticipatie. Om het Vlaamse beleid zo sterk mogelijk te ontplooien in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt een specifiek hoofdstuk toegevoegd aan het Bovenlokaal Cultuurdecreet voor de betrokken (sectorale) middelen.

In het kader van deze optimalisatie- en heroriënteringsoefening werd de mogelijkheid onderzocht om het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid op te heffen. Daarbij werd per subsidielijn nagegaan welke optie te verkiezen is.

1. Overhevelen naar een ander Vlaams beleidsveld of -domein

- De Rode Antraciet wordt momenteel gesubsidieerd op basis van het Participatiedecreet. Vermits de coördinatie van de Vlaamse hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden behoort tot het beleidsveld Justitie en Handhaving, wordt de ondersteuning van De Rode Antraciet ondergebracht binnen dit beleidsveld. Via medeondertekening van de beheersovereenkomst met De Rode Antraciet door de ministers van Cultuur en Sport blijft structurele afstemming en samenwerking gegarandeerd. De overheveling gaat in op 1 januari 2024.

- De huidige opdrachten van de volgende drie verenigingen met een specifieke opdracht zullen worden opgenomen door andere beleidsvelden, namelijk:

- Samen:
Samen (de 'Verenigde Verenigingen') is een belangenbehartiger van middenveldorganisaties. De vzw ontvangt een jaarlijkse projectsubsidie vanuit het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie (in casu Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken) om het Charter tussen de Vlaamse Regering en 'de Verenigde Verenigingen' 2020-2024 uit te voeren.

De specifieke opdracht van Samen in het kader van het Participatiedecreet wordt opgenomen in de bestaande overeenkomst met Verenigde Verenigingen van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken. De overheveling gaat in op 1 januari 2025.

- Vlaams Netwerk tegen Armoede:
De algemene werking van het Vlaams Netwerk wordt gesubsidieerd vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin via artikel 11, 12, 13, 14 en 15 van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding, gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2008. Via het Participatiedecreet werd een bijkomend personeelslid gesubsidieerd dat ervoor zorgt dat voor cultuur, jeugd en sport overleg plaatsvindt met personen in armoede en dat deelname garandeert aan het Permanent Verticaal ArmoedeOverleg (VPAO) met de ministers bevoegd voor jeugd, cultuur en sport. Daarnaast wordt dit personeelslid eveneens betrokken bij de werking van Demos en de lokale netwerken vrijetijdsparticipatie.

Deze subsidielijn wordt ondergebracht binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en deze specifieke opdracht wordt in hun bestaande overeenkomst met het Netwerk tegen Armoede opgenomen. Afstemming tussen beide beleidsdomeinen wordt voorzien. De overheveling gaat in op 1 januari 2024.

- LEVL:
LEVL fungeert als de nieuwe participatieorganisatie binnen het integratie- en inburgeringsbeleid, en is eveneens de rechtsopvolger van het Minderhedenforum. LEVL wordt daarnaast gesubsidieerd als een vereniging met een specifieke opdracht m.b.t. het verenigingsleven in het kader van het Participatiedecreet.

Deze subsidielijn wordt ondergebracht binnen het beleidsveld Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering en deze specifieke opdracht wordt opgenomen in hun bestaande overeenkomst met LEVL. Er wordt afstemming voorzien tussen beide beleidsdomeinen. De overheveling gaat in op 1 januari 2024.

2. Onderbrengen in een ander cultuurdecreet

- Er werd beslist om volgende subsidielijnen uit het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid op te nemen in het ontwerp van Bovenlokaal Cultuurdecreet:

- 1) uit het Participatiedecreet:
 - o de subsidielijn lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede, waarbij deze worden omgevormd naar bovenlokale netwerken;
- 2) uit het decreet Lokaal Cultuurbeleid:
 - o werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan;
 - o werkingssubsidies voor gemeenten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor de organisatie van de gemeentelijke Nederlandstalige openbare bibliotheek;
 - o een subsidie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

- Daarnaast werd beslist om volgende subsidielijnen op te nemen in het ontwerp van decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen:

- 1) De subsidielijn vermeld in de artikelen 3 en 4 van het Participatiedecreet (subsidie inzake communicatie- en informatiedienstverlening) – toegekend aan publiek in artikel 4 van het decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen;
- 2) De subsidielijn vermeld in de artikelen 10 en 11 van het Participatiedecreet (subsidie inzake vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen) – toegekend aan publiek in artikel 4 van het decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen (via artikel 11 van voorliggend ontwerp van decreet dat het oorspronkelijke artikel 4 op dit punt wijzigt);
- 3) De subsidielijn vermeld in de artikelen 20 en 21 van het decreet Lokaal Cultuurbeleid (ondersteuning van het integraal lokaal cultuurbeleid) – toegekend aan Cultuurconnect in artikel 6 van het decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

- Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, de vierde vereniging met een specifieke opdracht, werd verankerd in het (nieuwe) decreet van 23 juni 2023 over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid. Zowel verenigingen als lokale besturen kunnen bij het steunpunt terecht voor advies over o.a. de Vrijwilligerswet en onkostenvergoedingen. Het steunpunt is ook partner in het gecoördineerde Vlaams vrijwilligersbeleid van de Vlaamse Regering.

3. Stopzetten van een subsidielijn wegens niet meer doelmatig

Via voorliggend ontwerp van decreet worden een aantal overgebleven subsidielijnen uit het Participatiedecreet opgeheven.

- Participatieprojecten

De Vlaamse overheid subsidieerde jaarlijks participatieve projecten die kansengroepen op weg helpen naar het cultuur-, jeugdwerk- of sportaanbod, of initiatieven die uitgaan van kansengroepen. Met ingang van 1 januari 2020 werden geen nieuwe aanvraagrondes van de projecten ter bevordering van de participatie van kansengroepen in cultuur, jeugdwerk of sport meer ingericht. Organisaties die in het verleden gebruik maakten van deze subsidielijn werden al geïnformeerd over andere bestaande subsidielijnen. Ook binnen het geactualiseerde horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan zijn diverse initiatieven opgenomen die kunnen bijdragen aan de participatie van kansengroepen.

- Hobbyverenigingen

Het Participatiedecreet voorziet in een subsidielijn voor hobbyverenigingen met een landelijke werking. Een hobbyvereniging wordt hierbij gedefinieerd als "een vereniging waarbinnen op een georganiseerde wijze en in groepsverband een vrijetijdsbesteding wordt beoefend". Deze omschrijving is zeer ruim te interpreteren en zorgt daardoor voor een potentieel erg brede instroom van verenigingen. De evidentie voor de subsidiëring van deze organisaties binnen de huidige opdracht van het Departement Cultuur, Jeugd en Media is achterhaald en de subsidielijn wordt geschrapt.

4. Nog te beslissen

Voor volgende subsidielijnen wordt nog gezocht naar een adequate oplossing:

- De gevangenisbibliotheken

De Vlaamse overheid voorziet in de mogelijkheid om de reguliere bibliotheekwerking van de lokale openbare bibliotheken uit te breiden naar de gevangenis en op hun grondgebied door het afsluiten van convenanten tussen de

Vlaamse overheid en de gemeenten met een gevangenis. Deze worden geconcretiseerd in afsprakennota's tussen gevangenisdirecties en de gemeenten. Gemeenten met zo'n convenant en afsprakennota kunnen ook een subsidie aanvragen om de gevangenisbibliotheek te digitaliseren via de installatie van RFID (Radio Frequentie Identificatie).

- De voorzieningen voor bijzondere doelgroepen (Luisterpuntbibliotheek, Zorgbib, Transkript, Blindenzorg Licht en Liefde).

- **Luisterpuntbibliotheek**
Luisterpuntbibliotheek is de Vlaamse openbare bibliotheek voor personen met een leesbeperking (blind, slechtziend, fysieke beperking, afasie, dyslexie). Iedereen die niet of moeilijk gewone gedrukte boeken kan lezen, kan bij Luisterpunt terecht voor boeken in aangepast leesformaat (luisterboeken en brailleboeken).
- **Zorgbib Rode Kruis-Vlaanderen**
De Zorgbib is een bibliotheekvoorziening voor langdurige zieken en personen die verblijven in een rustoord, een rust- en verzorgingstehuis of een ziekenhuis. Via de inzet van vrijwilligers wordt ook ingezet op het sociale aspect (kort bezoek, een gesprekje of een ontspannende activiteit met patiënten en bewoners).
- **Blindenzorg Licht en Liefde en Transkript**
Het betreft productiecentra van lectuur in aangepaste leesvormen, zoals brailleboeken, luisterboeken, luisterkranten en luistertijdschriften.

Om voldoende tijd te voorzien om ook voor deze subsidielijnen een oplossing te vinden, wordt in dit ontwerp voorzien dat beide subsidielijnen van kracht blijven tot en met 31 december 2025.

Wijzigingen aan het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen

De digitalisering van de cultuursector is als aandachtspunt opgenomen in het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024. Om een invulling te geven aan deze doelstelling werkt het departement CJM sinds 2020 samen met Digitaal Vlaanderen een aanpak uit voor de digitale transformatie van de cultuursector. Het beleidskader geeft aan hoe om te gaan met de uitdagingen en effecten die digitale technologie aan de cultuursector stelt en schetst een visie op hoe het bewaren, verspreiden en voor een breed publiek beschikbaar maken van culturele content kan worden gestimuleerd in een omgeving die onder invloed van nieuwe technologieën digitaliseert.

Vanuit het relanceplan werd het programma 'Doelgericht Digitaal Transformeren' naar voor geschoven als prioriteit. Dit project is een eerste belangrijke stap in de operationalisering van de digitale transformatie. Door de brede waaier van het culturele aanbod te verbinden met geïnteresseerde participanten wordt de vrijetijdsparticipatie verhoogd en een impuls gegeven aan een datagedreven beleid. Data is immers de grondstof voor de digitale transformatie. Standaardisering zorgt ervoor dat data kunnen stromen. Door het werken met standaarden voor de digitale gegevensontsluiting wordt de informatie voor alle partijen toegankelijk en wordt het hergebruik van data geoptimaliseerd.

Om een digitale transformatie mogelijk te maken moeten de burgers hier klaar voor zijn en moet de oplossing aandacht hebben voor een geïntegreerde ervaring. Een antwoord hierop bestaat uit een interoperabel ecosysteem dat verschillende databronnen verbindt en wat de gebruikerservaring verbetert. Vaak is de

beschikbare data bij de individuele aanbieders beperkt en van lage kwaliteit en slaagt men er hierdoor niet in om hun (potentiële) klanten de beste service te geven. Daardoor blijft de burger verstoken van minstens twee zaken, waarop we met dit platform willen inzetten:

a) Het optimaliseren van de gebruikerservaring

Dit is de einddoelstelling waarbij het beleid in eerste instantie focust op de onderliggende voorwaarde, namelijk de creatie van een open cultureel ecosysteem. Het beleidskader met betrekking tot de digitale transformatie van de cultuursector heeft met andere woorden als doelstelling om maatschappelijke meerwaarde te creëren door het stimuleren van digitale innovatie.

b) Aanbevelingen voor nieuw aanbod

Het samenbrengen van culturele diensten of producten op een centrale plaats biedt als voordeel voor de eindgebruiker dat nieuwe/extra producten kunnen aanbevolen worden die aansluiten bij zijn profiel, zoekgedrag of aankoopgedrag, zonder vast te zitten in de silo's van individuele aanbieders. Op die manier verhoogt de relevantie van wat aangeboden wordt en kan de participant nieuwe dingen ontdekken.

Daarnaast zal een datagedreven aanpak ook een belangrijke meerwaarde genereren voor de cultuursector zelf in functie van bijvoorbeeld procesoptimalisatie en het bereiken van (nieuwe) doelgroepen.

De transversale werking van publiek en de ervaring die publiek opgebouwd heeft, vormen goede uitgangspunten om het beheer van dergelijk datagedreven, digitaal ecosysteem aan hen over te dragen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

- Om het Participatiedecreet en het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid te optimaliseren en te heroriënteren, heeft de Vlaamse Regering de resterende subsidielijnen uit beide decreten ofwel overgeheveld naar andere beleidsdomeinen en -velden, ofwel opgenomen in een ander bestaand, hernoemd of nieuw cultuurstreepwet of afgeschaft. Voor wat betreft het eerste decreet geeft dit aanleiding tot een opheffing van het decreet. Voor wat betreft het tweede decreet blijven enkel de bepalingen met bijkomende richtlijnen voor de gemeentelijke cultuurraden behouden. Voorliggend ontwerp van decreet regelt deze aanpassingen aan beide decreten. Om ervoor te zorgen dat ook nog over de resterende subsidielijnen binnen een redelijke tijd een definitieve beslissing wordt genomen, voorziet het ontwerp van decreet dat beide subsidielijnen van kracht blijven tot en met 31 december 2025.

Wijzigingen aan het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen

- In het kader van de relancemaatregelen stimuleerde de Vlaamse Regering de digitale transformatie van de cultuursector. Op 16 juli 2021 gaf ze goedkeuring aan de principes voor de operationalisering van het project 'Doelgericht Digitaal Transformeren' (VR 2021 1607 VV DOC.0112/1BIS). Vanuit de relancemiddelen werd hiervoor in totaal 5 miljoen euro voorzien. Dit project levert het Uitwisselingsplatform op dat een belangrijke impuls geeft aan de cultuursector op het gebied van een data gedreven aanpak door bij te dragen aan:

- Optimaliseren van de gebruikerservaring

- Verhogen van de digitale participatie
- Ondersteunen van de digitale transformatie van het cultuur ecosysteem
- Verbinden van verschillende initiatieven binnen de culturele sector in een netwerk
- Gedecentraliseerd databeheer en opzet voor doorgedreven data-analyses

Via dit ontwerp van decreet wordt een rechtsgrond gecreëerd voor de exploitatie van het UiTwisselingsplatform door publiek dat de basis vormt voor een datagedreven ecosysteem. Dit ontwerp van decreet voorziet in de mogelijkheid tot subsidiëring van deze exploitatie. Daarnaast verankert dit ontwerp van decreet de essentiële elementen inzake de verwerking van persoonsgegevens die zal plaatsvinden bij de exploitatie van het platform. De beste manier om de uitdagingen aan te gaan en het potentieel van digitale innovatie te realiseren is immers via het opzetten van een ecosysteem waarin alle partijen samenwerken om de gezamenlijke doelen te realiseren. Deze aanpak kadert in de visienota 'Een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden' die een coherent strategisch kader en een collectieve aanpak schetst om de digitale transformatie van de cultuursector te stimuleren en te versnellen (VR 2022 2312 DOC.1582/1BIS en VR 2022 2312 DOC.1582/2BIS).

Impactanalyse

Maatschappelijke impact

- Het Participatiedecreet heeft ertoe bijgedragen dat de participatie binnen verschillende sectordecreten, hetzij binnen cultuur, hetzij binnen andere beleidsdomeinen werd verankerd. Dit illustreert dat men participatiebeleid beschouwt als een kernopdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen. Het is dan ook aangewezen om de methodieken en instrumenten die hun nut hebben bewezen een plaats te geven binnen deze sectordecreten.

Momenteel voorzien het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid in tal van zeer uiteenlopende subsidielijnen. De Vlaamse Regering wil die versnippering in het landschap aanpakken. Ze gaat voor een beperkter aantal subsidielijnen, maar met voldoende slagkracht en impact en minimale planlast. Deze heroriëntering van het participatiebeleid is geen besparingsoperatie: de subsidielijnen worden telkens overgedragen met de corresponderende budgetten. De Vlaamse Regering wil de middelen efficiënter en effectiever inzetten om de vrijetijdsparticipatie verder te verbreden en te verdiepen. Ook bakent ze de doelstellingen en opdrachten van de ondersteunende actoren uit de bovenbouw scherper af en stemt ze deze beter op elkaar af, in lijn met de voorziene efficiëntie-oefening (cf. Vlaams Regeerakkoord).

- De samenleving 'digitaliseert' in toenemende mate. Het UiTwisselingsplatform heeft als doel om gegevens te delen en op die manier de ontwikkeling van nieuwe diensten en producten ten dienste van de participant te ondersteunen door het maximaal hergebruik van data te stimuleren.

Armoedetoets

De opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 is onderhevig aan een armoedetoets, concreet met betrekking tot volgende subsidielijnen:

- De subsidielijnen lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede.
- De subsidielijnen structurele subsidiëring van een participatie-instelling om de verdieping en de vernieuwing van de participatie van kansengroepen te realiseren.

Vermits de subsidielijn "lokale netwerken" naar het Bovenlokaal Cultuurdecreet wordt overgeheveld, werd de armoedetoets voor die subsidielijn al als bijlage bij het ontwerp van het Bovenlokaal Cultuurdecreet gevoegd.

Vermits de subsidielijn "structurele subsidiëring van een participatie-instelling" werd overgeheveld naar het decreet over de structurele subsidiëring van kernorganisaties digitale transformatie, wordt een aparte armoedetoets als bijlage bij het voorliggende ontwerp van decreet gevoegd. Het beleidsparticipatief traject van de laatste armoedetoets werd afgewerkt in september 2023. De armoedetoets, inclusief het advies van Netwerk tegen Armoede, werd als bijlage aan de memorie van toelichting toegevoegd bij de tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering. De concrete repliek op het eindadvies van Netwerk tegen Armoede wordt in de memorie van toelichting behandeld onder "C. Totstandkomingsprocedure".

Impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft geen specifieke impact op de grondrechten en het gelijkheidsbeginsel.

Budgettaire impact

- De opheffing van het Participatiedecreet en de wijziging van het decreet Lokaal Cultuurbeleid heeft slechts een minimale budgettaire impact. Uitgangspunt is immers dat, als een bepaalde subsidielijn wordt ondergebracht binnen een ander decretaal kader, ook de corresponderende middelen worden overgeheveld.¹

- De invoering van de mogelijkheid tot subsidiëring van het UiTwisselingsplatform heeft op zichzelf geen budgettaire impact. Het maximale bedrag dat in het betreffende jaar kan worden aangewend voor de uitvoering van dit decreet wordt bepaald in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Regering, die het Vlaams Parlement jaarlijks goedkeurt.

Kind-en jongereneffectenrapport (JoKER)

Volgens de overgangsregeling wordt de JoKER in afwachting van de inwerkingtreding van het nieuwe Jeugddecree integraal hieronder geïntegreerd.

Situering

In het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 stelt de Vlaamse Regering de ambitie voorop om blijvend in te zetten op de verbreding en verdieping van de vrijetijdsparticipatie van alle Vlamingen. In de Beleidsnota Cultuur 2019-2024 bevestigt de minister deze ambitie, maar geeft tegelijk aan de beleidskaders en reglementering te zullen afstemmen op recente evoluties in de sector. Dit gebeurt door middel van een optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet, in het huidige beleid rond vrijetijdsparticipatie de decretale basis voor de flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport.

Bijgevolg werd in uitvoering van de Beleidsnota Cultuur een optimalisatie- en heroriënteringsoefening voor het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid opgestart, waarbij wordt uitgegaan van de volgende drie krachtlijnen:

- 1) Vrijetijdsparticipatie als opdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen
- 2) Minder versnippering, meer focus en impact

¹ Zie document VR 2023 0707 DOC.0843/4 voor een overzicht van de subsidiebedragen 2023 en 2024, met de begrotingsartikels, voor de betrokken subsidielijnen.

3) Lokale besturen als regisseurs van het participatiebeleid

Daarin hanteert het voorliggend ontwerp van decreet twee grote beleidsdoelstellingen:

- 1) De optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid. In dit traject worden de verschillende subsidielijnen van deze twee decreten overgeheveld naar andere decretale kaders. De concrete heroriëntering van elke subsidielijn wordt gedetailleerd toegelicht onder "B. Inhoud – Probleemstelling en omgevingsanalyse" (zie supra).
- 2) De wijzigingen aan het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen. Concreet omvat deze subsidiëring:
 - De structurele subsidiëring van drie kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen: publiq, meemoo en Cultuurconnect. Ook vindt er na afloop van de huidige beleidsperiode van Demos op 1 januari 2025 een overdracht plaats van dit takenpakket. Publiq dient uiterlijk op 15 juni 2024 een aanvraag in om dit takenpakket over te nemen.
 - De creatie van een rechtsgrond voor de exploitatie van het UiTwisselingsplatform door publiq. Enerzijds voorziet dit ontwerp van decreet in de mogelijkheid tot subsidiëring van deze exploitatie. Anderzijds verankert dit ontwerp van decreet de essentiële elementen inzake de verwerking van persoonsgegevens die zal plaatsvinden bij de exploitatie van het platform.

Doelstelling, doelgroep en effecten

Het voorliggend ontwerp van decreet richt zich in de eerste plaats tot vrijetijdsorganisaties en hun ondersteuning, met publiq, Demos, meemoo, Cultuurconnect als rechtstreekse belanghebbenden – en in de tweede lijn de organisaties die door deze kernspelers worden ondersteund in het kader van digitale transformatie. Een van de doelstellingen van digitale transformatie is echter om cultuur- en vrijetijdsparticipatie van onder andere kinderen en jongeren te stimuleren en te faciliteren. Niet alleen zijn publiq en Demos vanuit het Participatiedecreet de bevoorrechte, transversale partners in de bevordering van vrijetijdsparticipatie in cultuur, jeugdwerk en sport, kinderen en jongeren zijn ook een van de doelgroepen voor hun concrete dienstverlening. Zo beheert publiq naast UiTinVlaanderen nog twee publiekskanalen voor de communicatie over cultuur en vrije tijd: UiTX, het jongerenmerk voor deelnemers tussen 16 en 26 jaar, en UiTmetVlieg, gericht op gezinnen met kinderen tot 12 jaar. Ook Demos besteedt specifieke aandacht aan kinderen en jongeren via intersectionele programma's zoals het Actieonderzoek jeugdwerk en sociale integratie en Opgroeien in superdiversiteit. Daarnaast zal het UiTwisselingsplatform ook beschikbaar zijn voor kinderen en jongeren.

De combinatie van deze factoren maakt dat dit ontwerp van decreet impact heeft op de leefwereld van kinderen en jongeren, en in het bijzonder raakt aan twee basisrechten geformuleerd in het Kinderrechtenverdrag: het recht op vrije tijd, spel en deelname aan culturele en artistieke activiteiten enerzijds (Art. 31), en de privacy, (cyber)veiligheid en bescherming van kinderen tegen schadelijk materiaal anderzijds (Art. 17). In de context van digitalisering preciseert het Kinderrechtencommissariaat dit laatste aandachtspunt in hun standpunt ten opzichte van de Visienota 'Digisprong' in het onderwijs (2021). Daarin stelt men dat digitalisering ook impact heeft op kinderrechten zoals het recht op fysieke en psychische integriteit, waardoor cyberveiligheid en de aanpak van cyberpesten steeds moeten worden meegenomen in contexten van digitalisering en digitale transformatie.

Aanvullend benoemt het European Network of Ombudspersons for Children (ENOC) in hun aanbevelingen rond de rechten van kinderen in de digitale sfeer (2019) het belang van zowel privacy als participatie in digitale omgevingen. Enerzijds is de digitale wereld in de huidige maatschappij een vast onderdeel van de leefwereld van het kind en hebben kinderen en jongeren ook het recht om hier volwaardig aan deel te nemen. Om die reden is het belangrijk dat de digitale sfeer toegankelijk is voor zowel kinderen en jongeren als brede doelgroep, als voor specifieke kansengroepen zoals kinderen in armoede, kinderen met een functiebeperking, thuisloze kinderen, en kinderen die gescheiden van hun ouders leven. Anderzijds brengen digitale omgevingen ook risico's zoals *grooming*, kindermisbruik, blootstelling aan schadelijke content, en gegevensverzameling en -verwerking zonder expliciete toestemming met zich mee, zeker wanneer ze een interactieve of sociale component hebben. Om die risico's te beperken, adviseert ENOC overheden, publieke en privé-organisaties expliciete maatregelen te nemen om de gegevens van minderjarigen te beschermen en ze niet te gebruiken voor commerciële doeleinden zonder hun expliciete toestemming.

Participatie in de digitale sfeer raakt ook aan fenomenen als e-inclusie, digitale uitsluiting en vrijetijdsparticipatie. Het Kinderrechtencommissariaat, Netwerk tegen Armoede en Demos identificeren kinderen en jongeren die in armoede leven als een enorm kwetsbare groep voor vrijetijdsparticipatie. In Vlaanderen leven 150.000 of 12,7% van de kinderen in armoede, een percentage dat hoger is dan de gemiddelde armoedecijfers (10%) en samenhangt met de gezinssamenstelling.

In eenoudergezinnen loopt 26% van de kinderen risico op armoede. In termen van mogelijkheid tot vrijetijdsparticipatie betekent dit dat deelname aan vrijetijdactiviteiten voor ongeveer 1 op 10 kinderen niet haalbaar is en dat 15% van de kinderen zich geen week buitenshuis op vakantie kan veroorloven (Kinderrechtencommissariaat, Memorandum 2024). Het adviesrapport van Netwerk tegen Armoede (2023) stipt aan dat de 7 B's cruciaal zijn om de cultuur- en vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede te vrijwaren: het aanbod moet voor de doelgroep bekend, betaalbaar, bereikbaar, beschikbaar, begrijpelijk, bruikbaar, en betrouwbaar zijn, voorwaarden die ook vertaalbaar zijn naar digitale contexten. Demos stelde in dat opzicht tijdens hun praktijktafel over e-inclusie (2023) vast dat digipunten en digibanken een belangrijk instrument zijn in de strijd tegen digitale uitsluiting. De vraag is echter hoger dan het huidige aanbod, en deze oplossing bereikt nog niet alle doelgroepen even goed. Zo blijken ze succesvol hun weg te vinden naar mensen in armoede, maar veel minder naar jongeren en niet-Nederlandstalige personen. Die twee doelgroepen kunnen vaak wel terugvallen op bibliotheken als een alternatief voor digipunten.

Effecten van de nuloptie op kinderen en jongeren

In de context van vrijetijdsparticipatie van kinderen en jongeren vormt het Participatiedecreet in het huidige beleid de decretale grond voor sectoroverschrijdende vrijetijdsparticipatie. De daaruit voortvloeiende kernopdrachten worden verdeeld over twee aparte participatie-instellingen. Naast de primaire aandacht voor participatie die het Participatiedecreet vooropstelt, zijn ook de beleidsdomeinoverschrijdende en aanvullende werking op sectoraal georganiseerde cultuur-, jeugd-, en sportdecreten enerzijds en de structurele subsidiëring van sectoroverschrijdende participatie-instellingen anderzijds grote sterktes van het Participatiedecreet. Die structurele subsidiëring stimuleert de globale verhoging en verbreding van vrijetijdsparticipatie, de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen specifiek, en de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede vanuit lokale netwerken in het bijzonder.

De evaluatie van het Participatiedecreet (2011) toont aan dat de inbedding van kernopdrachten als *verhoging en verbreding van algemene participatie* en *vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen* binnen eenzelfde decreet tot gevolg hebben dat ook organisaties verantwoordelijk voor de algemene verhoging en verbreding van vrijetijdsparticipatie zich inzetten om de participatie van kansengroepen te bevorderen. Daarnaast adviseert deze evaluatie om het sectoroverschrijdende karakter van dit decreet te behouden, mede omdat die werking logisch is vanuit het standpunt van de eindgebruiker. De gebruiker maakt in zijn vrijetijdsparticipatie namelijk geen organisch onderscheid tussen beleidsvelden als Cultuur, Jeugd en Sport. Die aanbeveling keert ook terug in recente beleidsadviezen van Netwerk tegen Armoede.

Via het project Doelgericht Digitaal Transformeren zorgden de relancemiddelen voor de ontwikkeling van het UiTwisselingsplatform. Na afloop van dit tijdelijke project wordt het projectresultaat door publiek in exploitatie genomen. Het voorliggend ontwerp van decreet voorziet een rechtsbasis voor die exploitatie. Publiek heeft al in zijn huidige digitale instrumenten oog voor kinderen en jongeren als doelgroep en hun cyberveiligheid in het bijzonder. Zo adviseren de richtlijnen voor het invoeren van activiteiten in de UiTdatabank om ze te beschrijven in heldere, specifieke, bondige en eenvoudige taal, wat de begrijpelijkheid en dus ook toegankelijkheid voor jonge lezers verhoogt. Daarnaast is het verplicht om per activiteit de leeftijd van het doelpubliek in te vullen en kan er de koppeling worden gemaakt met participatiebevorderende instrumenten zoals de UiTPAS. De leeftijdsclassificatie zorgt er niet alleen voor dat de UiTdatabank een vrijetijdsaanbod op maat van kinderen en jongeren beschikbaar stelt, deze activiteiten worden ook gekoppeld aan de publiekskanalen UiTX en UiTmetVlieg en zo extra onder de aandacht van deze doelgroep gebracht. Tot slot zijn de ingevoerde activiteiten onderhevig aan een kwaliteitsbeoordeling en worden activiteiten met pornografische of racistische inhoud, zoekertjes, en commerciële activiteiten gericht op de verkoop van producten en diensten niet toegelaten op het platform. Die flankerende maatregelen ontnemen enkele veiligheids- en integriteitsrisico's die minderjarigen lopen in de digitale omgeving en beschermen hen tegen bepaalde vormen van schadelijke, ongeschikte, en commerciële inhoud.

Effecten van de gekozen beleidsoptie op kinderen en jongeren

De gekozen beleidsoptie omvat veelal een behoud én verdere inbedding van de kernopdrachten en structurele subsidiëring vastgelegd in het Participatiedecreet, en een verschuiving ervan naar het decreet rond digitale transformatie. De opdrachten van Demos als kenniscentrum rond vrijetijdsparticipatie worden ondergebracht bij het takenpakket van publiek. Zoals vermeld onder de maatschappelijke impact (zie supra) impliceert de heroriëntering van het participatiebeleid geen besparingsoperatie en worden de subsidielijnen telkens overgedragen met de corresponderende bedragen. Hoewel de structurele subsidielijnen volledig worden geheroriënteerd naar uitsluitend sectorale decreten, subsidiëren die sectorale decreten kernorganisaties met een sectoroverschrijdende vrijetijdswerking. Gelijklopend gaat deze heroriëntering gepaard met een sterkere integratie van zowel de huidige als toekomstige werking en instrumenten, wat ruimte biedt voor meer focus en impact, en versnippering tegengaat. Niet alleen blijven de participatieve kernopdrachten ingebed in eenzelfde decreet, de bundeling van het takenpakket brengt die kernopdrachten en bestaande participatie-instrumenten ook onder één dak.

Dat gebundelde takenpakket verbindt doelstellingen zoals de ontsluiting van goede praktijken, het stimuleren van vrijetijdsparticipatie via communicatie, marketing en informatiediensten, en het faciliteren van samenwerkingsverbanden tussen verschillende partners in de vrijetijdswerking. Ook biedt die bundeling van taakstelling en expertise de kans voor meer synergie, betere afstemming, en intersectionele aandacht voor kansengroepen binnen de algemene opdracht om

vrijetijdsparticipatie te verhogen en verbreden. Zo worden het kenniscentrum voor vrijetijdsparticipatie in cultuur, jeugd en sport, en instrumenten zoals de UiTPAS – het participatie-instrument voor personen en gezinnen in armoede bij uitstek – in de nieuwe constellatie samengebracht in en aangestuurd door dezelfde kernorganisatie. Zowel publiq als Demos besteden in hun huidige werking al expliciete aandacht aan de diversiteit en intersecties binnen specifieke doelgroepen en nemen de lessen daaruit mee in hun bredere werking. Dit toont in initiatieven zoals de Expeditie “Jong & divers publiek” in samenwerking met hybride vzw (2021), het lopende traject met (eenouder)gezinnen in armoede om het aanbod van de UiTdatabank laagdrempeliger te maken (2022-2023), en de wisselwerking tussen Demos en Bataljong in hun visies rond vrije tijd voor kinderen en jongeren (2023). De continuïteit in structurele subsidiëring die voorliggend ontwerp van decreet voorstelt, zorgt ervoor dat deze initiatieven kunnen doorlopen, op elkaar kunnen verder bouwen, en niet worden teruggeschroefd naar projectmatige, versnipperde ondersteuning.

Bijkomend voorziet de gekozen beleidsoptie een rechtsgrond voor de exploitatie van het UiTwisselingsplatform beheerd door publiq, dat het vrijetijdsaanbod in verbinding moet brengen met de vraag vanuit de participant. De ambitie is om hier op termijn ook data uit verwante domeinen zoals cultuur- en jeugdinfrastructuur aan te koppelen. Het samenbrengen van culturele en vrijetijdsdiensten op een centrale plaats zoals dit platform heeft als voordeel voor de platformgebruiker dat nieuwe diensten en producten worden aangeraden die aansluiten bij zijn profiel, zoekgedrag, interesse en deelname zonder vast te zitten in de silo's van individuele aanbieders. Dit verhoogt de relevantie van het aanbod voor de gebruiker en biedt de participant tegelijk de kans nieuwe dingen te ontdekken.

Enerzijds versterken digitale platformen die ook openstaan voor kinderen en jongeren hun recht om als volwaardige participant aan het digitale leven deel te nemen. Wanneer deze platformen ten dienste staan van vrijetijdsparticipatie, kunnen ze bijkomend ook het fundamentele kinderrecht op vrije tijd, spel en deelname aan culturele en artistieke activiteiten faciliteren en stimuleren. Anderzijds dienen deze platformen ook de nodige mechanismes voor de bescherming en cyberveiligheid van kinderen en jongeren in te bouwen.

Publiq hanteert in alle technologische ontwikkelingen publieke waarden zoals duurzaamheid, soevereiniteit van gebruikers, betrouwbaarheid, openheid, diversiteit en transparantie. Gebruikers worden niet gezien als commerciële objecten of als bruikbare data, maar als gelijkwaardige partners, die een gezamenlijk publiek belang hebben. In de context van het UiTwisselingsplatform treedt publiq conform de AVG-wetgeving op als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoons- en contactgegevens van vier gebruikerstypes: platformgebruikers, organisatoren van vrijetijdsactiviteiten, beheerders van vrijetijdslocaties en -infrastructuur, en personen betrokken bij de uitvoering van vrijetijdactiviteiten. Platformgebruikers hebben toegang tot de persoonsgegevens van de drie andere types zolang die via het UiTwisselingsplatform beschikbaar worden gesteld, maar niet die van andere platformgebruikers. Er is ook geen sociale of interactieve component aan het UiTwisselingsplatform die platformgebruikers in contact brengt met elkaar. Dit ontnemt eventuele veiligheids- en integriteitsrisico's zoals grooming, doxxing, catfishing, uitbuiting of afpersing, blootstelling aan schadeling materiaal, en gegevensverzameling zonder expliciete toestemming.

In de gekozen beleidsoptie blijft het stimuleren van een sectoroverschrijdende werking binnen de nieuwe constellatie een aandachtspunt. Daarom wordt het aanspreekpunt jeugd- en kinderrechtenbeleid binnen het Departement Cultuur, Jeugd en Media verder betrokken in het vervolgtraject van dit ontwerp van decreet, de nieuwe beheerovereenkomst met publiq, en de overdracht van de taakstelling. Op het vlak van toegang tot vrijetijdsparticipatie toont het Adviesrapport van

Netwerk tegen Armoede (2023) dat exclusief digitale functies zoals online inschrijven vaak nog een participatiedrempel voor kinderen en jongeren in armoede vormen. De opheffing van het Participatiedecreet is onderhevig aan een armoedetoets, die aan voorliggend ontwerp van decreet wordt toegevoegd. Het beleidsparticipatief traject van deze toets is in september afgewerkt en brengt eventueel bijkomende effecten op kinderen en jongeren in kaart.

Uitvoering, monitoring, evaluatie en participatietraject

Na goedkeuring van het decreet zullen een aantal uitvoeringsbesluiten worden uitgevaardigd of gewijzigd. Over elk element in het proces zal grondig worden gecommuniceerd, in het bijzonder wat betreft de effecten op kinderen en jongeren. In de uitvoering, monitoring en evaluatie van het decreet zal specifieke aandacht gaan naar het vrijwaren, faciliteren en stimuleren van de toegang van kinderen en jongeren tot vrijetijdsparticipatie enerzijds en hun toegang tot en bescherming binnen het voorgestelde digitale ecosysteem anderzijds.

Binnen voorliggend ontwerp van decreet zijn niet meteen administratieve lasten te verwachten die impact hebben op de kinderen en jongeren. In functie van het sectoroverschrijdende karakter van vrijetijdsparticipatie wordt er verdere afstemming voorzien met het beleidsveld Sport en wordt ook het aanspreekpunt jeugd- en kinderrechtenbeleid binnen het Departement Cultuur, Jeugd en Media verder betrokken in de uitvoering en opvolging van het decreet, de nieuwe beheerovereenkomsten, en de overdracht van de taakstelling.

Om de impact van zowel de heroriëntering van het Participatiedecreet als de structurele ondersteuning van digitalisering in de culturele en vrijetijdssector op de leefwereld van kinderen en jongeren in te schatten, werd er beroep gedaan op onderzoek en advies van het Kinderrechtencommissariaat, het European Network of Ombudspersons for Children (ENOC), Netwerk tegen Armoede, Demos, en het voormalige departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

- Kinderrechtencommissariaat: Memorandum 2024
- Visienota 'Digisprong': naar meer kansen voor elk kind (2021)
- ENYA Recommendations: Children's Rights in the Digital Environment (2019)
- ENOC Position Statement on Children's Rights in the Digital Environment (2019)
- Netwerk tegen Armoede: Adviesrapport – Jongeren aan het woord over vrije tijd en welbevinden (2023)
- Demos: online praktijktafel "digitale uitsluiting treft ook het vrijetijdsaanbod" (2023)
- Een evaluatie van het Participatiedecreet: rapport in opdracht van mevrouw Joke Schauvliege, de Vlaamse minister van Cultuur (2011)

Over voorliggend ontwerp van decreet werd contact gelegd met het aanspreekpunt jeugd- en kinderrechtenbeleid van het Departement CJM. Daarnaast werd de tekst veelvuldig besproken met directe stakeholders zoals publiq, Demos, meemoo, en Cultuurconnect. Specifiek voor wat betreft de invalshoek van kinderen en jongeren werd op 26 september nog afgestemd met de Ambassade, het Kinderrechtencommissariaat en de Vlaamse Jeugdraad via Verticaal overleg in functie van het jeugd- en kinderrechtenbeleid.

Als onderdeel van de armoedetoets vond begin september ook consultatie plaats met Netwerk tegen Armoede, Soma, Wijkcentrum De Kring, Buurtwerk 't Lampeke, Vierdewereldgroep Aalst Mensen voor Mensen, en De Keeting tijdens het Verticaal Permanent Armoedeoverleg, waarna dit beleidsparticipatief traject wordt afgerond en geïntegreerd in de armoedetoets met bijzondere aandacht voor de impact op de leefwereld van kinderen en jongeren in armoede. De aandachtspunten en bevindingen met betrekking tot de impact op kinderen en jongeren die uit de

afstemming met de verschillende beleidsvelden, middenveldorganisaties en kinderen- en jongerenvertegenwoordigers voortvloeien, worden meegenomen in de verdere uitvoering, monitoring en evaluatie van dit ontwerp van decreet.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

Het ontwerp van decreet heeft potentieel een grote positieve impact op de werking van de lokale besturen doordat ook dienstverleningsprocessen op dat niveau worden geoptimaliseerd en meer worden geïntegreerd met initiatieven die op Vlaams niveau genomen worden.

Het ontwerp van decreet heeft evenwel geen directe weerslag op personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten van de gemeenten en provincies.

De administratie staat in voor de uitvoering, de monitoring en evaluatie van het ontwerp van decreet. De administratie is ook verantwoordelijk voor het toezicht op de aanwending van de subsidies die op basis van dit ontwerp van decreet toegekend kunnen worden.

C. Totstandkomingsprocedure

Met betrekking tot dit ontwerp van decreet werden de volgende adviezen en akkoorden verleend:

- Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies werd geformuleerd op 9 juni 2023.
- Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 15 juni 2023.
- Het begrotingsakkoord werd verleend op 3 juli 2023.
- Het Netwerk tegen Armoede (NTA) bracht advies uit op 14 september 2023.
- De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) bracht advies uit op 12 september 2023.
- De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) verwees op haar zitting van 29 september 2023 naar haar standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten.
- Het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) werd gegeven op 6 september 2023.
- Het advies van de Raad van State werd gegeven op 18 december 2023.

Hierna worden de adviezen van het Netwerk tegen Armoede, de SARC, de VTC, de GBA en de Raad van State besproken.

Het advies van het Netwerk tegen Armoede (in het kader van de armoedetoets)

In zijn advies merkt het Netwerk tegen Armoede onderstaande punten op. De repliek is in het cursief opgenomen:

- Het Netwerk tegen Armoede adviseert om in de strategische opdrachtbepaling van publiek met betrekking tot het uitbouwen van een breed informatie- en communicatiesysteem (online én offline) volgende zaken te expliciteren:
 - de opmaak van toegankelijke afdrukbare brochures voor elke UiTPAS-regio;
 - het stimuleren vanuit Vlaanderen dat in lokale subsidiereglementen frequent contact tussen de UiTPAS-coördinator en lokale sociale partners geïmplementeerd wordt;
 - het uitbouwen van structureel voldoende infosessies over de UiTPAS aan vrijwilligers/personeel binnen verschillende organisaties/ ontmoetingsplaatsen met toegang tot computers en dit te koppelen aan de subsidies voor openbare bibliotheken, digipunten,..

De passage "publiq zet in op informatie- en communicatietechnologie in functie van de participatie van kansengroepen" (art. 4, 2°) in de strategische doelstellingbepaling van publiq houdt niet in dat het enkel over online diensten en activiteiten gaat die het analoge zouden vervangen. Het is immers zo dat digitale transformatie een manier is om de participatie te verbreden en te verdiepen, en dus ook om de analoge aanpak te versterken. Publiq heeft met de door haar ontwikkelde dienstverlening al aangetoond dat de synergie tussen online- en offlinetechnologieën elkaar versterken. Het is zeker niet de bedoeling dat deze opgebouwde dynamiek afgebouwd wordt. In de operationalisering van de taakstelling van publiq wordt bekeken hoe de online- en offlinekanalen elkaar kunnen versterken om de toeleiding van kansengroepen naar het vrijetijdsaanbod te bevorderen.

Het is evenwel niet opportuun om een dergelijk niveau van detail in de strategische doelstellingen te verankeren. De specifieke aanbevelingen en goede praktijken die het Netwerk tegen Armoede voorlegt, worden wel meegenomen in de verdere uitwerking in het kader van het programma Digitale Transformatie.

- Het Netwerk tegen Armoede merkt op dat de strategische opdracht van publiq nl. 'het opzetten van financiële kortingssystemen', geschrapt wordt en het accent gelegd wordt op 'informatie- en communicatietechnologie'. Het Netwerk adviseert om in de strategische opdrachtbepaling van publiq het waarborgen van 80% korting op het volledige (lokale en bovenlokale) vrijetijdsaanbod voor mensen in armoede te expliciteren. Het netwerk wijst erop dat het financiële kortingstelsel een belangrijk onderdeel van publiqs strategische opdracht moet blijven.

De operationalisering van de strategische doelstelling "publiq zet in op informatie- en communicatietechnologie in functie van kansengroepen" wordt in het decreet niet verder gespecificeerd. Een reden daarvoor is om toekomstige ontwikkelingen mogelijk te maken. Zo zal de integratie van de werking van Demos in publiq aanleiding geven tot de integratie van de UiTPAS met VRIJUIT, wat een impact kan hebben op het kader waarbinnen deze instrumenten ontwikkeld worden. Om de huidige situatie kritisch te analyseren en toekomstige ontwikkelingen op een duurzame manier te integreren, zal er in 2024 een evaluatie van de UiTPAS gebeuren, en dit op basis van de noden en verwachtingen van alle betrokkenen bij het Vlaamse vrijetijdsaanbod. Die evaluatie zal polsen naar de doelmatigheid van het instrument, maar ook naar de algemene principes, de verdeelsleutel, de getrapte ondersteuning, toekomstige (integratie)scenario's en zo meer.

- Het Netwerk tegen Armoede adviseert om in de strategische bepaling van de opdracht van publiq het inzetten op aanvullende strategieën voor het toegankelijker maken van het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod voor kansengroepen te expliciteren. Gezien het toegankelijker en inclusiever maken van het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod een gedeelde verantwoordelijkheid is van zowel de Vlaamse als lokale overheid, vrijetijdsaanbieders, en sociale organisaties die kansengroepen toeleiden naar vrije tijd, moet elke partij een engagement opnemen en daarin ondersteund worden. Concreet pleit het netwerk voor structureel ingebouwde ervaringsdeskundigheid bij het 'expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport' en het aangaan van maximale samenwerkingen met lokale sociale partners, o.m. voor het uitwerken van vormingen en intervisies op maat van (regionale) vrijetijdsaanbieders.

In de memorie van toelichting bij het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de

cultuursector aan te sturen, is bij de strategische doelstellingbepaling van publiq (art. 4) volgende passage opgenomen: "Publiq bouwt bruggen, verbindt partners. Publiq smeedt duurzame samenwerkingsverbanden in het brede vrijetijdsdomein: lokale besturen, onderwijsinstellingen, spelers uit de artistieke, jeugd-, sport- en cultuursector, middenveldorganisaties, media, organisaties en bedrijven met vergelijkbare doelstellingen ... publiq brengt partners samen rond producten, diensten, kennis, publieksstrategieën en communicatiekanalen met een maatschappelijke meerwaarde." Deze doelstelling impliceert het aanwezig zijn van structureel ingebouwde ervaringsdeskundigheid.

Wat het bovenlokale niveau betreft, hebben intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking op de eerste plaats een regierol, wat betekent dat zij in hun werkingsgebied relevante actoren en initiatieven verbinden, faciliteren en ondersteunen. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden creëren daardoor maar een beperkt deel van het vrijetijdsaanbod in hun werkingsgebied zelf. Vanuit hun regierol kunnen zij wel een grote rol spelen op het gebied van het afstemmen en toegankelijker maken van dit vrijetijdsaanbod.

Heel wat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met een bovenlokale cultuurwerking zetten nu al in op de UiTPAS in hun werkingsgebied. Voor de eenmalige kosten die verbonden zijn aan de uitrol van de UiTPAS in het werkingsgebied kan een intergemeentelijk samenwerkingsverband de structurele werkingsmiddelen gebruiken. Voor de kosten verbonden aan de operationele werking kan een intergemeentelijk samenwerkingsverband de eigen middelen vanuit de cofinanciering door de deelnemende gemeenten gebruiken. De keuze om al dan niet de UiTPAS uit te rollen in hun werkingsgebied blijft finaal een vrije keuze van het intergemeentelijk samenwerkingsverband.

Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die in de toekomst zullen kiezen voor het organiseren van een bovenlokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, kunnen de werkingsmiddelen die ze specifiek daarvoor ontvangen, gebruiken voor gerichte acties om de participatie van personen in armoede aan cultuur, jeugdwerk en sport te stimuleren. De financiële tegemoetkomingen voor personen in armoede in het kader van de UiTPAS komen hiervoor in aanmerking. Omwille van de autonomie van de gemeenten wil het beleid hen echter hierin de vrije keuze laten. De Vlaamse overheid stimuleert gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden om de UiTPAS uit te rollen en heeft de coördinatie hiervoor aan publiq toegekend. In het kader van de begrotingsopmaak 2024 werden hiervoor extra middelen uitgetrokken voor publiq.

- Het Netwerk tegen Armoede geeft aan dat de naam van het decreet 'digitale transformatie in de cultuursector' afbreuk doet aan een kerntaak die dit decreet beoogt, namelijk het inclusiever en toegankelijker maken van het Vlaamse vrijetijdsaanbod voor kansengroepen. Daarom adviseert het Netwerk de naam van het decreet te wijzigen in: 'decreet ter bevordering van digitale transformatie in de cultuur- en vrijetijdssector met specifieke aandacht voor participatie van kansengroepen'

Digitale transformatie is geen doel op zich maar een middel om onder meer het verbreden en verdiepen van de cultuurparticipatie te realiseren. Zo luidt één van de strategische doelstellingen uit de visienota 'Naar een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden' expliciet 'het verbreden en verdiepen van de cultuurparticipatie door middel van digitale instrumenten'. Deze ambitie betreft het inzetten van digitale technologie om analoge processen te verbeteren waarbij oplossingen voor participatiedrempels ontwikkeld worden. In het

programma Digitale Transformatie zal expliciet aandacht besteed worden aan welke drempels er een rol spelen en hoe die het beste aangepakt worden. Gelet op het feit dat dit programma een collectieve ambitie van de cultuursector en voldoende gedragen moet zijn, menen we dat de bezorgdheid die het Netwerk tegen Armoede terecht formuleert, voldoende geadresseerd wordt.

De ambitie van het decreet is het op een coherente manier stimuleren van de digitale transformatie van de cultuursector. Om die reden is een consistente naamgeving van het decreet eveneens nodig. De beschrijving van de individuele taakstellingen (voor publiek art. 4) biedt voldoende garantie voor het opnemen van niet digitale elementen in de werking. De historiek van de organisatie geeft eveneens aan dat ze daar voldoende aandacht aan besteedt.

Het advies van de SARC

In haar advies merkt de SARC onderstaande punten op. De repliek is in het cursief opgenomen:

- De SARC merkt op dat het decreet voor kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen gaandeweg gewijzigd werd. De inkanteling van de werking van Demos en de werking van het UiTwisselingsplatform zijn een nieuwe toevoeging. De vraag kan gesteld worden in welke mate de titel van het decreet de inhoud nog volledig dekt. Het zou symbolisch goed zijn om de titel te wijzigen en ook het nieuwe accent toe te voegen.

De ambitie van het decreet is het op een coherente manier stimuleren van de digitale transformatie van de cultuursector. Deze concrete ambitie wordt vertaald in het programma Digitale Transformatie, een investeringsprogramma voor de culturele sector. De doelstelling van digitale transformatie is onder meer expliciet het verbreden en verdiepen van de cultuurparticipatie door middel van digitale instrumenten (zoals in de strategische doelstellingen van de visienota opgenomen). Het gaat daarbij ook over het inzetten van digitale technologie om analoge processen te verbeteren waarbij expliciet participatiedrempels geadresseerd worden. Om die reden is een consistente naamgeving van het decreet eveneens nodig. De beschrijving van de individuele taakstellingen (voor publiek art. 4) biedt voldoende garantie voor opnemen van niet digitale elementen in de werking.

- De subsidielijnen rond participatieprojecten uit het Participatiedecreet wordt volledig opgeheven. Het is voor de SARC niet duidelijk in welke mate er oplossingen worden voorzien voor de brede vrijetijdssector voor alle voormalige lijnen in het Participatiedecreet.

In het onderdeel "Algemene Toelichting, B. Situering, Probleemstelling en omgevingsanalyse, Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid" van de memorie van toelichting wordt voor elke subsidielijne uit het Participatiedecreet en het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid beschreven wat ermee gebeurt. De participatieprojecten en de hobbyverenigingen werden geschrapt omdat ze niet meer doelmatig zijn en voor de gevangenisbibliotheken en de voorzieningen voor bijzondere doelgroepen (Luisterpuntbibliotheek, Zorgbib, Transkript, Blindenzorg Licht en Liefde) uit het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid wordt momenteel nog een oplossing gezocht en is een overgangsregeling voorzien.

- De SARC stelt zich vragen of er inderdaad voldoende alternatieve instrumenten zijn voorzien in andere beleidsdomeinen. De SARC dringt aan op een onderzoek naar de impact van de maatregelen rond participatie in andere decreten.

Hebben deze maatregelen ook de beoogde effecten gekend? En geven ze voldoende motivering om een specifiek beleid rond participatie te schrappen?

De opheffing van het Participatiedecreet impliceert helemaal geen opheffing van het participatiebeleid. Er is sprake van een heroriëntering naar andere decreten. Zo worden de meeste subsidielijnen geheralloceerd. Voor de schrapping van twee subsidielijnen zijn heel specifieke redenen.

- Het is voor de SARC niet duidelijk in welke mate er oplossingen zijn voor de brede vrijetijdsector die vroeger gebruik maakte van de projectsubsidies ter bevordering van de vrijetijdsparticipatie van kansengroepen. De SARC pleit voor voldoende lijnen voor participatieprojecten, los van sectordecreten. Geïntegreerde vrijetijdsprojecten moeten mogelijk blijven. De raad vraagt daarom om alternatieve instrumenten uit te bouwen voor domeinoverschrijdende projecten.

In het huidige Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018 worden in de subsidielijn projectsubsidies voor bovenlokale cultuurprojecten al domeinoverschrijdende projecten aangemoedigd. In het voorontwerp van Bovenlokaal Cultuurdecreet worden daarenboven twee subsidielijnen aan enerzijds kleine bovenlokale cultuurprojecten en anderzijds grote bovenlokale cultuurprojecten voorzien. Bij de projecten voor grote bovenlokale cultuurprojecten is transversale samenwerking verplicht.

- Voor de subsidielijn voor de hobbyverenigingen met landelijke werking is volgens de SARC helemaal geen alternatief voorzien. De SARC mist een duidelijke visie op de verdere ontwikkeling van het bovenlokale vrijwilligersveld in de cultuur- en erfgoedsector. Is deze schrapping een zuivere besparingsoefening of worden deze middelen elders ingezet? Met welke finaliteit?

Deze schrapping is zeker geen besparingsoefening. De financiële middelen die voor de participatieprojecten voorzien waren, werden aan het budget van de bovenlokale cultuurprojecten toegevoegd. Organisaties die voorheen een aanvraag deden in het kader van de participatieprojecten, kunnen immers, mits ze aan de voorwaarden voldoen, een aanvraag indienen in het kader van de bovenlokale cultuurprojecten. Ook de hobbyverenigingen vallen onder deze categorie. Ze kunnen, mits ze voldoen aan de voorwaarden, ook op andere subsidielijnen binnen of buiten cultuur intekenen.

- De SARC geeft aan dat de toekomst van de gevangenisbibliotheken nog niet helemaal uitgeklaard is en dat het essentieel is om de subsidiëring te garanderen om hun werking professioneel te kunnen blijven uitbouwen.

Net om voldoende tijd te voorzien om ook voor deze subsidielijnen (gevangenisbibliotheken en de voorzieningen voor bijzondere doelgroepen) een oplossing te vinden, wordt in dit ontwerp voorzien dat beide subsidielijnen van kracht blijven tot en met 31 december 2025.

- De SARC vraagt een duidelijke expliciete werking van Demos binnen de grotere structuur van publiq. Het ontwerpdecreet voorziet te weinig garanties op verankering van deze onderscheidende werking. De werking van Demos moet voldoende zelfstandig georganiseerd kunnen worden zodat ook het DNA bewaard kan worden. In dat kader lijkt het aangeraden om een systematisch klankbord (het huidige bestuur) te behouden na de fusie. Expertise moet worden overgenomen en geborgd, niet enkel de medewerkers, maar ook het bestuur en de netwerken.

Het ontwerp van decreet formuleert de opdrachten van publiq, maar bepaalt niet hoe de integratie van Demos in publiq dient te gebeuren en evenmin hoe de toekomstige werking vormgegeven wordt. Dit is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van beide organisaties. De enige bepaling in functie van de overdracht die in het decreet bepaald wordt stipuleert dat er op 15 juni 2024 één dossier dient ingediend te worden door publiq voor de geïntegreerde werking vanaf 1 januari 2025. Via toezicht zal de administratie erop toezien dat publiq de haar toegekende opdrachten correct uitvoert.

Demos en publiq hebben intussen ook een traject opgestart om de gewenste afstemming voor te bereiden.

- De SARC geeft aan dat het vreemd is dat het ondersteunen van de netwerken vrijetijdsparticipatie wel behouden is als opdracht voor de participatie-instelling, terwijl de inhoudelijke ondersteuning van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden rond de opmaak van de afsprakennota vrijetijdsparticipatie een taak wordt van het steunpunt voor bovenlokale cultuur via het aangepaste Bovenlokaal Cultuurdecreet.

Dit klopt niet. Alle opdrachten van Demos, inclusief de opdracht in het kader van de ondersteuning van bovenlokale netwerken, zijn aan publiq toegewezen.

- De SARC vraagt extra duiding over het Fonds Vrijetijdsparticipatie VRIJUIT, gezien er in het verleden sprake was om die werking volledig te integreren in 'Iedereen verdient vakantie'.

Er is nooit sprake geweest van een volledige integratie van de werking van VRIJUIT (het vroegere Fonds Vrijetijdsparticipatie) in Iedereen Verdient Vakantie. Daarvoor is de werking van de beide organisaties momenteel te verschillend. Via Iedereen Verdient Vakantie kunnen vakantiegangers met een beperkt budget, een beperking of een bijzondere vraag (verhoogde tegemoetkoming, schuldbemiddeling, UiTPAS met kansentarief) daguitstappen, vakantieverblijven, groepsverblijven en georganiseerde vakanties boeken. Deze activiteiten worden door de aanbieders zelf aan een lagere prijs aangeboden. De Vlaamse overheid komt hier niet financieel tussen. VRIJUIT (het vroegere Fonds Vrijetijdsparticipatie) werkt met lidorganisaties (organisaties uit de sociale-, welzijns- of zorgsector wiens doelpubliek voor minstens 50% uit mensen met een beperkt budget bestaat) die namens mensen met een beperkt budget tickets kopen voor cultuur- en sportevenementen. Dankzij de korting van de aanbieders en de financiële tussenkomst van de Vlaamse overheid kunnen deze tickets met 80% korting aangekocht worden. Terwijl VRIJUIT rechtstreeks via de Vlaamse minister van Cultuur gesubsidieerd wordt, valt Iedereen Verdient Vakantie rechtstreeks onder bevoegdheid van de Vlaamse minister van Toerisme.

Wel maakten VRIJUIT en Iedereen Verdient Vakantie afspraken met elkaar om mensen in armoede zonder onderlinge concurrentie zo'n breed mogelijk aanbod te kunnen verschaffen.

- De SARC geeft aan dat er geen verdere verfijning van de samenwerkingsafspraken tussen publiq en het Steunpunt Bovenlokale Cultuurwerking (OP/TIL) voorzien is. Er zullen structurele en fundamentele afspraken en overleg nodig zijn. De SARC vraagt om de rolverdeling tussen organisaties te verhelderen en ook de nodige middelen toe te kennen voor de toegewezen taken.

Publiq en het Steunpunt voor Bovenlokale Cultuur hebben een fundamenteel verschillende doelstelling. De taken van beide steunpunten zijn expliciet afgebakend en terug te vinden in respectievelijk het decreet tot structurele

subsiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en het (aangepaste) Bovenlokaal Cultuurdecreet.

Publiq en het Steunpunt voor Bovenlokale Cultuur zullen, waar nodig, afspraken maken. Beide decreten verwijzen overigens ook naar het feit dat de betrokken actoren steeds hun opdrachten vervullen in samenwerking met andere relevante partners. De nodige middelen voor de toegewezen taken worden toegekend.

- De SARC vraagt om waakzaamheid inzake de verdere ontwikkeling van het UiTwisselingsplatform en geeft aan dat er nood is aan een governance structuur die in expliciete samenspraak met de culturele steunpunten nadenkt over de verdere ontwikkeling. Dit wordt best decretaal opgenomen, om de specificiteit van de cultuursector een plaats te geven.

Het is uiteraard de bedoeling dat het UiTwisselingsplatform een belangrijke bouwsteen wordt in het digitale culturele ecosysteem. Een brede gedragenheid door en betrokkenheid van de culturele sector gelden daarvoor als een absolute voorwaarde. Met het oog op deze ambitie wordt er een governancemodel uitgewerkt.

Het is echter niet opportuun om deze specifieke governance decretaal te verankeren, gezien een dergelijke nood aan gedragenheid en governance voor alle bouwstenen van het ecosysteem, en dus het programma Digitale Transformatie geldt. De nood aan een effectieve, doch werkbare governance wordt beter op dat niveau opgenomen.

- De SARC geeft aan dat het belangrijk is om te weten hoe het nieuwe platform zich verhoudt tot de UiTdatabank.

De UiTdatabank verhoudt zich op een dubbele wijze tot het UiTwisselingsplatform. Aan de ene kant zorgt de UiTdatabank voor de aanlevering van gestandaardiseerde OSLO-data aan het platform over activiteiten, locaties en organisatoren. Aan de andere kant kan de UiTdatabank verrijkte data van het UiTwisselingsplatform afnemen om nieuwe diensten te ontwikkelen die in de UiTdatabank geïntegreerd kunnen worden.

Het UiTwisselingsplatform fungeert met andere woorden als de onderbouw voor (onder meer) de UiTdatabank. Op deze manier wordt procesinnovatie gefaciliteerd.

- De SARC geeft aan dat in het kader van de structurele subsidiëring van de kernorganisaties digitale transformatie belangrijk is te zien hoe het UiTwisselingsplatform een gezamenlijk instrument wordt, waar ook de werking en instrumenten van Cultuurconnect en meemoo mee corresponderen en communiceren. De SARC verwijst in dit kader naar zijn advies over het ontwerpbesluit bij het decreet digitale transformatie waarin de SARC wees op het ontbreken van bepalingen rond de interne samenwerking van de drie organisaties (meemoo, publiq, Cultuurconnect). De SARC stelt voor dat de interne samenwerking en afstemming tussen de drie organisaties een essentieel onderdeel vormt dat in de respectievelijke meerjarenplannen aan bod dient te komen.

Het bestendigen van de synergie tussen meemoo, publiq en Cultuurconnect is inderdaad essentieel als basis voor het digitale culturele ecosysteem. De samenwerking, gecoördineerd door het departement CJM, gebeurt in de context van het programma Digitale Transformatie. De actieve medewerking aan dit programma wordt als doelstelling in de beheersovereenkomsten van de drie kernorganisaties opgenomen.

- De SARC geeft aan dat het niet duidelijk is of de financiering van de exploitatie van het UiTwisselingsplatform meegenomen is in de opmaak van de begroting die voorzien is voor het decreet betreffende de structurele subsidiëring van de kernorganisaties digitale transformatie.

Voor de exploitatie in 2024 wordt vanuit de relancemiddelen 250.000 euro voorzien. De exploitatie vanaf 2025, en de bijhorende middelen die hiervoor voorzien dienen te worden, maken deel uit van de begrotingsopmaak 2025.

Het advies van de VTC

In haar advies merkte de VTC onderstaande punten op. De repliek is in het cursief opgenomen:

- De memorie vermeldt op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, met name "taak van algemeen belang". De VTC geeft aan het hiermee niet eens te zijn en verwijst naar haar eerdere advies. Aldaar werd aangehaald: De VTC gaat ervan uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond "voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust", nu het gaat om digitale transformatie van verschillende bestaande werkingen. De VTC beveelt aan deze rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan het ontwerp van decreet of de memorie.

In navolging van dit advies van de VTC wordt in de memorie opgenomen dat de verwerking van persoonsgegevens berust op het "voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust in de zin van artikel 6, 1.,c) van de AVG. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 4/1 van het ontwerp, waaruit volgt dat publiq – als zij daarvoor een subsidie wenst te ontvangen – verplicht is om het UiTwisselingsplatform te beheren en verder te ontwikkelen, hetgeen noodzakelijkerwijze de verwerking van bepaalde persoonsgegevens impliceert.

- De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

Gezien de positieve uitspraak van de VTC, vereist dit geen aanpassing aan het voorliggend ontwerp van decreet.

- Het ontwerp van decreet duidt publiq aan als verwerkingsverantwoordelijke (nieuw art. 15/1 § 1). De VTC geeft aan dat het niet duidelijk is of publiq vzw een publieke of private organisatie is, hetgeen wel zijn belang heeft en ook verduidelijkt dient te worden.

Zoals duidelijk blijkt uit haar statuten, is publiq een privaatrechtelijke vzw en dus in principe een private organisatie.

- De VTC geeft aan dat de decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijke moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB - artikel 35 AVG) voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

De AVG bepaalt in welke gevallen dat een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd. Dat is onder meer het geval bij een grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, of van gegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten

als bedoeld in artikel 10 van de AVG. Als de verwerking door een van de betrokken verwerkingsverantwoordelijken hieronder valt, zal deze een GEB moeten uitvoeren.

- De VTC geeft aan dat het is niet duidelijk is, en niet in de memorie uitgelegd wordt waarom de volgende gegevens verwerkt worden: geslacht en nationaliteit. Het is evenmin duidelijk is wat er bedoeld wordt met gegevens over artistieke output en expertise.

In navolging van deze opmerking werd de motivering voor de verwerking van deze gegevens toegevoegd bij de artikelsgewijze bespreking van artikels 14.

- Het ontwerp van decreet stipuleert (§5) dat publiek als verwerkingsverantwoordelijke de bewaartermijn bepaalt van de persoonsgegevens die hij conform dit artikel verwerkt. De persoonsgegevens die verwerkt worden op basis van dit artikel kunnen uiterlijk bewaard worden tot tien jaar na afloop van de opdracht, vermeld in artikel 4/1. In afwijking van het eerste lid worden de persoonsgegevens van platformgebruikers als vermeld in paragraaf 2, 1°, uiterlijk bewaard tot tien jaar nadat hun toegang tot het UiTwisselingsplatform is afgesloten.

De VTC merkt op dat de bewaartermijn in de memorie evenwel niet verantwoord wordt zodat niet nagegaan kan worden of deze in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking. De VTC is dan ook van mening dat de bewaartermijn in de memorie verantwoord dient te worden zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

In navolging van het advies werd de motivering voor de vermelde termijn in de memorie opgenomen bij de artikelsgewijze bespreking van artikel 13.

- Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG). 42. De VTC merkt op dat het ontwerp van decreet geen bepalingen hierover bevat. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

De AVG legt inderdaad al de verplichting op dat persoonsgegevens juist moeten zijn, en indien nodig moeten worden geactualiseerd. In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het ontwerp van decreet hierop aan te passen.

- De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerp van decreet aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 45 van haar advies, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Wat betreft de transparantiemaatregelen bepaalt artikel 12 van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. Dit is rechtstreeks van toepassing op eenieder die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

In het dispositief van een regelgevende tekst mogen geen bepalingen voorkomen die andere bepalingen herhalen, zoals bepalingen die alleen een hogere norm in herinnering brengen door die over te nemen of anders weer te geven (omzendbrief VR 2019/4 Wetgevingstechniek). Het is dus niet aangewezen om het ontwerp van decreet hierop aan te passen.

Het advies van de GBA

De GBA verwees op haar zitting van 29 september 2023 naar haar standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten.

Dit advies wijst op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt moet voldoen. Gelet op artikel 14 van het ontwerp is al aan deze algemene vereisten voldaan. Het ontwerp moet bijgevolg niet worden aangepast naar aanleiding van dit advies.

Het advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State met nr. 74.681/3 werd uitgebracht op 18/12/2023. Hieronder staat puntsgewijs (volgens de punten opgenomen in het advies van de Raad van State) opgelijst op welke wijze er navolging werd gegeven aan de opmerkingen.

Nummer van de opmerking	
3.1-3.4	De Raad van State gaat akkoord met de motivering en stelt dat de subsidie aan publiek vzw, voor het ontwikkelen van expertise en trajecten in het kader van de participatie van kansengroepen, waarin het ontworpen artikel 4, eerste lid, van het decreet van 23 juni 2023 (artikel 11 van het voorontwerp) voorziet, geen economische activiteit betreft. De subsidie die wordt toegekend aan publiek voor het beheer en de ontwikkeling van het UiTwisselingsplatform, dient volgens de Raad van State wel beschouwd te worden als staatssteun, maar is vrijgesteld van voorafgaande aanmelding op grond van artikel 53, (2)(a) van de Algemene Groeps- vrijstellingsverordening. Deze opmerkingen nopen niet tot aanpassing van de tekst van het ontwerp.
4.	De Raad van State stelt in de vermelding van de wetshistoriek in de artikelen 4 tot 7 en 16 van het ontwerp, dat de datum van het decreet 'tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen' moet worden aangevuld. In de desbetreffende artikelen werd daarom de datum 23 juni 2023 aangevuld. Daarnaast merkt de Raad van State op dat erover gewaakt moet worden dat het ontwerp niet in werking treedt voor de inwerkingtreding van het nieuwe Bovenlokaalcultuurdecreet. Met deze opmerking wordt rekening gehouden bij het verdere wetgevingstraject. De datum van het nieuwe Bovenlokaalcultuurdecreet zal aan het ontworpen artikel 13,

	tweede lid, van het ontwerp worden toegevoegd via amendement.
5.	De Raad van State beveelt aan om in abstracte bewoordingen te voorzien in de subsidiëring van verenigingen die de in het ontworpen artikel 4 van het decreet van 23 juni 2023 vervatte strategische doelstelling hebben en die het in het ontworpen artikel 4/1 vermelde UiTwisselingsplatform beheren, en om de voorwaarden en de procedure voor die subsidie te regelen zonder te verwijzen naar de specifieke vzw's. Deze opmerking wordt niet gevolgd. De organisatie wordt met naam genoemd en gesubsidieerd omdat ze een unieke positie met betrekking tot de participatie van kansengroepen en digitale transformatie in de cultuursector inneemt. Het voorzien van een dergelijke procedure zou bijkomende administratieve last veroorzaken.
6.1-6.4	De Raad van State stelt vast dat de ontworpen regeling betrekking heeft op culturele aangelegenheden die vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 16 juli 1973 'waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt', en dat artikel 11 van deze wet van toepassing is. In zoverre luidens artikel 8, § 1, tweede lid, van het decreet van 23 juni 2023 de subsidie wordt toegekend om de personeels- en werkingskosten te ondersteunen en gelijktijdig de subsidiëring omvat van een kern van personeelsleden, de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten, lijkt hier gevolg aan te worden gegeven. Ook bij de uitvoering van de ontworpen regeling zal erop moeten worden toegezien dat aan dit vereiste wordt voldaan, en inzonderheid dat rekening wordt gehouden met de werkelijk gepresteerde activiteiten. Wat betreft het in artikel 11, tweede lid, van de wet van 16 juli 1973 opgenomen legaliteitsbeginsel, kan worden aangenomen dat de subsidievoorwaarden in het voorontwerp op voldoende wijze worden geregeld. Uit het gewijzigde artikel 4 en het ontworpen artikel 4/1 van het decreet van 23 juni 2023 blijkt immers dat om in aanmerking te komen voor de subsidiëring door de Vlaamse Regering, de vereniging in kwestie de in die bepaling vermelde strategische doelstelling moet hebben (artikel 4) of de in die bepaling vermelde principes moet nastreven (artikel 4/1). Deze opmerkingen nopen niet tot aanpassing van de tekst van het ontwerp.
7.1-7.3	De Raad van State stelt vast dat in artikel 14 van het voorontwerp de verwerking van persoonsgegevens geregeld wordt die met de ontworpen regeling gepaard gaat. Ze herinnert daarbij aan de toepassing van artikel 22 van de Grondwet. Daarbij stelt de Raad van State vast dat zowel aan het legaliteitsbeginsel als aan het in artikel 5, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensbescherming vermelde

	beginsel van de minimale gegevensverwerking is voldaan. Ook de bewaartermijn vermeld in het ontworpen artikel 15/1, §5 van het ontwerp wordt door de Raad van State als voldoende verantwoord geacht. Deze opmerkingen nopen niet tot aanpassing van de tekst van het ontwerp.
8.	De Raad van State stelt dat men in de inleidende zin van artikel 10 (en in het opschrift van hoofdstuk 4) het woord "structurele" dient toe te voegen. Met deze opmerking kan worden ingestemd. De voorgestelde toevoeging werd doorgevoerd.
9.	De Raad van State stelt dat de datum van inwerkingtreding moet worden aangepast, tenzij kan worden aangetoond dat is voldaan aan de voorwaarden voor een inwerkingtreding met terugwerkende kracht. Daarbij moet erop worden gelet dat die terugwerkende kracht in beginsel niet mogelijk is voor procedurebepalingen, aangezien ze berusten op feitelijke handelingen en gebeurtenissen waarvoor de fictie van de terugwerkende kracht niet werkzaam is. De datum van inwerkingtreding wordt behouden voor de duidelijkheid van de tekst. Het is niet aangewezen om de opheffing van subsidielijnen in te laten gaan in de loop van een kalenderjaar en het is ook belangrijk dat de verantwoording voor de subsidie, gegeven in het kader van het beheer en de ontwikkeling van het Uitwisselingsplatform, betrekking kan hebben op het gehele jaar 2024. Gelet op de retroactieve inwerkingtreding wordt de eerste zinsnede van artikel 17 van het ontwerp vervangen door "Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2024,".

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het decreet valt enkel onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel verwijst naar de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

In dit artikel wordt het opschrift van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid aangepast in functie van artikel 52 tot en met 58 betreffende de organisatie van het overleg en de advisering van het gemeentelijk cultuurbeleid. Dit zijn de enige artikelen waaruit het gewijzigde decreet nog bestaat. Artikel 3 tot en met 8 van dit ontwerp van decreet heffen immers de nog resterende artikelen van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid op.

De bepalingen betreffende de organisatie van het overleg en de advisering van het gemeentelijk cultuurbeleid (dewelke behouden blijven) dienen samen gelezen te

worden met de relevante bepalingen uit het decreet Lokaal Bestuur en de Cultuurpactregelgeving. Hieruit vloeit voort dat een gemeente verplicht is om minstens één adviesorgaan voor culturele aangelegenheden in te richten. De concrete organisatie van dit adviesorgaan kan echter verschillende vormen aannemen. In dat verband kan verwezen worden naar het antwoord van de minister van Cultuur op vragen om uitleg van dhr. Marius Meremans (nr. 856, 2018-2019) en dhr. Bart Caron (nr. 878, 2018-2019), behandeld in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van 14 maart 2019.

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 4

Dit artikel heft de subsidiebasis voor organisaties met een specifieke opdracht van het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid op.

Artikel 5

Dit artikel heft de subsidiebasis voor voorzieningen voor bijzondere doelgroepen van het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid op.

Artikel 6

Dit artikel heft het hoofdstuk over de indexering van de subsidiebedragen van het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid op.

Artikel 7

Dit artikel heft titel 6 "Overgangsbepalingen" van het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid op.

Artikel 8

Dit artikel heft de bijlage die de lijst van steden en gemeenten bevat die ondersteuning kunnen vragen op basis van de volgende Vlaamse beleidsprioriteit: de gemeente organiseert een cultuurcentrum, op. Deze lijst bevat eveneens de categorieën waarin de gemeenten worden ingeschaald.

Artikel 9

In een ontwerpversie van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk was opgenomen dat, conform de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, de Vlaamse Regering het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig kan bijstellen wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen.

De Raad van State merkte in haar advies 74.208/1/V van 30 augustus 2023 (randnummers 3.3.1 tot 3.3.4) op dat deze regeling slechts doorgang kan vinden nadat de Vlaamse Regering in het decreet van 10 maart 2023 wordt gemachtigd om het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig bij te stellen. Door deze bepaling wordt tegemoetgekomen aan dat advies van de Raad van State.

Artikel 10

Via dit artikel wordt een definitie van het "UiTwisselingsplatform" toegevoegd aan artikel 2 van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

Met de realisatie van het UiTwisselingsplatform wordt een digitale basisinfrastructuur opgeleverd waarop verschillende datasets met elkaar verbonden worden. Het UiTwisselingsplatform verbindt de huidige gefragmenteerde data via open OSLO data uitwisselingsstandaarden.

Met digitale basisinfrastructuur wordt een breed inzetbare, participatief aangestuurde infrastructuur bedoeld waarop culturele organisaties verder kunnen bouwen. Dat levert schaalvoordelen op, leidt tot ontzorging van operationele processen, biedt een basis voor open innovatie en faciliteert de creatie van unieke gegevensbronnen. De gedeelde infrastructuur is herbruikbaar en streeft interoperabiliteit na en verbindt de huidige gefragmenteerde data via open OSLO data uitwisselingsstandaarden.

Het UiTwisselingsplatform is gebaseerd op het IT-concept van een data mesh architectuur. Deze innovatieve architectuur ondersteunt de toegankelijkheid, beschikbaarheid en bruikbaarheid van gegevens voor gebruikers en vermindert de onderlinge afhankelijkheid tussen datateams. Het is gebaseerd op de principes van domein-georiënteerd ownership, "Data-as-a-product", federated computational governance en een self-serve dataplatform.

domein-georiënteerd ownership

In plaats van de gegevens van domeinen naar een centraal data lake of platform te laten stromen, moeten domeinen hun domein datasets zelf hosten en aanbieden op een gemakkelijk consumeerbare manier. Het eigendom van de transactionele en analytische data wordt gedecentraliseerd naar bedrijfsdomeinen die het dichtst bij de data staan.

Data-as-a-product

De transactionele en analytische data uit de domeinen worden als een product benaderd (Data-as-a-Product) en de consumenten van die data worden als klanten behandeld. Deze klanten mogen binnen een data mesh eisen stellen aan de kwaliteit, toegankelijkheid, vindbaarheid, interoperabiliteit, beveiliging, begrijpelijkheid, betrouwbaarheid en integriteit van de data.

federated computational governance

Het federatieve bedrijfsmodel creëert een stimulerings- en verantwoordingsstructuur die de autonomie en wendbaarheid van domeinen in evenwicht brengt met de totale interoperabiliteit van het netwerk. Dat wil zeggen dat ondanks de domeinautonomie alle mensen en systemen zonder beperkingen kunnen samenwerken.

self-serve dataplatform

Het platform ondersteunt de teams van de domeinen met de nodige tooling om de data te delen en neemt hier fricties weg in het traject van data-uitwisseling, van bron tot gebruik. De diensten van het dataplatform beheren de volledige levenscyclus van alle individuele dataproducten.

Artikel 11

Via dit artikel worden de doelstelling en opdrachten van de participatie-instelling voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen (vandaag toegekend aan Demos) ondergebracht bij publiq. Het gaat concreet over het ondersteunen van netwerken vrijetijdsparticipatie, het ondersteunen en versterken van sociaal-participatieve praktijken binnen cultuur, jeugd en sport, en VRIJUIT.

Artikel 4 van het decreet tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen dient om die reden aangepast te worden. Dit gebeurt op volgende wijze:

- Het ontwikkelen van expertise en trajecten in kader van de participatie van kansengroepen wordt toegevoegd als strategische doelstelling van publiq. Het eerste lid, eerste zin, wordt in die zin aangepast.

- De opdracht 'Opzetten van een systeem van financiële tegemoetkomingen om financiële drempels voor participatie aan cultuur, jeugdwerk of sport weg te werken' wordt opgenomen binnen het tweede lid, punt 2°, dat als volgt wordt gewijzigd: "zet publiq in op informatie- en communicatietechnologie, alsook op aanvullende strategieën in functie van de participatie van kansengroepen;".
- De opdrachten 'Ondersteuning bieden op het niveau van visie en methodes' en 'Faciliteren van samenwerkingsverbanden en concrete projecten' worden opgenomen door toevoeging van een punt 5° binnen het tweede lid. Deze nieuwe opdrachten worden gevat onder de noemer 'expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport'. Deze rol houdt volgende zaken in: (1) ondersteuning bieden op het niveau van visie en methodes; (2) het faciliteren van samenwerkingsverbanden en projecten. Dit omvat ook de ondersteuning en begeleiding van netwerken vrijetijdsparticipatie, en de ondersteuning van organisaties uit de cultuur, jeugd en sportsector bij de ontwikkeling en implementatie van een inclusief beleid ter bevordering van de participatie van kansengroepen.
- De opdracht 'Stimuleren en ontwikkelen van het maatschappelijke debat over de participatie van kansengroepen' wordt niet langer beschouwd als een aparte opdracht, maar vloeit automatisch voort uit de uitvoering van de andere opdrachten.

De corresponderende subsidielijnen voor deze participatie-instelling in het Participatiedecreet wordt geschrapt. Om bovenvermelde opdrachten uit te voeren, zullen de bijhorende budgetten worden overgezet naar het decreet tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

Publiq en het Steunpunt Bovenlokale Cultuurwerking (thans OP/TIL) zullen de nodige samenwerkingsafspraken maken.

Artikel 12

Via dit artikel wordt een nieuw artikel 4/1 ingevoegd in het bovenvermelde decreet, waarbij de mogelijkheid wordt gecreëerd voor de Vlaamse Regering om subsidies toe te kennen aan publiq voor het beheren en doorontwikkelen van het UiTwisselingsplatform.

Voor een duurzame verankering van het UiTwisselingsplatform in de cultuursector werd een samenwerking opgestart met publiq. Publiq neemt de technische exploitatie van het UiTwisselingsplatform op vanaf 1 januari 2024, na afloop van het Relanceproject 'Doelgericht Digitaal Transformeren'. Voor de exploitatie in 2024 wordt vanuit de relancemiddelen 250.000 euro voorzien. De exploitatie vanaf 2025, en de bijhorende middelen die hiervoor voorzien dienen te worden, zal deel uitmaken van de begrotingsopmaak 2025.

In dit nieuwe artikel 4/1 worden ook een aantal principes opgelijst die publiq in acht moet nemen bij het uitvoeren van deze opdracht. Deze werden overgenomen uit de al vermeldde visienota waarin principes werden geformuleerd die richtinggevend zijn voor alle nieuwe ontwikkelingen in het digitale culturele ecosysteem, en bijgevolg dus ook voor het UiTwisselingsplatform.

publiq stimuleert gedeelde data:

publiq stimuleert een datagedreven beleid in de sector. Daarvoor werkt de organisatie volgens de strategie van de Vlaamse overheid rond digitale transformatie en passen de principes van de dienstverlenings- en datastrategie toe. Het uitgangspunt is dat de beschreven bouwstenen open, gestandaardiseerde en beschikbare data leveren – binnen de grenzen van de AVG, auteurs- of contractrechten en de gehanteerde verdienmodellen – die tussen verschillende systemen kunnen vloeien en waarop nieuwe processen kunnen ontwikkeld worden.

Om dat principe op een consequente manier toe te passen, moet er in de cultuursector een databeleid ontwikkeld en geoperationaliseerd worden. Daarin wordt ook rekening gehouden met strategieën om beperkt toegankelijke data te delen, complementair aan het open databeleid. Om dat te realiseren worden data op een gestandaardiseerde en machinaal leesbare manier uitwisselbaar gemaakt.

publiq werkt aan een gedeelde collectieve digitale infrastructuur:
publiq streeft naar breed inzetbare, participatief aangestuurde infrastructuur waarop culturele organisaties verder kunnen bouwen. Dat levert schaalvoordelen op, leidt tot ontzorging van operationele processen, biedt een basis voor open innovatie en faciliteert de creatie van unieke gegevensbronnen. De gedeelde infrastructuur is herbruikbaar en streeft interoperabiliteit na. Daarvoor ligt de focus op open sectorbouwstenen die in eerste instantie vormgegeven en beheerd worden door de kernspelers en die bedoeld zijn om schaalbare oplossingen aan te bieden ter ondersteuning van de cultuursector, en bij uitbreiding andere belanghebbenden. Het UiTwisselingsplatform is hier een eerste voorbeeld van.

publiq streeft naar vrije toegang tot de broncode, zodat andere (culturele) partijen hier verder op kunnen bouwen en eigen ontwikkelingen realiseren. De bouwstenen vormen de basis voor een shared service model om ontzorgend te werken bij ondersteunende activiteiten die gemeenschappelijk zijn voor de sector. De basisfilosofie daarbij is dat we voldoende schaalvoordelen nastreven zonder monopolies te stimuleren.

De uitbouw van collectieve dienstverleningen wordt geval per geval bekeken. publiq bekijkt ook steeds hoe de markt daarbij een actieve rol kan spelen. Voor deze open componenten en bouwstenen, die ook door andere culturele organisaties vormgegeven kunnen worden, gebruiken we de term 'basisinfrastructuur'. Die term heeft verschillende gelaagdheden en kan op verschillende niveaus van toepassing zijn. Het gaat daarbij niet alleen om de technologie en de architectuur die gebouwd moet worden om de processen te ondersteunen, maar ook om de organisatorische, financiële en kennis gerelateerde aspecten die ingevuld moeten worden.

publiq streeft een maximale meerwaarde na:
Bij elke ontwikkeling worden verschillende invalshoeken onderzocht. Hoe kan er meerwaarde gecreëerd worden voor de verschillende belanghebbenden van het ecosysteem? Hoe kan er een meerwaarde gecreëerd worden voor de verschillende belanghebbenden van het ecosysteem? Hoe kan de ervaring van de cultuurparticipant verbeterd worden, welke voordelen biedt dat voor de cultuursector (alle deelsectoren) en wat kan dat betekenen voor andere beleidsdomeinen en de overheidsniveaus? Bij elk initiatief worden al deze elementen in kaart gebracht en moeten er weloverwogen keuzes gemaakt worden. Dat betekent niet dat elk initiatief steeds alle belanghebbenden zal bedienen, maar wel dat er bij elke keuze steeds goed moet worden nagedacht over de brede toepasbaarheid ervan

publiq hanteert publieke waarden:
In alle technologische ontwikkelingen hanteert publiq publieke waarden zoals duurzaamheid, soevereiniteit van gebruikers, betrouwbaarheid, openheid, diversiteit en transparantie. Dat doet publiq vanuit het principe dat publieke middelen een publiek doel dienen. Publiq werkt daarvoor een kader uit, waarbij het zicht inspireert op het Public Spaces-initiatief: dat propageert schrijft zich in in een nieuw digitaal ecosysteem, gebaseerd op publieke waarden, waarbij de gebruikers niet worden gezien als commerciële objecten of als bruikbare data, maar als gelijkwaardige partners, die een gezamenlijk publiek belang hebben.

Het tweede lid van het nieuwe artikel 4/1 heeft tot doel om de eventuele toekenning van een bijkomende subsidie te laten verlopen conform de procedures die gehanteerd worden voor de al bestaande subsidie aan publiq.

Artikel 13

Door deze wijzigingsbepaling wordt aan publiq, meemoo en Cultuurconnect de verplichting opgelegd om, in het kader van de opdrachten vermeld in het decreet van 23 juni 2023, uitsluitend samen te werken met samenwerkingsverbanden van lokale overheden als deze georganiseerd zijn in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken. Deze verplichting geldt niet wanneer deze samenwerkingsverbanden een uitzondering hebben verkregen met het oog op de vervulling van taken in het kader van het Bovenlokaal Cultuurdecreet of van het Cultureelerfgoeddecreet.

Artikel 14

Dit artikel voegt een nieuw artikel 15/1 toe aan het bovenvermelde decreet.

Dit artikel bevat in het algemeen bepalingen om de verwerking van persoonsgegevens door de betrokken organisaties in het kader van dit decreet conform te maken aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (Verordening (EU) 2016/679), hierna 'AVG', en artikel 22 van de Grondwet.

Dit artikel vormt de rechtsgrond waarop publiq zich kan beroepen bij het verwerken, uitwisselen, bekendmaken en bewaren van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van hun taken en verplichtingen onder dit decreet.

De verwerkingen van persoonsgegevens die conform artikel 15/1 worden uitgevoerd door publiq zijn gesteund op artikel 6, 1., c) van de AVG: voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust in.

'Geslacht' en 'Nationaliteit' vormen hier onderdeel vormen van de biografische gegevens van artiesten/uitvoerders die mogelijk vermeld worden in de omschrijving van evenementen die via het platform uitgewisseld worden. Deze gegevens worden enkel verwerkt wanneer het gaat over "personen die betrokken zijn bij de uitvoering van vrijetijdsactiviteiten" en dus niet wanneer het gaat over gebruikers van het platform, contactpersonen van organisaties, etc.

Gegevens over professionele output en expertise: dit betreft persoonsgegevens die betrekking hebben op het professionele verleden van betrokkenen. Het gaat dan bijvoorbeeld over eerdere ervaring in bepaalde sectoren, gepubliceerde werken, gerealiseerde professionele activiteiten, en alle andere gegevens waaruit de expertise en het professionele verleden van de betrokkene kan blijken. Deze gegevens worden verwerkt in het kader van de uitwisseling van informatie over vrijetijdsactiviteiten (vb. Bibliografie van een Auteur, prijzen gewonnen door een artiest, etc.).

De bewaartermijnen zijn gebaseerd op de algemene verjaringstermijn inzake persoonlijke rechtsvorderingen, die 10 jaar bedraagt (art. 2262bis). Gelet op deze algemene verjaringstermijn van 10 jaar is een bewaartermijn van 10 jaar verantwoord, gelet op eventuele geschillen die kunnen voortvloeien uit de verwerking van persoonsgegevens via het UiTWisselingsplatform.

Artikel 15

Door deze wijziging aan de overgangsbepaling opgenomen in artikel 23 van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, zal ook voor de taken die publiq vervult met betrekking tot het UiTWisselingsplatform een subsidie kunnen worden

toegekend voor één of twee jaar gedurende de eerste periode van twee jaar die loopt van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025.

Artikel 16

Dit artikel heft het Participatiedecreet van 18 januari 2008 op.

Artikel 17

1° Vermits er in het kader van de optimalisatie- en heroriënteringsoefening van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid nog geen definitieve beslissing is genomen voor de voorzieningen voor bijzondere doelgroepen (Luisterpuntbibliotheek, Zorgbib Rode Kruis-Vlaanderen, Transkript, Blindenzorg Licht en Liefde) wordt deze subsidielijns pas op 1 januari 2026 opgeheven. Tijdens deze periode kan een definitieve beslissing voor deze voorzieningen genomen worden.

2° Het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk treedt in werking op 1 april 2024. Vandaar dat de wijziging aan dat decreet ook op die datum in werking treedt.

3° De overdracht van de taken van Demos naar publiek gebeurt na afloop van de huidige beleidsperiode van Demos, namelijk op 1 januari 2025.

4° De verplichting opgelegd om, in het kader van de opdrachten vermeld in het decreet van 23 juni 2023, uitsluitend samen te werken met samenwerkingsverbanden van lokale overheden die georganiseerd zijn in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken gaat in op 1 januari 2027. Deze datum werd gekozen omdat vanaf deze datum de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die subsidies ontvangen in het kader van het Bovenlokaal Cultuurdecreet of het Cultureelerfgoeddecreet in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken dienen te worden georganiseerd.

Artikel 18

Door dit artikel kan het toezicht worden uitgeoefend op de subsidies die overeenkomstig deze artikelen werden verleend.

Artikel 19

Dit artikel voorziet in de rechtsgrond om Samen vzw die als expertisevereniging in het kader van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 gesubsidieerd wordt, nog tot en met 31 december 2024 te subsidiëren. De overheveling naar het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken gebeurt op 1 januari 2025.

Artikel 20

Vermits er in het kader van de optimalisatie- en heroriënteringsoefening van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 nog geen definitieve beslissing is genomen voor de gevangenisbibliotheek, wordt deze subsidielijns pas op 1 januari 2026 opgeheven. Tijdens deze periode kan een definitieve beslissing voor deze bibliotheken genomen worden.

Artikel 21

Vermits er in het kader van de optimalisatie- en heroriënteringsoefening van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid nog geen definitieve beslissing is genomen voor de voorzieningen voor bijzondere doelgroepen (Luisterpuntbibliotheek, Zorgbib Rode Kruis-Vlaanderen Transkript, Blindenzorg Licht en Liefde) wordt deze subsidielijns pas op 1 januari 2026 opgeheven. Tijdens deze periode kan een definitieve beslissing voor deze voorzieningen genomen worden. Vandaar dat de voormelde organisaties hun meerjarenplannen en overeenkomsten beperken tot deze periode.

Artikel 22

Vanaf 2025 wordt de taak en bijhorende subsidie die voorheen toekwam aan Demos als expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport overgedragen aan publiq. De uitgebreidere invulling van de taak 'opzetten van een systeem van financiële tegemoetkomingen om financiële drempels voor participatie aan cultuur, jeugdwerk of sport weg te werken' betreft de integratie van Vrijuit in het instrumentarium dat door publiq uitgebouwd wordt. Deze taak is gevat onder artikel 4, tweede lid 2°, van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen. Daarnaast betreft dit ook nieuwe taken zoals omschreven in het door artikel 10 van het voorliggende ontwerp ingevoegde artikel 4, tweede lid 5° van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

Aangezien 2025 het tweede en laatste jaar is van de eerste beleidsperiode van publiq in het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, bevat dit artikel een overgangsbepaling waarin wordt geregeld hoe deze subsidie wordt bepaald voor het jaar 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

BIJLAGE
bij de memorie van toelichting:
ARMOEDETOETS

[illegible]

////////////////////////////////////

1 INLEIDING

In het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 stelt de Vlaamse Regering de ambitie voorop om blijvend in te zetten op de verbreding en verdieping van de vrijetijdsparticipatie van alle Vlamingen. In de Beleidsnota Cultuur 2019-2024 bevestigt de minister deze ambitie, maar geeft tegelijk aan de beleidskaders en reglementering te zullen afstemmen op recente evoluties in de sector, door middel van een optimalisatie van het Participatiedecreet. De resterende subsidielijnen uit het decreet Lokaal Cultuurbeleid worden meegenomen in deze oefening.

In uitvoering van de Beleidsnota Cultuur werd een optimalisatie- en heroriënteringsoefening voor het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid opgestart, waarbij wordt uitgegaan van de volgende drie krachtlijnen:

- 1) Vrijetijdsparticipatie als opdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen
- 2) Minder versnippering, meer focus en impact
- 3) Lokale besturen als regisseurs van het participatiebeleid

Bijkomend werd bij deze optimalisatie en heroriëntering van beide decreten de mogelijkheid onderzocht om het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid op te heffen. Daarbij werd per subsidieliijn nagegaan welke van drie opties te verkiezen is:

- 1) Overhevelen naar een ander Vlaams beleidsveld of -domein;
- 2) Onderbrengen in een ander cultuurdecreet;
- 3) Stopzetten van een subsidieliijn wegens niet meer doelmatig.

Als resultaat van deze oefening wordt voorgesteld om een aantal subsidielijnen uit het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid op te nemen in het decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, namelijk:

- 1) De subsidieliijn vermeld in de artikelen 3 en 4 van het Participatiedecreet (subsidie inzake communicatie- en informatiedienstverlening) – toegekend aan publiek in artikel 4 van het decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.
- 2) De subsidieliijn vermeld in de artikelen 10 en 11 van het Participatiedecreet (subsidie inzake vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen) – toegekend aan publiek in artikel 4 van het decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen (via artikel 11 van voorliggend ontwerp van decreet dat het oorspronkelijke artikel 4 op dit punt wijzigt).
- 3) De subsidieliijn vermeld in de artikelen 20 en 21 van het decreet Lokaal Cultuurbeleid (ondersteuning van het integraal lokaal cultuurbeleid) – toegekend aan Cultuurconnect in artikel 6 van het decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

De subsidielijn met betrekking tot de structurele subsidiëring van een participatie-instelling om de verdieping en vernieuwing van de participatie van kansengroepen te realiseren heeft een weerslag op mensen in armoede. Daarom is dit ontwerp van decreet onderworpen aan de armoedetoets. In dit rapport onderzoekt de administratie de impact van het ontwerp van het Wijzigingsdecreet – d.i. het Decreet tot wijziging van het Decreet betreffende het lokaal cultuurbeleid en het Decreet tot de structurele subsidiëring van kernorganisaties om digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen (Decreet Digitale Transformatie) – op mensen in armoede. In hoofdstuk 2 worden de subsidielijnen van de huidige regelgeving toegelicht die zich rechtstreeks richten naar personen in armoede. In hoofdstuk 3 wordt het ontwerp van decreet toegelicht en de mogelijke impact onderzocht. Daarna worden in hoofdstuk 4 de bevindingen van relevant wetenschappelijk onderzoek belicht. In hoofdstuk 5 zullen de aanbevelingen uit het advies van het Netwerk tegen Armoede over het ontwerp van decreet worden toegelicht. De repliek op het eindadvies van Netwerk tegen Armoede is geïntegreerd in de Memorie van Toelichting onder C. Totstandkomingsprocedure.

2 HUIDIGE SITUATIE

In dit hoofdstuk worden de subsidielijnen besproken die vanuit het Participatiedecreet van 18 januari 2008 en het Decreet Lokaal Cultuurbeleid van 6 juli 2012 gerealiseerd worden naar het Wijzigingsdecreet. Per subsidielijn wordt gefocust op de relevantie ervan voor mensen in armoede.

2.1 PARTICIPATIEDECREET

We bespreken hier enkel die subsidielijnen uit het Participatiedecreet die geïntegreerd worden in het voorliggend ontwerp van decreet.

Vanuit het Participatiedecreet subsidieerde de Vlaamse Regering twee transversale participatie-instellingen: publiq en Demos. Beide zijn verenigingen zonder winstoogmerk die werken rond de verhoging en verbreding van de participatie en de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen. Elke instelling neemt daarbij een andere kernopdracht op:

- **publiq:** publiq vzw heeft als doel om participatie te stimuleren en faciliteren door communicatie, marketing en informatiediensten. De vereniging richt zich vooral op de publieksgerichte actieve exploitatie van een sector-overschrijdende databank rond vrijetijdsbesteding – met een nadruk op de sectoren van cultuur, jeugdwerk en sport. Daarnaast kreeg publiq vzw de opdracht om de Vlaamse vrijetijdspas (UiTPAS) uit te rollen over Vlaanderen.
- **Demos:** Demos vzw heeft 4 opdrachten:
 - Op het niveau van visie en methodes, op verzoek ondersteuning geven aan:
 - particuliere sociaal-artistieke en participatie-bevorderende projecten voor kansengroepen in de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector;
 - lokale trajecten in verband met cultuur-, jeugdwerk- en sportparticipatie;

- de opmaak van een ‘afsprakennota vrijetijdsparticipatie’ voor de lokale netwerken armoede;
- en de ontsluiting van goede praktijken.
- Het tot stand brengen of mogelijk maken van:
 - samenwerkingsverbanden en netwerken waarin verschillende partners een inspanning leveren om de participatie van mensen in armoede mogelijk te maken;
 - concrete projecten voor kansengroepen.
- Het stimuleren en ontwikkelen van het maatschappelijke debat over de participatie van kansengroepen.
- Het opzetten van een systeem van financiële tegemoetkomingen om financiële drempels voor participatie aan cultuur, jeugdwerk of sport weg te werken – in de vorm van Vrijuit. Die tegemoetkomingen worden toegekend voor de participatie aan een bovenlokaal cultuur-, jeugdwerk- of sportaanbod door personen in armoede.

Volgens Artikel 11 van het Wijzigingsdecreet vindt er een overdracht plaats van de opdracht van het expertisecentrum vrijetijdsparticipatie naar publiq. Dit gebeurt na afloop van de huidige beleidsperiode van Demos, namelijk op 1 januari 2025.

Bijgevolg wordt vanaf 2025 de taak en bijhorende subsidie die voorheen toekwam aan Demos als expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport overgedragen aan publiq. De uitgebreidere invulling van de taak ‘opzetten van een systeem van financiële tegemoetkomingen om financiële drempels voor participatie aan cultuur, jeugdwerk of sport weg te werken’ betreft de integratie van VRIJUIT in het instrumentarium dat door publiq uitgebouwd wordt. Deze taak is gevat onder artikel 4, tweede lid 2°, van het Decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen. Daarnaast betreft dit ook nieuwe taken zoals omschreven in het door artikel 11 van het voorliggende ontwerp ingevoegde artikel 4, tweede lid 5° van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

Aangezien de opdracht van het expertisecentrum vrijetijdsparticipatie vanaf 2025 zal opgaan in publiq, worden beide subsidielijnen die vanuit het Participatiedecreet worden overgeheveld, toegekend aan publiq:

- Structurele subsidiëring van een vereniging die als doel heeft participatie te stimuleren en te faciliteren via communicatie, marketing en informatiediensten.
- Structurele subsidiëring van participatie-instelling om de verdieping en vernieuwing van de participatie van kansengroepen te realiseren.

2.1.1 Structurele subsidiëring van een vereniging die als doel heeft participatie te stimuleren en te faciliteren via communicatie, marketing en informatiediensten

Om de participatie in het vrijetijdsaanbod en in het bijzonder in het cultuur-, jeugd- en sportaanbod te consolideren, te verhogen en te verbreden, subsidieert de Vlaamse Regering een vereniging zonder winstoogmerk die als doel heeft participatie te stimuleren en te faciliteren via communicatie, marketing

en informatiediensten. Bij het uitvoeren van die doelen richt de vereniging zich prioritair op een publieksgerichte actieve exploitatie van een sectoroverschrijdende databank, waarin de vrijetijdsbesteding met de nadruk op de sectoren cultuur, jeugdwerk en sport centraal staat.

Deze subsidielijn wordt toegekend aan publiq in artikel 4 van het Decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen. Via het participatief beleidstraject bleek dat deze subsidielijn zich niet expliciet richt naar personen in armoede. Wel zijn er aandachtspunten met betrekking tot de impact die concrete communicatievormen en -kanalen kunnen hebben op de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede. Daarin wees het Netwerk tegen Armoede erop dat een (gedeeltelijke) digitalisering van het vrijetijdsaanbod niet als doel mag hebben om het offline, analoge aanbod – en de toeleiding ernaartoe – te vervangen. Deze bezorgdheden worden in de Memorie van Toelichting beantwoord in de repliek op het eindadvies van Netwerk tegen Armoede onder C. Totstandkoming, en worden meegenomen in de concrete uitwerking vanuit het programma Digitale Transformatie.

2.1.2 Structurele subsidiëring van een participatie-instelling om de verdieping en vernieuwing van de participatie van kansengroepen te realiseren

Om de verdieping en vernieuwing van de participatie van kansengroepen te realiseren, subsidieert de Vlaamse Regering een vereniging zonder winstoogmerk die, vertrekkend vanuit de leefwereld en het perspectief van kansengroepen, de participatie van deze groepen aan cultuur, jeugdwerk en sport versterkt.

Demos is de participatie-instelling die deze opdrachten tot en met 2024 opneemt. Voor deze subsidielijn is besloten om opheffing te voorzien bij artikel 88 van het ontwerp van het nieuwe Bovenlokaalcultuurdecreet, en ze te heroriënteren naar het Decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen. Gelijklopend is besloten dat de opdracht van het expertisecentrum vrijetijdsparticipatie wordt overgedragen naar publiq. Bijgevolg wordt deze subsidielijn toegekend aan publiq. De gebeurtenis na afloop van de huidige beleidsperiode van Demos, namelijk op 1 januari 2025.

Via het participatief beleidstraject van de armoedetoets is vastgesteld dat deze subsidielijn zich expliciet richt naar personen in armoede.

2.1.2.1 Huidige regelgeving

Om de verdieping en vernieuwing van kansengroepen te realiseren, subsidieert de Vlaamse Regering een vereniging zonder winstoogmerk die, vertrekkende vanuit de leefwereld en het perspectief van kansengroepen, de participatie van deze groepen aan cultuur, jeugdwerk en sport versterkt. De vereniging heeft de volgende opdrachten:

- op het niveau van visie en methodes, op verzoek, ondersteuning geven aan:

- particuliere sociaal-artistieke en participatie bevorderende projecten voor kansengroepen in de cultuur-, jeugdwerk- en sportsector;
- lokale trajecten in verband met cultuur-, jeugdwerk- en sportparticipatie;
- de opmaak van een “afsprakennota vrijetijdsparticipatie”;
- de ontsluiting van goede praktijken (waaronder participatieprojecten);
- het tot stand brengen of mogelijk maken van:
 - samenwerkingsverbanden en netwerken waarin verschillende partners een inspanning leveren om de participatie van mensen in armoede mogelijk te maken;
 - concrete projecten voor kansengroepen;
- opzetten van een systeem van financiële tegemoetkomingen om financiële drempels voor participatie aan cultuur, jeugdwerk of sport weg te werken. Dergelijke financiële tegemoetkoming wordt toegekend:
 - voor de participatie aan cultuur, jeugdwerk of sport door personen in armoede die wonen in een gemeente waar geen lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie aanwezig is;
 - voor de participatie aan een bovenlokaal cultuur-, jeugdwerk- of sportaanbod door personen in armoede.

Sinds 2009 wordt Demos gesubsidieerd als participatie-instelling om de verdieping en vernieuwing van de participatie van kansengroepen te realiseren. Het Fonds Vrijetijdsparticipatie (nu VRIJUIT genoemd) staat sinds 2009 in voor het opzetten van een systeem van financiële tegemoetkomingen voor de deelname van personen in armoede aan het bovenlokale cultuur-, jeugdwerk- of sportaanbod. De eerste jaren werd VRIJUIT via Demos gesubsidieerd. Vanaf 1 januari 2015 werd het volledig in Demos opgenomen. De minister van Cultuur besliste om vanaf 1 januari 2020 geen financiële tegemoetkomingen meer te voorzien voor de participatie aan cultuur, jeugdwerk of sport door personen in armoede die wonen in een gemeente waar geen lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie aanwezig was. Deze beslissing had tot doel om de resterende gemeenten aan te moedigen om een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie op te richten. Dit is deels gelukt.

VRIJUIT is een dienstverlening naar sociale en welzijnsorganisaties, -diensten en -verenigingen die vanuit hun missie en visie inzetten op vrijetijdsbemiddeling naar mensen in armoede. De dienstverlening is gericht op het verlagen van de financiële drempel (minimaal 40%) naar evenementen met een regionale en nationale uitstraling. Ruim 150 duurzame partnerschappen ontsluiten jaarlijks meer dan 400 evenementen.

2.1.2.2 In cijfers

In 2023 ontvangt Demos een werkingssubsidie van 1.001.396,00 euro, inclusief de subsidie van 300.000,00 euro voor de financiële tegemoetkomingen die door VRIJUIT worden toegekend.

De volgende cijfergegevens zijn afkomstig uit de “Voortgangsrapportage 2021 - Normaal is niet voldoende”. Ze betreffen het kalenderjaar 2021, geen normaal werkjaar, maar een coronajaar.

Demos ondersteunt lokale besturen in het uitbouwen van de netwerkverbanden en in het ontwikkelen van hun afsprakennota.

- Ze informeren, activeren en mobiliseren lokale besturen op de maatregel, de doelstellingen, uitdagingen en impact ervan. [SD2 – OD1]:
 - Online infosessies voor startende lokale netwerken vrijetijdsparticipatie: 30 deelnemers uit 16 gemeenten;
 - Praktijktafels over corona en het recht op vrije tijd: 43 deelnemers uit 38 gemeenten sloten aan op 3 digitale praktijktafels (19 maart, 26 maart en 2 april);
 - Tips en inspiratie voor lokale netwerken, nu en na corona: artikel 'Tien tips voor lokale netwerken vrijetijdsparticipatie, nu en na corona' en het 'Dossier: Lessen na corona – relance in de netwerkgemeente';
 - Denkwerk rond lokale en regionale netwerken vrijetijdsparticipatie: 2 dialoogtafels met lokale en intergemeentelijke actoren waaraan 18 deelnemers uit 16 gemeenten deelnamen;
 - Tips en inspiratie om mensen in armoede te betrekken bij je lokaal netwerk: Een literatuurstudie en verschillende focusgroepen met trekkers van lokale netwerken, mensen in armoede en academische experts, leverden de mosterd die we ontsloten in het artikel 'Luisteren is goud: 8 tips om mensen in armoede te betrekken bij je lokaal netwerk'. 22 deelnemers, van wie 6 uit verschillende gemeenten, namen deel.
- Ze ondersteunen en begeleiden opstartende en reeds actieve lokale netwerken op het vlak van visie, aanpak en methodes. [SD2 – OD2]: In 2021 ging Demos in op 100 ondersteuningsvragen (56 helpdeskvragen, 7 opstartbegeleidingen, 28 coaching gesprekken, 1 keer feedback op een afsprakennota, 2 begeleidingen op maat en 6 overige vragen naar ondersteuning).
- Ze ontwikkelen instrumenten en handelingsmodellen die de kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie versterken op verschillende momenten in de looptijd van de afsprakennota. [SD2 – OD3]:
 - Vrije tijd, een hefboom voor sociaal beleid: Binnen het VVSG-cahier 'Bouwen aan een Breed Sociaal Beleid' werkte Demos mee aan een hoofdstuk rond vrijetijdsparticipatie met de titel 'Over de muurtjes kijken'.
 - 5 fiches met handvaten voor vrijetijdsparticipatie in een netwerkgemeente: Om een lokaal netwerk bij het uitwerken van een beleid voor meer en gelijkere participatie te wapenen met handvaten en inspiratie maakte Demos vijf fiches die ze online deelden. Elke fiche zoomt in op een aspect van de werking van een lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.
 - 10 ambities voor sterke sociale praktijken in de buitenschoolse opvang en activiteiten: een zaak van en voor iedereen: Het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten (BOA) biedt kansen om het vrijetijdsaanbod beter af te stemmen op de buitenschoolse 'opvang'. Demos formuleerde samen met LEVL, de Gezinsbond en het Netwerk tegen Armoede 10 ambities voor lokale besturen en netwerken om een sterk aanbod uit te bouwen dat sociale grondrechten centraal stelt.

- Ze zetten in op praktijkontwikkeling en -innovatie, enerzijds via periodieke samenkomsten en anderzijds via vormingsaanbod op maat van netwerken met gelijke noden en ambities. [SD2 – OD4]: In 2021 namen 347 personen deel aan het vormingsaanbod van Demos.
 - Basisvorming lokale netwerken vrijetijdsparticipatie: 14 deelnemers namen deel aan de vorming van startende netwerkregisseurs.
 - Vormingstraject Zet je lokaal netwerk op scherp: Samen met PRONET zet Demos jaarlijks een vormingstraject op voor netwerkregisseurs die al een tijdje die rol opnemen. Doel is om het werken in een netwerksamenwerking te verdiepen. Dit vormingstraject telde 8 deelnemers.
 - Digitale uitwerking- en inspiratiesessies: Demos schakelde omwille van corona over van infosessies en praktijktafels naar kleinere digitale bijeenkomsten waarin ze mensen met gelijklopende ondersteuning- en leervragen samenbrachten. Aan deze sessies namen 113 deelnemers deel.
 - Lerend netwerk vrijetijdscoördinatoren VVSG: Demos begeleidde hier een digitale sessie rond vrijetijdsaanbod naar kwetsbare burgers in de context van de corona-pandemie waaraan 43 personen deelnamen.
 - Hoe gaan we naar een inclusievere toekomst: Op 17 juni gaf Demos een digitale inspiratiesessie tijdens Café Connect Futuur van Cultuurconnect en Cult! met 34 deelnemers.
 - Vrije tijd in de netwerkgemeente: Op 3 december gaven ze een presentatie over participatie en vrije tijd in de netwerkgemeente op het eerste 'Opgroeien' congres van EXPOO, de ondersteuner van Huizen van het Kind. Hieraan namen 32 personen deel.
- Demos blijft inzetten op partner-werking
 Naast afspraken met publiq in het kader van het toekomstperspectief van de UitPAS en afspraken met Bataljong nemen ze deel aan het bovenlokaal overleg vrijetijdsparticipatie personen in armoede en het project Komm-Af.

Demos heeft volgende doelstellingen geformuleerd betreffende VRIJUIT:

- Demos vergroot het bovenlokale cultuur-, jeugdwerk- en sportaanbod binnen VRIJUIT. Daartoe onderhandelen ze kortingen met verschillende vrijetijdsaanbieders uit zowel het commerciële als gesubsidieerde circuit. [SD4-OD1]
- Ze regelen de financiële tussenkomsten, zodat de deelnameprijs voor vrijetijdsactiviteiten betaalbaarder wordt voor mensen in armoede. Deze regeling verloopt via de lidorganisaties van VRIJUIT. [SD4-OD2]
- Ze hebben een actieve partner- en ledenwerking en performant administratief systeem. [SD4-OD3]

VRIJUIT wilde in 2021 voluit de hefboom zijn waarmee leden het sociaal isolement van mensen hielpen doorbreken. Dat deden ze op drie manieren:

- 100% coronaproof € 1-tickets:
 VRIJUIT nam in 2021 de korting van de aanbieders op zich. Op die manier waren partners zeker van de inkomst op het contingent tickets dat ze via VRIJUIT verkopen. Om de onzekerheid rond

annulering en terugbetaling bij leden weg te nemen, verkochten ze de tickets aan 1 euro. Hiermee dekten ze de kost van de financiële transactie. VRIJUIT betaalde € 115.827,52 uit aan tussenkomsten van vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede (€ 47.064,63 uitbetaalde tussenkomsten op evenementen 2021, € 6.151,88 uitbetaalde tussenkomsten op verplaatste evenementen (2020-2021), € 26.903,40 uitbetaalde tussenkomsten op het Corona-zomeraanbod 2021 en € 35.707,61 uitbetaalde tussenkomsten op creatieve trajecten binnen de Werelddag van het verzet tegen Armoede 2021).

- **Vrijetijdsbubbels:**
VRIJUIT herhaalde de Vrijetijdsbubbels. Ze planden opnieuw een oproep naar cultuur-educatieve organisaties, socio-culturele werkingen, sportaanbieders en kunstenaarscollectieven om 3 tot 5 opeenvolgende dagen (maandag-vrijdag, zonder overnachting) een vrijetijdsaanbod op te zetten en te begeleiden voor een bubbel van maximaal 20 personen in de gebouwen en omgeving van één van hun leden. In cijfers: € 26.903,40 uitbetaalde tussenkomsten op het Corona-zomeraanbod 2021, 72 dagen zomeraanbod, 480 participanten, 24 vrijetijdsbubbels en 16 leden (= verenigingen, diensten of organisaties)
- **Aanbod Werelddag van het verzet tegen Armoede:**
Het thema van Werelddag van het verzet tegen Armoede (17 oktober) was 'maatschappelijke participatie'. Een belangrijke klemtoon lag op vrijetijdsparticipatie. Leden wilden op dit thema sensibiliserend werken. VRIJUIT plande een oproep naar artistieke en socio-culturele werkingen om gedurende 4 tot 12 weken een creatief traject op te zetten en te begeleiden met één van hun leden. Binnen deze trajecten werd maatschappelijke participatie artistiek of creatief verbeeld naar een breed publiek. In cijfers: € 35.707,61 uitbetaalde tussenkomsten op creatieve trajecten binnen de Werelddag van het verzet tegen Armoede 2021, 113 contactdagen, 17 trajecten en 340 participanten.

2.2 DECREET LOKAAL CULTUURBELEID

We bespreken hier enkel die subsidielijnen uit het decreet Lokaal Cultuurbeleid die geïntegreerd worden in het voorliggend ontwerp van decreet.

2.2.1 **Structurele subsidiëring van een organisatie die gemeenten ondersteunt bij de digitale uitdagingen van hun cultuurbeleid, met klemtoon op openbare bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra, en aandacht voor sectoroverschrijdende verbindingen**

Deze subsidielijn wordt toegekend aan Cultuurconnect in artikel 6 van het ontwerp van decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen.

Deze subsidielijn richt zich niet expliciet naar personen in armoede.

3 VOORONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET BETREFFENDE LOKAAL CULTUURBELEID VAN 6 JULI 2012 EN HET DECREET TOT STRUCTURELE SUBSIDIËRING VAN KERNORGANISATIES DIGITALE TRANSFORMATIE VAN 23 JUNI 2023

3.1 ONTWERP VAN DECREET

3.1.1 Doelstelling en krachtlijnen

Doelstelling 1: Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

Teneinde het Participatiedecreet en het decreet betreffende het Lokaal Cultuurbeleid te optimaliseren en te heroriënteren, heeft de Vlaamse Regering de resterende subsidielijnen uit beide decreten ofwel 1) overgeheveld naar andere beleidsdomeinen en –velden, 2) opgenomen in een ander cultuurdecreet, of 3) afgeschaft. Voor het Participatiedecreet geeft dit aanleiding tot een opheffing van het decreet. Voor het decreet Lokaal Cultuurbeleid blijven enkel de bepalingen met bijkomende richtlijnen voor de gemeentelijke cultuurraden behouden. Voorliggend ontwerp van decreet regelt deze aanpassingen aan beide decreten. Om ervoor te zorgen dat er binnen een redelijke tijd ook een definitieve beslissing wordt genomen over de resterende subsidielijnen, voorziet het ontwerp van decreet dat beide subsidielijnen van kracht blijven tot en met 31 december 2025.

Bij deze optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid wordt uitgegaan van de volgende drie krachtlijnen:

1) Vrijetijdsparticipatie als opdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen

Het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid bevatten tal van subsidielijnen om, in brede zin, vrijetijdsparticipatie te stimuleren. Het was de verdienste van het Participatiedecreet dat het, bij zijn inwerkingtreding in 2008, over de beleidsdomeinen heen expliciete aandacht voor vrijetijdsparticipatie op de agenda zette en een aantal methodieken en instrumenten ingang deed vinden. Vijftien jaar later stellen we vast dat participatie verankerd is binnen verschillende sectordecreten, hetzij binnen cultuur, hetzij binnen andere beleidsdomeinen. Het illustreert dat men participatiebeleid beschouwt als een kernopdracht van de verschillende ministers en beleidsdomeinen. Het is dan ook aangewezen om de methodieken en instrumenten die hun nut hebben bewezen een plaats te geven binnen deze sectordecreten.

2) Minder versnippering, meer focus en impact

Momenteel voorzien het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid in tal van zeer uiteenlopende subsidielijnen. In sommige gevallen zijn de middelen die hiertegenover staan

eerder beperkt. Daarnaast is soms ook sprake van overlap met andere subsidielijnen. Bovendien zijn er tal van steunpunten en organisaties, erkend en gesubsidieerd vanuit deze decreten, die overheden en actoren op het terrein ondersteunen. Soms werken ze vanuit dezelfde doelstellingen en zijn er raakvlakken in hun opdrachten. Die versnippering in het landschap willen we aanpakken.

3) Lokale besturen als regisseurs van het participatiebeleid

Lokale besturen zijn de logische regisseur van een doelgericht participatiebeleid. Ze staan het dichtst bij de burger en hebben het beste zicht op de uitdagingen die zich lokaal stellen op het gebied van vrijetijdsparticipatie. Het beleid wil de lokale besturen dan ook ten volle ondersteunen in die regierol, enerzijds door subsidielijnen, waar relevant, te focussen op lokale besturen, anderzijds door de ondersteunende actoren uit de bovenbouw ook een duidelijke rol te geven in het ondersteunen van lokale besturen via kennis en expertise op vlak van vrijetijdsparticipatie. Om het Vlaamse beleid zo sterk mogelijk te ontplooien in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt een specifiek hoofdstuk toegevoegd aan het Bovenlokaal Cultuurdecreet voor de betrokken (sectorale) middelen.

Doelstelling 2: Wijzigingen aan het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen

In het kader van de relancemaatregelen stimuleerde de Vlaamse Regering de digitale transformatie van de cultuursector. Op 16 juli 2021 gaf ze goedkeuring aan de principes voor de operationalisering van het project 'Doelgericht Digitaal Transformeren'. Dit project levert het UiTwisselingsplatform op dat een belangrijke impuls geeft aan de cultuursector op het gebied van een data gedreven aanpak door bij te dragen aan:

- Optimaliseren van de gebruikerservaring
- Verhogen van de digitale participatie
- Ondersteunen van de digitale transformatie van het cultuur ecosysteem
- Verbinden van verschillende initiatieven binnen de culturele sector in een netwerk
- Gedecentraliseerd databeheer en opzet voor doorgedreven data-analyses

Via dit ontwerp van decreet wordt een rechtsgrond gecreëerd voor de exploitatie van het UiTwisselingsplatform door publiek, dat de basis vormt voor een datagedreven ecosysteem. Dit ontwerp van decreet voorziet in de mogelijkheid tot subsidiëring van deze exploitatie. Daarnaast verankert dit ontwerp van decreet de essentiële elementen inzake de verwerking van persoonsgegevens die zal plaatsvinden bij de exploitatie van het platform. De beste manier om de uitdagingen aan te gaan en het potentieel van digitale innovatie te realiseren is immers via het opzetten van een ecosysteem waarin alle partijen samenwerken om de gezamenlijke doelen te realiseren. Deze aanpak kadert in de visienota 'Een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden' die een coherent strategisch kader en een collectieve aanpak schetst om de digitale transformatie van de cultuursector te stimuleren en te versnellen.

3.1.2 Beleidsinstrumenten

Om de doelstellingen te realiseren beoogt dit ontwerp van decreet 3 beleidsinstrumenten, namelijk:

- 1) Structurele subsidiëring inzake communicatie- en informatiedienstverlening – toegekend aan publiq.
- 2) Structurele subsidiëring inzake vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen – toegekend aan publiq.
- 3) Structurele subsidiëring inzake ondersteuning van het integraal lokaal cultuurbeleid in hun digitale transformatie – toegekend aan Cultuurconnect.

3.2 MOGELIJKE IMPACT OP PERSONEN IN ARMOEDE

Dit ontwerp van decreet heeft als een van de doelstellingen om participatie te bevorderen. In de doelstelling zelf wordt niet specifiek gefocust op personen in armoede, maar wordt de bevordering van participatie breed geïnterpreteerd. Het uitgangspunt is de toeleiding van mensen in armoede naar een breed vrijetijdsaanbod (cultuur, sport, en jeugdwerk), eerder dan enkel cultuurparticipatie.

Uit het beleidsparticipatief traject bleek dat voorliggend ontwerp van decreet de volgende impact heeft op mensen in armoede en hun vrijetijdsparticipatie:

- Een volledige digitalisering van (de toeleiding naar) het vrijetijdsaanbod zonder aandacht voor offline alternatieven heeft een negatieve impact op de vrijetijdsparticipatie van kansengroepen. Het is daarom belangrijk dat vrijetijdsaanbieders naast hun digitaal aanbod, en de onlinecommunicatie hierover, ook blijven investeren in een gelijkwaardig analoog of offlineaanbod.
- De beschikbaarheid en betaalbaarheid van digitale infrastructuur, de ontwikkeling van digitale (basis)vaardigheden en persoonlijke begeleiding bij het gebruik van digitale toepassingen en platformen zijn cruciale randvoorwaarden om de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede te vrijwaren en bevorderen.
- Het opzetten en blijvend ondersteunen van financiële kortingssystemen zijn een belangrijke hefboom om de vrijetijdsparticipatie van kansengroepen te vrijwaren en faciliteren.
- Het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod toegankelijker en inclusiever maken is een gedeelde verantwoordelijkheid van Vlaamse en lokale overheden, vrijetijdsaanbieders en sociale organisaties die kansengroepen toeleiden naar vrije tijd. Elk van deze partners moet hierin een engagement opnemen en daarin ondersteund worden.

4 WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

4.1 DE PARTICIPATIESURVEY

Op 8 november 2022 stelden het Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie, het Onderzoekplatform Sport en het Jeugdonderzoekplatform de eerste resultaten van de vierde Participatiesurvey die over de jaren 2020 – 2021 – 2022 gaat, voor.

Op basis van de vier participatiesurveys (2004 – 2009 – 2014 – 2020) heeft men een aantal trends van 2004 tot en met 2020 kunnen onderscheiden. Zo beweegt er heel wat in het verenigingsleven, maar blijft de algemene participatiegraad op peil. Meer gedetailleerde analyses tonen dat het verhoogde aandeel hoger opgeleiden in de totale bevolking in belangrijke mate heeft bijgedragen tot het status quo of de stijging van de participatiecijfers, en dat voor zowel de participatie aan kunsten en erfgoed als aan het sociaal-culturele verenigingsleven. De keerzijde daarvan is dat sociale ongelijkheden in cultuurparticipatie onverminderd blijven bestaan en voor een aantal participatiedomeinen zelfs verder worden uitgediept. Zo wordt het verschil tussen laaggeschoolde personen (d.i. personen die het secundair onderwijs niet voltooid hebben) en middengeschoolden (d.i. personen die een diploma secundair onderwijs behaald hebben) minder uitgesproken voor kunsten- en erfgoedparticipatie, en contrasteren vooral de hoger opgeleiden (d.i. personen die een opleiding in het hoger onderwijs voltooid hebben) meer en meer met de rest.

Ook in het verenigingsleven blijft de algemene participatiegraad op peil dankzij de stijgende scholarisatiegraad. De kloof tussen lager en hoger opgeleiden groeit doorheen de tijd wanneer we naar de algemene deelname aan het verenigingsleven kijken: daar zien we vooral een lagere participatiegraad bij de laagst opgeleiden. Wanneer we die opleidingskloof apart bekijken voor sportverenigingen en sociaal-culturele verenigingen, dan blijkt de sociale kloof vooral aanwezig te zijn bij de sociaal-culturele verenigingen (zie samenvatting eerste resultaten vierde participatiesurvey, p. 3 bron: <https://cultuurenmedia.be/> dd. 23/03/2023).

Hoewel de resultaten aangeven dat digitale media als smartphone, computer en laptop hun intrek hebben genomen in het dagelijkse mediagebruik van de Vlaming, blijkt de digitale kloof nog niet helemaal weggewerkt. Zo blijkt het frequente gebruik (meermaals per dag) van computer of laptop nog steeds vooral beperkt tot hoger opgeleiden (70%), en geeft zo'n 45% van de lager opgeleiden aan de voorbije week geen gebruik te hebben gemaakt van een computer of laptop. Gelijkaardige verschillen tekenen zich af in het gebruik van smartphones, waar hoger (89%) en midden opgeleiden (79%) vaker meermaals per dag een smartphone gebruiken dan lager opgeleiden (58%). Zo'n 30% van de lager opgeleiden geeft bovendien aan de voorbije week geen smartphone te hebben gebruikt (idem, p. 7).

Tot slot vinden de onderzoekers het ook belangrijk om in het oog te houden wie er sinds of door corona minder aan sport doet. Zo merken we bijvoorbeeld een (grote) daling in de participatiegraad bij mensen

zonder diploma secundair onderwijs. Het is belangrijk dat er vanuit het sportbeleid voldoende aandacht blijft gaan naar deze belangrijke, maar ook kwetsbare groep van mensen (idem, p. 9).

5 ADVIES VAN HET NETWERK TEGEN ARMOEDE

5.1 BELEIDSPARTICIPATIEF TRAJECT

In het kader van deze armoedetoets doorloopt het Netwerk tegen Armoede een beleidsparticipatief adviestraject met armoedeverenigingen, dat in september wordt afgerond.

In het kader van dit adviestraject gaf het Netwerk tegen Armoede op 29 juni 2022 een algemeen advies over de heroriëntering van het participatiedecreet¹, gesteund op 4 pijlers:

- 1) Het Participatiedecreet is het decreet bij uitstek dat **vrijetijds participatie van mensen in armoede centraal stelt**. We hopen dat de Vlaamse overheid specifiek aandacht blijft hebben voor de participatiekansen van kwetsbare mensen.
- 2) Om vrijetijds participatie van mensen in armoede mogelijk te maken is **toeleiding en ondersteuning essentieel**. Het is een intensief proces dat tijd, personeel, en middelen kost.
- 3) Het is belangrijk om **over de beleidsdomeinen heen te werken**. Armoede is een maatschappelijk probleem dat zich afspeelt op verschillende levensdomeinen.
- 4) **Projectoproepen voor vrijetijds participatie van kansengroepen zijn waardevol**. Dit zorgt voor ruimte voor experimenten en sociale innovatie voor maatschappelijke problemen. Maar er moet ook worden nagedacht over het duurzaam maken van waardevolle initiatieven. Zo kan het initiatief ook blijven voortbestaan na de looptijd van een projectsubsidie.

Op 14 september 2022 gaf het Netwerk tegen Armoede haar algemene bezorgdheden en aanbevelingen mee over de optimalisatie van het Bovenlokaal cultuurdecreet², en bundelde deze tot 7 aanbevelingen:

1. **Aandacht voor kansengroepen moet verplicht** worden en expliciet onderdeel zijn van het bovenlokaal cultuurdecreet. Dit is noodzakelijk om het recht op zinvolle vrijetijdsbesteding mogelijk te maken voor iedereen.
2. Het bovenlokaal cultuurdecreet moet gezien worden als een unieke kans tot **structurele aanpak van ongelijkheid** op vlak van **vrije tijd**: participatiekansen hangen nog teveel af van de plaats waar je woont. We bepleiten in dit opzicht de uitrol van de UiTPAS overal in Vlaanderen en Brussel én dat deze ook bovenlokaal werkt. Bovendien zijn we vragende partij voor een tussenoplossing in gemeenten waar er nog geen UiTPAS is.

¹ <https://netwerktegenarmoede.be/nl/nieuws/2022/in-gesprek-met-kabinet-jambon-over-participatiedecreet>

² <https://netwerktegenarmoede.be/nl/nieuws/2022/in-gesprek-met-kabinet-administratie-cultuur-over-de-optimalisatie-van-het-bovenlokaal-cultuurdecreet>

3. **Vrijetijds participatie** mag **niet** gelijkgesteld worden aan **cultuurparticipatie**: toeleiding van mensen in armoede naar een breed vrijetijdsaanbod (o.a. sport/jeugdwerk/toerisme) mag niet ontbreken.
4. Heb aandacht voor **lokale noden/acties** van mensen in armoede op vlak van vrijetijds participatie binnen elke subsidielijijn (vrijetijds participatie van kwetsbare mensen is maar mogelijk als er lokaal gewerkt kan worden, dichtbij en met de betrokken mensen).
5. Voorzie structureel budget voor **toeleiding** van mensen in armoede naar vrijetijdsinitiatieven, met inbegrip van het uitwerken van een toegankelijkheidsbeleid langs de aanbodzijde.
6. **Participatie** en **inspraak** van mensen in armoede is essentieel. Zorg dat schijnparticipatie geen kans maakt.
7. Projectsubsidies voor mensen in armoede moeten een looptijd hebben van minstens 3 jaar en moeten in **samenwerking** gebeuren met **organisaties met mensen in armoede als doelgroep**. Bovendien moeten projectsubsidies aandacht besteden aan de **gevolgen op lange termijn** voor de deelnemers. Projecten hebben geen zin als de deelnemers na afloop nergens meer terecht kunnen.

Op 7 maart 2023 gaf het Netwerk tegen Armoede haar officieel advies over het voorontwerp van het Decreet betreffende de bovenlokale cultuurwerking. De relevante aanbevelingen van het eindadvies voor deze armoedetoets worden in de volgende sectie (5.2) besproken.

Tot slot publiceerde het Netwerk tegen Armoede op 9 mei 2023 haar memorandum met 24 speerpunten voor een structureel armoedebeleid in '24 (Memorandum 2024)³. Hiervan zijn speerpunten 14 en 15 in het bijzonder van toepassing voor het voorliggend ontwerp van decreet:

- 14) Subsidieer de uitrol van UiTPAS met korting tot 80% en toeleiding van mensen in kwetsbare positie

Deelname aan vrije tijd is een grondrecht. Toch kan bijna de helft van de Vlamingen in een kwetsbare positie zich niet veroorloven om wekelijks een klein bedrag uit te geven aan persoonlijke behoeftes van ontspanning of om regelmatig te participeren aan vrijetijdsactiviteiten zoals sport, film, concerten. Wij eisen een aanbod voor mensen in armoede, ongeacht waar ze wonen. Momenteel hangen participatiekansen nog te veel af van de plaats waar je woont.

Het Netwerk tegen Armoede vraagt dat de Vlaamse overheid blijvend inzet op de **verspreiding van de UiTPAS die mensen in armoede in heel Vlaanderen en Brussel** lokaal, bovenlokaal, én buiten de eigen regio kunnen gebruiken. **Bovendien moet de korting van 80% voor mensen met een verhoogde tegemoetkoming gevrijwaard blijven.** Dat kan via verschillende solidaire kortingssystemen waarbij de Vlaamse overheid 40% tot 80% korting geeft, afhankelijk van het percentage leden met verhoogde tegemoetkoming. Bovendien zijn wij voorstander om mensen met bepaalde precaire statuten, zoals mensen in schuldhulpverlening en mensen met leefloon, automatisch recht te geven op een UiTPAS met kansentarief. Tot slot benadrukken wij dat het

³ <https://www.netwerktegenarmoede.be/nl/nieuws/2023/memorandum-van-het-vlaams-netwerk-tegen-armoede-verkiezingen-2024>

uitrollen van de UiTPAS niet zonder werkingsmiddelen voor **toeleiding van kwetsbare groepen naar vrije tijd** kan. Mensen in armoede moeten verschillende participatiedrempels overwinnen voor ze kunnen deelnemen aan vrije tijd. Het is de verantwoordelijkheid van de overheid om ook hierop in te zetten.

15) Garandeer de korting tot 80% voor aanbod Iedereen Verdient Vakantie

Ondanks het belang van ontspanning door vakantie, blijft **op vakantie gaan een groot struikelblok voor mensen in armoede**. 20,8% van alle Belgen kan geen week op reis gaan omwille van financiële redenen. Voor huurders, eenoudergezinnen en mensen met de laagste inkomens liggen de cijfers nog veel hoger.

Het Netwerk tegen Armoede pleit voor een **structureel verhoogde korting van minimaal 80% op het aanbod van Iedereen Verdient Vakantie voor iedereen met een verhoogde tegemoetkoming**. Het Netwerk vraagt een solidair kortingstarief van minstens 40% vanuit de Vlaamse overheid en minstens 25% vanuit de vakantieaanbieder. We moedigen vakantieaanbieders aan om ook de eigen structurele solidaire korting op te trekken naar 40% (mits eventuele samenwerking of fondsenwerving uit de private sector). Dit naar analogie met de solidaire kostendeling in de UiTPAS. Het is aangewezen dat een deel van de bezetting van vakantieverblijven voorbehouden blijft aan mensen met een verhoogde tegemoetkoming. Het Netwerk tegen Armoede streeft voluit voor 80% korting voor mensen met een verhoogde tegemoetkoming, zodat iedereen werkelijk een week op vakantie kan gaan elk jaar.

5.2 ADVIES NETWERK TEGEN ARMOEDE TEN AANZIEN VAN HET 'VOORONTWERP VAN WIJZIGINGSDECREET'

Het eindadvies van het Netwerk tegen Armoede werd op 14 september 2023 aan de administratie bezorgd. Het advies zelf is als bijlage aan deze armoedetoets toegevoegd. De repliek op het advies is in de Memorie van Toelichting opgenomen onder de rubriek C. Totstandkoming.

Voorafgaand aan het eindadvies vond op 7 september 2023 het Verticaal Permanent Armoedeoverleg (VPAO) tussen de minister van Cultuur en het Netwerk tegen Armoede plaats. Dit VPAO stond in het teken van het advies dat Netwerk tegen Armoede formuleerde ten aanzien van voorliggend ontwerp van decreet. De aandachtspunten zijn geïntegreerd in de armoedetoets en in de repliek op het eindadvies.

VOORONTWERP VAN DECREET
van 7 juli 2023

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid en het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid

Art. 2. In het opschrift van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid worden tussen het woord “betreffende” en de woorden “het Lokaal Cultuurbeleid” de woorden “de organisatie van het overleg en de advisering van” ingevoegd.

Art. 3. In hetzelfde decreet worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 2, gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017:

2° artikel 4.

Art. 4. In titel 3, hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2016, 29 maart 2019 en (datum), wordt afdeling 1, die bestaat uit artikel 12 tot en met 19, opgeheven.

Art. 5. In titel 3, hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2016, 29 maart 2019 en (datum), wordt afdeling 3, die bestaat uit artikel 22 tot en met 30, opgeheven.

Art. 6. In titel 3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van (datum), wordt hoofdstuk 7, dat bestaat uit artikel 50 en 51, opgeheven.

Art. 7. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van (datum), wordt titel 6, die bestaat uit artikel 61 tot en met 62/1, opgeheven.

Art. 8. De bijlage bij hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen

Art. 9. In artikel 2 van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen wordt een punt 11°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“11°/1: Uitwisselingsplatform: een digitale basisinfrastructuur die de uitwisseling van data op basis van OSLO-data-uitwisselingsstandaarden faciliteert om onder andere de volgende functionaliteiten te ontwikkelen:

- a) de ontwikkeling van een omgeving waarin dataproducenten hun data kunnen delen in de vorm van dataproducten op een decentrale manier;
- b) de harmonisatie en verrijking van data uit decentrale dataproducten in geaggregeerde dataproducten;
- c) de ontsluiting van dataproducten naar data-afnemers;”.

Art. 10. In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt aan de eerste zin de zinsnede “, alsook het ontwikkelen van expertise en trajecten in kader van de participatie van kansengroepen.” toegevoegd;

2° in het tweede lid wordt in punt 2° tussen het woord “communicatietechnologie” en het woord “in” de zinsnede “, alsook op aanvullende strategieën” ingevoegd;

3° aan het tweede lid wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° neemt publiek de rol op van expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport, vertrekkend vanuit de leefwereld en perspectief van deze doelgroep. Het voormelde impliceert:

- a) ondersteuning op het niveau van visie en methodes;
- b) het faciliteren van samenwerkingsverbanden en concrete projecten.”.

Art. 11. In hetzelfde decreet wordt een artikel 4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4/1. De Vlaamse Regering kan aan publiek een subsidie toekennen om het UiTwisselingsplatform te beheren en verder te ontwikkelen. Bij de uitvoering van de voormelde opdracht zijn de volgende principes richtinggevend voor alle nieuwe ontwikkelingen in het digitale culturele ecosysteem:

- 1° publiek stimuleert gedeelde data;
- 2° publiek werkt aan een gedeelde collectieve digitale infrastructuur;
- 3° publiek streeft een maximale meerwaarde na;
- 4° publiek hanteert publieke waarden.

De subsidie, vermeld in het eerste lid, wordt toegekend conform de procedure en onder de grenzen en voorwaarden, vermeld in artikel 8 tot en met 13."

Art. 12. In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan artikel 13 wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"3° werken in het kader van de uitvoering van de opdrachten onder artikel 4, 4/1, 5 en 6, uitsluitend samen met samenwerkingsverbanden van lokale overheden indien deze georganiseerd zijn in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken, vermeld in artikel 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023.";

2° aan artikel 13 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid, 3°, kunnen de organisaties die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen, samenwerken met samenwerkingsverbanden van lokale overheden die niet georganiseerd zijn in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken, vermeld in artikel 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023, wanneer deze samenwerkingsverbanden een uitzondering hebben verkregen met het oog op de vervulling van taken in het kader van het Bovenlokaalcultuurdecreet van xx, of van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021."

Art. 13. In hetzelfde decreet wordt een artikel 15/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15/1. §1. Publiek treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens die plaatsvindt in het kader van de uitvoering van de opdracht, vermeld in artikel 4/1.

§2. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° platformgebruikers;
- 2° organisatoren van vrijetijdsactiviteiten, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden;
- 3° beheerders van vrijetijdslocaties en -infrastructuur, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden;
- 4° personen die betrokken zijn bij de uitvoering van vrijetijdsactiviteiten.

§3. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° voor de betrokkenen, vermeld in paragraaf 2, 1° tot en met 3°:
 - a) de identificatiegegevens;
 - b) de functiegegevens;
 - c) de contactgegevens;
 - d) de loggegevens van gebruikersactiviteiten;
- 2° voor de betrokkenen, vermeld in paragraaf 2, 4°:
 - a) de identificatiegegevens;
 - b) de contactgegevens;
 - c) de gegevens over artistieke output en expertise;
 - d) de geboortedatum, de geboorteplaats, het geslacht en andere biografische gegevens.

§4. De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de persoonsgegevens die conform dit artikel verwerkt worden:

- 1° de platformgebruikers als ze toegang hebben tot de dataproducten die via het UiTwisselingsplatform verwerkt en ter beschikking gesteld worden;
- 2° de personeelsleden, de medewerkers en andere personen die aangesteld zijn door publiq, als dat noodzakelijk is om hun taken uit te voeren in het kader van het beheer en de doorontwikkeling van het UiTwisselingsplatform.

§5. Publiq bepaalt als verwerkingsverantwoordelijke de bewaartermijn van de persoonsgegevens die hij conform dit artikel verwerkt. De persoonsgegevens die verwerkt worden op basis van dit artikel, kunnen uiterlijk bewaard worden tot tien jaar na afloop van de opdracht, vermeld in artikel 4/1.

In afwijking van het eerste lid worden de persoonsgegevens van platformgebruikers als vermeld in paragraaf 2, 1°, uiterlijk bewaard tot tien jaar nadat hun toegang tot het UiTwisselingsplatform is afgesloten.”.

Art. 14. In artikel 23, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 4, 5” vervangen door de zinsnede “artikel 4, 4/1 en 5”.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Art. 15. Het Participatiedecreet van 18 januari 2008, het laatst gewijzigd bij het decreet van (datum), wordt opgeheven.

Art. 16. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2024, met uitzondering van:

- 1° artikel 5, dat in werking treedt op 1 januari 2026;
- 2° artikel 10, dat in werking treedt op 1 januari 2025;
- 3° artikel 13, dat in werking treedt op 1 januari 2027.

Art. 17. Artikel 10 tot en met 13, artikel 15 tot en met 20 en artikel 41 tot en met 44 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 en artikel 2, 4, artikel 12 tot en met 19, artikel 22 tot en met 30, artikel 50 en 51 en artikel 62/1 van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, zoals van kracht op 31 december 2023, blijven van toepassing op de subsidies die overeenkomstig de voormelde artikelen zijn verleend.

Art. 18. Artikel 13 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht op 31 december 2023, blijft tot en met 31 december 2024 van toepassing voor het verlenen van een subsidie aan Samen vzw met ondernemingsnummer 0878 828 017.

Art. 19. De lopende convenanten met gemeenten over gevangenisbibliotheeken, vermeld in artikel 18 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht op 31 december 2023, blijven van kracht tot ze aflopen op 31 december 2025. Nieuwe convenanten kunnen worden afgesloten met als einddatum 31 december 2025. Tot de voormelde einddatum kunnen de convenanten worden gewijzigd via een addendum.

Art. 20. De bibliotheken, vermeld in artikel 22, eerste en tweede lid, van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, zoals van kracht op 31 december 2025, beperken de duur van de meerjarenplannen, vermeld in artikel 24, eerste lid, en artikel 27, eerste lid, van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, tot en met 31 december 2025.

De bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid, van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, beperkt de duur van de overeenkomsten, vermeld in artikel 25 van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, tot en met 31 december 2025.

Art. 21. Om het subsidiebedrag en de opdrachten die eraan zijn verbonden, te kunnen bepalen voor de uitgebreidere invulling van de taak vermeld in artikel 4, tweede lid, 2° en voor de taak, vermeld in artikel 4, tweede lid, 5°, van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, dient publiq uiterlijk op 15 juni 2024 een plan in voor het jaar 2025.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag voor het jaar 2025 dat aan publiq wordt toegekend voor de uitgebreidere invulling van de taak, vermeld in artikel 4, tweede lid, 2°, en voor de taak, vermeld, in artikel 4, tweede lid, 5°, van het decreet van [xx] tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, op basis van het plan, vermeld in het eerste lid, en keurt een addendum goed bij de eerste beheersovereenkomst met publiq, vermeld in artikel 23, derde lid, van het voormelde decreet.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van
Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

Advies

Algemene Raad i.s.m. de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk, de Sectorraad Kunsten en Erfgoed en de Vlaamse Sportraad
06 september 2023

Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet Lokaal Cultuurbeleid en het decreet digitale transformatie van de cultuursector en tot opheffing van het participatiedecreet

De SARC werd op 12 juli 2023 door Vlaams minister van Cultuur Jan Jambon om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid en het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008.

Na overleg met het kabinet, werd de adviestermin verlengd tot 7 september 2023. De adviesvraag werd behandeld door de Algemene Raad, de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk, de Sectorraad Kunsten en Erfgoed en de Vlaamse Sportraad op 28 augustus 2023 en via schriftelijke procedure gefinaliseerd.

CONTEXT

In het kader van een heroriëntering van het participatiebeleid, worden verschillende subsidielijnen uit het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid overgeheveld naar andere decretale kaders. Dit geeft aanleiding tot een opheffing van het Participatiedecreet. Voor wat betreft het decreet Lokaal Cultuurbeleid, blijven enkel de bepalingen met bijkomende richtlijnen voor de gemeentelijke cultuurraden behouden. Voorliggend ontwerp van decreet regelt deze aanpassingen aan beide decreten. Waar nodig worden ook de nodige overgangsbepalingen voorzien.

Daarnaast wijzigt voorliggend ontwerp ook het decreet tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen. Ten eerste worden, in het kader van een heroriëntering van het participatiebeleid, de opdrachten van de participatie-instelling voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen (vandaag toegekend aan Demos) ondergebracht bij publiq. Ten tweede wordt een rechtsgrond gecreëerd voor de werking van het

UiTwisselingsplatform bij publiek. Via dit platform worden data over het vrijetijdsaanbod in verbinding gebracht met de vraag vanuit de participant. Op termijn is er ook ruimte voor de uitwisseling van data uit andere domeinen (vb. cultuur- en jeugdinfrastructuur).

ADVIES

Inleidend merkt de SARC op dat het decreet voor kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen gaandeweg gewijzigd werd. De inkanteling van de werking van Demos en de werking van het UiTwisselingsplatform zijn een nieuwe toevoeging. De vraag kan gesteld worden in welke mate de titel van het decreet de inhoud nog volledig dekt. Het zou symbolisch goed zijn om de titel te wijzigen en ook het nieuwe accent toe te voegen.

1. HERORIËTERING PARTICIPATIEBELEID

De SARC bracht op 27 juni 2023 advies¹ uit over het voorontwerp van decreet over de bovenlokale cultuurwerking dat de integratie van enkele subsidielijnen uit het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid regelt. In zijn advies wees de SARC op de brede vrijetijdsfocus (cultuur, jeugd en sport) van het Participatiedecreet. Het was voor de raad niet duidelijk in welke mate er oplossingen worden voorzien voor de brede vrijetijdssector voor alle voormalige lijnen in het Participatiedecreet.

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat *‘de Vlaamse Regering de versnippering in het landschap [wil] aanpakken’* en dat *‘deze heroriëntering van het participatiebeleid geen besparingsoperatie [is]: de subsidielijnen worden telkens overgedragen met de corresponderende budgetten’*.

Voor de meeste lijnen is inderdaad een oplossing gevonden, hetzij in het Bovenlokaal Cultuurdecreet, hetzij in het Decreet Digitale Transformatie van de cultuursector. De SARC betreurt niettemin dat een aantal subsidielijnen dreigt te verdwijnen en dat de algemene coördinatie van het participatiebeleid wordt losgelaten.

De subsidielijn rond participatieprojecten uit het Participatiedecreet wordt nu volledig opgeheven. De Nota aan de Vlaamse regering stelt (p. 5-6) dat we *“vijftien jaar later vaststellen dat participatie verankerd is binnen verschillende sectordecreten, hetzij binnen cultuur, hetzij binnen andere beleidsdomeinen”*. De SARC stelt zich vragen of er inderdaad voldoende alternatieve instrumenten zijn voorzien in andere beleidsdomeinen. De SARC dringt aan op een onderzoek naar de impact van de maatregelen rond participatie in andere decreten. Hebben deze maatregelen ook de beoogde effecten gekend? En geven ze voldoende motivering om een specifiek beleid rond participatie te schrappen?

Het is voor de SARC niet duidelijk in welke mate er oplossingen zijn voor de brede vrijetijdsector die vroeger gebruik maakte van de projectsubsidies ter bevordering van de *vrijetijdsparticipatie* van

¹ SARC, advies over het voorontwerp van decreet over de bovenlokale cultuurwerking, 27 juni 2023, https://www.vlaanderen.be/sarc/sites/sarc/files/2023-06/20230627_advies_bovenlokale_cultuurwerking.pdf

kansengroepen. De implementatie in sector-gebonden decreten zorgt er immers voor dat de bevordering van vrijetijdsparticipatie in de breedte (over jeugd, cultuur en sport heen) eigenlijk niet meer in aanmerking komt voor projectsubsidies. Het is positief dat sectordecreten aandacht hebben voor de participatie van kansengroepen, maar daarnaast moet de overheid participatie in de breedte blijven ondersteunen. De SARC pleit voor voldoende lijnen voor participatieprojecten, los van sectordecreten. Geïntegreerde vrijetijdsprojecten moeten mogelijk blijven. De raad vraagt daarom om alternatieve instrumenten uit te bouwen voor domein-overschrijdende projecten.

Voor de subsidielijn voor de *hobbyverenigingen* met landelijke werking is helemaal geen alternatief voorzien. De argumentatie voor de schrapping van deze lijn is eerder mager; een ‘te brede instroom mogelijk’ en ‘de evidentie is weg’. Hoewel het een subsidielijn met een beperkte budgettaire impact (ca. 60.000 euro/jaar) betreft, kan de impact van deze schrapping bij de betrokken verenigingen wel degelijke grote gevolgen hebben. De overheveling van de provinciale bevoegdheden rond cultuur naar Vlaanderen bezorgde het (bovenlokale) verenigingsleven reeds een financiële kater. Deze schrapping zal opnieuw het verenigingsveld treffen. Vlaanderen kiest ervoor om in diverse decreten het professionele bovenlokale cultuur/erfgoedveld verder te ondersteunen. De SARC mist een duidelijke visie op de verdere ontwikkeling van het bovenlokale vrijwilligersveld in de cultuur- en erfgoedsector. Is deze schrapping een zuivere besparingsoefening of worden deze middelen elders ingezet? Met welke finaliteit?

Tot slot is ook de toekomst van de *gevangenisbibliotheken* nog niet helemaal uitgeklaard. Het is essentieel om de subsidiëring te garanderen om hun werking professioneel te kunnen blijven uitbouwen. Indien de ondersteuning zou verdwijnen, zou ook het bestaan en de professionalisering onder druk komen te staan. Het kan niet de bedoeling zijn de financiering van de werking van de gevangenisbibliotheken volledig door te schuiven naar de lokale besturen.

2. IMPLEMENTATIE WERKING DEMOS BINNEN PUBLIQ

In de memorie van toelichting worden bij artikel 10 de doelstellingen en opdrachten van de participatie-instelling opgesomd:

“Het gaat concreet over het ondersteunen van netwerken vrijetijdsparticipatie, het ondersteunen en versterken van sociaal-participatie praktijken binnen cultuur, jeugd en sport, en het Fonds Vrijetijdsparticipatie VRIJUIT.”

De bundeling van kennis rond toeleiding en participatiedrempels bij de UITPAS kan volgens de SARC een kans zijn. Vrije tijd toegankelijk/inclusiever maken gaat immers verder dan enkel het aanbieden van korting op inschrijvingsgeld/toegangstickets. Er moet worden ingezet op aanvullende strategieën in functie van de participatie van kansengroepen en het verlagen van participatiedrempels.

De inkanteling van de werking van Demos in publiq is echter ook een samenvoeging van verschillende culturen, historische, kerntaken, doelstellingen, etc. Beide organisaties hebben een eigen kenmerkend DNA. Demos zet in op toeleiding, een solidair kortingssysteem en het garanderen van een participatieve democratie. Ze werken procesmatig, zetten in op vorming en coaching, werken samen met sociale partners, etc. Het ontwerpdecreet voorziet te weinig garanties op verankering van deze onderscheidende werking.

De SARC vraagt een duidelijke expliciete werking binnen de grotere structuur van publiq. De werking van Demos moet voldoende zelfstandig georganiseerd kunnen worden zodat ook het DNA bewaard kan worden. In dat kader lijkt het aangeraden om een systematisch klankbord (het huidige bestuur) te behouden na de fusie. Expertise moet worden overgenomen en geborgd, niet enkel de medewerkers, maar ook het bestuur en de netwerken.

De SARC vindt het bovendien vreemd dat het ondersteunen van de netwerken vrijetijdsparticipatie wel behouden is als opdracht voor de participatie-instelling, terwijl de inhoudelijke ondersteuning van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden rond de opmaak van de afsprakennota vrijetijdsparticipatie een taak wordt van het steunpunt voor bovenlokale cultuur via het aangepaste decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid.

Wat het Fonds Vrijetijdsparticipatie VRIJUIT betreft, was er in het verleden sprake om die werking volledig te integreren in 'Iedereen verdient vakantie'. De SARC vraagt extra duiding hierover.

3. ROLVERDELING TUSSEN ORGANISATIES

In de memorie van toelichting lezen we dat publiq en het Steunpunt Bovenlokale Cultuurwerking (OP/TIL) de nodige samenwerkingsafspraken zullen maken. Er is geen verdere verfijning van deze samenwerking. Er zullen structurele en fundamentele afspraken en overleg nodig zijn. De SARC vraagt om de rolverdeling tussen organisaties te verhelderen en ook de nodige middelen toe te kennen voor de toegewezen taken.

4. UITWISSELINGSPLATFORM

In het nieuwe ontwerpdecreet wordt ook de werking van een 'UiTwisselingsplatform' bij publiq decretaal verankerd. Dit 'UiTwisselingsplatform' is een nieuw gegeven.

In artikel 9 wordt het als volgt omschreven:

"UiTwisselingsplatform: een digitale basisinfrastructuur die de uitwisseling van data op basis van OSLO-data-uitwisselingsstandaarden faciliteert om onder andere de volgende functionaliteiten te ontwikkelen:

- a) De ontwikkeling van een omgeving waarin dataproducenten hun data kunnen delen in de vorm van dataproducten op een decentrale manier;*
- b) De harmonisatie en verrijking van data uit decentrale dataproducten in geaggregeerde dataproducten;*
- c) De ontsluiting van dataproducten naar data-afnemers."*

In Artikel 11 van de memorie van toelichting wordt geduïd dat dit UiTwisselingsplatform voortvloeit uit het relanceproject 'Doelgericht Digitaal Transformeren', waarbij voor de exploitatie in 2024 nog 250.000 euro uit de relancemiddelen zijn voorzien. Vanaf 2025 moet de exploitatie deel uitmaken van de volgende cultuurbegroting.

De functionaliteiten en de rol van het UiTwisselingsplatform binnen de bestaande digitale datastructuur blijft op basis van de omschrijving en toelichting vrij vaag.

Is het UiTwisselingsplatform een 'UiT-databank 2.0', die zoveel mogelijk data over cultuur/vrije tijd/jeugd (activiteiten, maar ook infrastructuur) wil samenbrengen op een gestandaardiseerde manier (OSLO) om die dan aan andere partijen aan te bieden? Het procesmatige valt moeilijk te capteren in de eerder technologische OSLO standaarden. De SARC vraagt daarom waakzaamheid. Er is nood aan een governance structuur die in expliciete samenspraak met de culturele steunpunten nadenkt over de verdere ontwikkeling. Dit wordt best decretaal opgenomen, om de specificiteit van de cultuursector een plaats te geven. Belangrijk is ook hoe het nieuwe platform zich verhoudt tot de UiT-databank.

In kader van de structurele subsidiëring van de kernorganisaties digitale transformatie is het ook belangrijk om te zien hoe het UiTwisselingsplatform een gezamenlijk instrument wordt, waar ook de werking en instrumenten van Cultuurconnect en meemoo mee corresponderen en communiceren.

De SARC verwijst in dit kader naar zijn advies² over het ontwerpbesluit bij het decreet digitale transformatie waarin de SARC wees op het ontbreken van bepalingen rond de interne samenwerking van de drie organisaties (meemoo, publiq, Cultuurconnect). De SARC stelt voor dat de interne samenwerking en afstemming tussen de drie organisaties een essentieel onderdeel vormt dat in de respectievelijke meerjarenplannen aan bod dient te komen.

Wat betreft de financiering van de exploitatie van het UiTwisselingsplatform, is het voor de SARC niet duidelijk of dit al meegenomen was in de opmaak van de begroting die voorzien is voor het decreet betreffende de structurele subsidiëring van de kernorganisaties digitale transformatie.

5. AFSLUITEND

Doorheen het advies blijkt governance een algemene bekommernis te zijn, zowel bij het samenvoegen van organisaties, de rolverdeling tussen organisaties onderling, het behouden van eigenheid en DNA, de betrokkenheid bij OSLO standaarden, etc. De SARC merkt op dat interne samenwerking nauwelijks decretaal geregeld wordt. Goede afspraken vormen nochtans de basis voor een goede (samen)werking. De SARC vraagt daarom doorheen het decreet de nodige aandacht hiervoor.

Namens de Algemene Raad,
Annick Schramme, algemeen voorzitter
Bart Dierick, algemeen secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed
Bart Demuyt, voorzitter
Sigrid Bosmans, ondervoorzitter
Laura Van Wijsberghe, secretaris

² SARC, Advies over het ontwerpbesluit bij het decreet digitale transformatie van de cultuursector, 6 juli 2023, https://www.vlaanderen.be/sarc/sites/sarc/files/2023/07/20230706_sarc_advies_bvr_digitale_transformatie.pdf

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris

Namens de Vlaamse Sportraad,
Astrid Vervaet, voorzitter
Marc Vlogaert, ondervoorzitter
Maarten Koolen, secretaris

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/094 van 12 september 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid en tot wijziging van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het participatiedecreet van 18 januari 2008
roepnaam	(decreet wijziging cultuursector)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 7 juli 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jan Jambon, Minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Faciliteit Management van 11 juli 2023, ontvangen door de VTC op 12 juli 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 12 september 2023;

Brengt op 12 september 2023 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Cultuur (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *tot opheffing van het Participatiedecreet van 18*

januari 2008, tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid en tot wijziging van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het participatiedecreet van 18 januari 2008 (hierna “het Ontwerp”), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp heeft twee doelstellingen:

1) Optimalisatie en heroriëntering van het Participatiedecreet en het decreet Lokaal Cultuurbeleid

In het kader van een heroriëntering van het participatiebeleid, worden verschillende subsidielijnen uit, ten eerste, het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport en, ten tweede, het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid overgeheveld naar andere decretale kaders. Voor wat betreft het eerste decreet geeft dit aanleiding tot een opheffing van het decreet. Voor wat betreft het tweede decreet blijven enkel de bepalingen met bijkomende richtlijnen voor de gemeentelijke cultuurraden behouden. Het Ontwerp beoogt deze aanpassingen aan beide decreten te regelen. Waar nodig worden ook de nodige overgangsbepalingen voorzien.

2) Het UiTwisselingsplatform

Daarnaast beoogt het Ontwerp ook het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, te wijzigen. Ten eerste worden, in het kader van een heroriëntering van het participatiebeleid, de opdrachten van de participatie-instelling voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen (vandaag toegekend aan Demos), ondergebracht bij publiq. Ten tweede wordt een rechtsgrond gecreëerd voor de werking van het UiTwisselingsplatform bij publiq. Via dit platform worden data over het vrijetijdsaanbod in verbinding gebracht met de vraag vanuit de participant. Op termijn is er ook ruimte voor de uitwisseling van data uit andere domeinen (vb. cultuur- en jeugdinfrastructuur).

4. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 9.

“In artikel 2 van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen wordt een punt 11°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“11°/1: UiTwisselingsplatform: een digitale basisinfrastructuur die de uitwisseling van data op basis van OSLO-data-uitwisselingsstandaarden faciliteert om onder andere de volgende functionaliteiten te ontwikkelen:

- a) de ontwikkeling van een omgeving waarin dataproducenten hun data kunnen delen in de vorm van dataproducten op een decentrale manier;*
- b) de harmonisatie en verrijking van data uit decentrale dataproducten in geaggregeerde dataproducten;*
- c) de ontsluiting van dataproducten naar data-afnemers;”.*

Art. 13.

“In hetzelfde decreet wordt een artikel 15/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15/1. §1. Publiq treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens die plaatsvindt in het kader van de uitvoering van de opdracht, vermeld in artikel 4/1.

§2. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° platformgebruikers;*
- 2° organisatoren van vrijetijdsactiviteiten, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden;*
- 3° beheerders van vrijetijdslocaties en -infrastructuur, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden;*
- 4° personen die betrokken zijn bij de uitvoering van vrijetijdsactiviteiten.*

§3. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° voor de betrokkenen, vermeld in paragraaf 2, 1° tot en met 3°:*
 - a) de identificatiegegevens;*
 - b) de functiegegevens;*
 - c) de contactgegevens;*
 - d) de loggegevens van gebruikersactiviteiten;*
- 2° voor de betrokkenen, vermeld in paragraaf 2, 4°:*
 - a) de identificatiegegevens;*
 - b) de contactgegevens;*
 - c) de gegevens over artistieke output en expertise;*
 - d) de geboortedatum, de geboorteplaats, het geslacht en andere biografische gegevens.*

§4. De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de persoonsgegevens die conform dit artikel verwerkt worden:

- 1° de platformgebruikers als ze toegang hebben tot de dataproducten die via het UiTwisselingsplatform verwerkt en ter beschikking gesteld worden;*
- 2° de personeelsleden, de medewerkers en andere personen die aangesteld zijn door publiq, als dat noodzakelijk is om hun taken uit te voeren in het kader van het beheer en de doorontwikkeling van het UiTwisselingsplatform.*

§5. Publiq bepaalt als verwerkingsverantwoordelijke de bewaartermijn van de persoonsgegevens die hij conform dit artikel verwerkt. De persoonsgegevens die verwerkt worden op basis van dit artikel, kunnen uiterlijk bewaard worden tot tien jaar na afloop van de opdracht, vermeld in artikel 4/1.

In afwijking van het eerste lid worden de persoonsgegevens van platformgebruikers als vermeld in paragraaf 2, 1°, uiterlijk bewaard tot tien jaar nadat hun toegang tot het UiTwisselingsplatform is afgesloten.”.”

- 5. De VTC gaf reeds advies over het decreet tot *structurele subsidiëring van kernorganisaties met betrekking tot het aansturen van de digitale transformatie van de cultuursector* op 17 januari 2023¹.
- 6. De conclusie alsdan was:

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp of de memorie (luik 2);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- de aangehaalde categorieën persoonsgegevens verduidelijken (luik 5);
- verantwoorden waarom de aangehaalde categorieën persoonsgegevens verwerkt worden (luik 5);

¹ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2023_007_advies_.pdf

- de bepaling in verband met van rechtswege toegang tot de gegevens schrappen (luik 5);
 - de bewaartermijnen bepalen, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijnen te bepalen (luik 5);
 - de opgenomen bewaartermijnen verantwoorden in de memorie (luik 5);
 - de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7)
7. Voor zover relevant zullen deze aspecten verder in het advies nog besproken worden.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: platformgebruikers, organisatoren van vrijetijdsactiviteiten, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden, beheerders van vrijetijdslocaties en -infrastructuur, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden en personen die betrokken zijn bij de uitvoering van vrijetijdsactiviteiten;
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft: de identificatie- en contactgegevens, de functiegegevens, de contactgegevens, de loggegevens van gebruikersactiviteiten, de gegevens over artistieke output en expertise, biografische gegevens.
9. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
11. De memorie vermeldt op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, met name “taak van algemeen belang”.
12. De VTC is het hiermee niet eens en verwijst naar het eerdere advies. Aldaar werd aangehaald:

De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust”, nu het gaat om digitale transformatie van verschillende bestaande werkingen. De VTC beveelt aan deze rechtvaardigingsgrond toe te voegen aan het Ontwerp of de memorie.

Het gaat inderdaad om het opzetten van een informaticasysteem of een platform ter uitvoering van een wettelijke verplichting. De VTC vraagt andermaal om de rechtvaardigingsgrond aan te passen in de memorie.

13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁴

14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁵, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
15. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
16. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

3. Doelbinding

17. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
18. De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden:

Publik verwerkt persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de taken die aan haar zijn opgedragen, met name om de participatie in het vrijetijdsaanbod en in het bijzonder in het cultuur-, jeugd- en sportaanbod te

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁵ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

consolideren, te verhogen en te verbreden via communicatie-, marketing- en informatiediensten. (artikel 15 § 2 en 4 van het decreet)

19. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
20. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

21. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
22. Het Ontwerp duidt Publiq aan als verwerkingsverantwoordelijke (nieuw art. 15/1 § 1). Het is niet duidelijk of Publiq, een vzw blijkbaar, een publieke of private organisatie is, hetgeen wel zijn belang heeft en ook verduidelijkt dient te worden.
23. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁶ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
24. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁷ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG, zoals ook reeds aangehaald in het eerdere advies.
25. De VTC verwijst in dit kader naar het punt :

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5]
26. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁸.

⁶ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁷ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aannee van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties
https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

⁸ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

5. Minimale gegevensverwerking

27. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
28. De **categorieën van betrokkenen** zijn platformgebruikers, organisatoren van vrijetijdsactiviteiten en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden, beheerders van vrijetijdslocaties en -infrastructuur en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden, personen die betrokken zijn bij de uitvoering van vrijetijdsactiviteiten.
29. De **categorieën van persoonsgegevens** zijn:
 - de identificatiegegevens;
 - de functiegegevens;
 - de contactgegevens;
 - de loggegevens van gebruikersactiviteiten;
 - de contactgegevens;
 - de gegevens over artistieke output en expertise;
 - de geboortedatum, de geboorteplaats, het geslacht en andere biografische gegevens.
30. Het is niet duidelijk – en de memorie legt dat ook niet uit – waarom de volgende gegevens verwerkt worden: geslacht en nationaliteit, terwijl het niet duidelijk is wat er bedoeld wordt met gegevens over artistieke output en expertise, twee opmerkingen die ook reeds gemaakt werden in het eerdere advies, maar die zonder respons van de Adviesvrager gebleven zijn.
31. Wat de **ontvangers** betreft:

Volgens het nieuwe artikel 15/1 § 4 gaat het – specifiek voor het UiTwisselingsplatform - om:

 - de platformgebruikers als ze toegang hebben tot de dataproducten die via het UiTwisselingsplatform verwerkt en ter beschikking gesteld worden;
 - de personeelsleden, de medewerkers en andere personen die aangesteld zijn door publiek, als dat noodzakelijk is om hun taken uit te voeren in het kader van het beheer en de doorontwikkeling van het UiTwisselingsplatform.
32. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
33. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens.
34. Publiek vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens op bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 *houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III. 68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018*. Bij gebrek daaraan kunnen deze gegevens verkregen worden bij de betrokkenen vermeld in paragraaf 4.

Publiek wisselt in het kader van de uitvoering van dit decreet minstens de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties: het statuut verhoogde tegemoetkoming van de betrokkenen vermeld in paragraaf 2, 6° en 7°, met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid; het rijksregisternummer, de identificatiegegevens van de betrokkenen vermeld in paragraaf 2 met het Rijksregister van de natuurlijke personen;

Uitwisselingen van persoonsgegevens door publiek vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in artikel 3 van het decreet van 13 juli 2012 *houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator*.
35. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens

aan andere overheden. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

36. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
37. De VTC herhaalt dat ze het als positief beoordeelt en conform de regelgeving dat de gegevens zo veel als mogelijk en in eerste instantie opgevraagd worden bij de authentieke bron.
38. De VTC vestigt in elk geval de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer.
39. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
40. Wat de **bewaartermijn** betreft, bepaalt het Ontwerp:

§5. Publiq bepaalt als verwerkingsverantwoordelijke de bewaartermijn van de persoonsgegevens die hij conform dit artikel verwerkt. De persoonsgegevens die verwerkt worden op basis van dit artikel, kunnen uiterlijk bewaard worden tot tien jaar na afloop van de opdracht, vermeld in artikel 4/1. In afwijking van het eerste lid worden de persoonsgegevens van platformgebruikers als vermeld in paragraaf 2, 1°, uiterlijk bewaard tot tien jaar nadat hun toegang tot het UiTwisselingsplatform is afgesloten.
41. De bewaartermijn wordt in de memorie evenwel niet verantwoord zodat niet nagegaan kan worden of deze in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking.
42. De VTC is dan ook van mening dat de bewaartermijn in de memorie verantwoord dient te worden zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

6. Juistheid

43. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
44. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

45. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
46. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 45, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

47. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
48. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens mogelijk delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
49. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
 - de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
50. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁰ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹¹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹².
51. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹³.
52. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁴.

⁹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁰ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹¹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹² *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹³ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁴ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

53. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond aanpassen in de memorie (luik 2);
- het statuut van Publiq verduidelijken (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- verduidelijken wat bedoeld wordt met bepaalde gegevens en tevens waarom bepaalde gegevens verwerkt worden (luik 5);
- de bewaartermijn verantwoorden (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-09-14 14:14:32 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

Vlaamse
overheid

ADVIES VAN HET NETWERK TEGEN ARMOEDE

Datum: 14/09/2023

Adviezen Netwerk tegen Armoede t.a.v. ‘Wijzigingsdecreet over vrijetijdsparticipatie van kansengroepen’ binnen decreet ‘Digitale transformatie in de cultuursector’:

Het is een goede zaak dat ‘het expertisecentrum vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in Cultuur, Jeugd, en Sport’ gelinkt wordt aan Publiq/de UiTPAS. Op deze manier hopen wij dat UiTPAS-gemeenten in de toekomst nog beter zullen inzetten op toeleiding en het wegwerken van verschillende participatiedrempels.

In de teksten van het wijzigingsdecreet staat dat de strategische opdracht van Publiq nl. ‘het opzetten van financiële kortingssystemen’ geschrapt wordt en het accent gelegd wordt op ‘informatie- en communicatietechnologie’. Toch willen wij erop wijzen dat het financiële kortingsstelsel een belangrijk onderdeel van Publiq’s strategische opdracht moet blijven. We zouden het goed vinden dat **Publiq’s strategische opdracht rond vrijetijdsparticipatie drieledig** wordt opgevat en dat dit duidelijk wordt omschreven binnen het decreet als volgt:

- (1) **het Uitbouwen van een breed informatie- en communicatiesysteem (zowel online als offline);**
- (2) **Waarborgen van 80% korting op het volledige (lokale en bovenlokale) vrijetijdsaanbod voor mensen in armoede;**
- (3) **Inzetten op aanvullende strategieën voor het toegankelijker maken van het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod voor kansengroepen. (cf. de taken van het expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen).**

Adviezen over de drieledige strategische opdracht:

- (1) **Het uitbouwen van een breed informatie- en communicatiesysteem (online én offline)**
 - (a) Implementeer in de beheersovereenkomst met Publiq de opmaak van toegankelijke afdrukbaar brochures voor elke UiTPASregio:
 - Communicatie is Publiq’s expertise maar moet breder zijn dan enkel het online aanbod. Het zou goed zijn dat de voordelen van de digitalisering gebruikt worden om op de website van elke UiTPASregio toegankelijke afdrukbaar brochures aan te bieden die sociale partners/armoedeverenigingen kunnen gebruiken. Veel armoedeverenigingen nemen nu kostbare tijd op om de UiTPAS-communicatie toegankelijker te maken. Sommige verenigingen krijgen daar middelen voor (zie onderstaande good practice) maar anderen niet. Het zou goed zijn dat deze taak in de toekomst helemaal door Publiq/gemeentebesturen wordt opgenomen, zodat sociale organisaties deze kunnen gebruiken voor toeleiding.
 - [Good Practice](#): Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen Aalst heeft een convenant met de stad Aalst waarin het opmaken van een toegankelijke UiTPASbrochure werd opgenomen als een belangrijk onderdeel van toeleiding van gezinnen in armoede naar het vrijetijdsaanbod.

TONEEL, CIRCUS & COMEDY		
Oktober 2020		
Datum	Wat?	Waar?
Zondag 25 oktober, 19u	FAMILIE: Piv Huvuv - De allereerste keer (+8 jaar) Ik wil het zelf doen! In deze voorstelling beleef je Piv's eigen groei naar zelfstandigheid: de mislukkingen, de onverwachte verrassingen, de gênante situaties, de overwinningen, de trauma's... Ze waken herkenning of verlangen op naar jouw allereerste keer of die van je kinderen! Prijs* 120 euro met UiTPAS aan kantsentatief	 CC De Werf
Vrijdag 30 oktober, 19u15	THEATER: Het Nieuwstedelijk - Geel Hoesje Een zeer goed onthaald theaterstuk over de gele hoesjes en hun strijd voor erkenning en verbetering van hun situatie. Met veel muziek. Prijs* 120 euro met UiTPAS aan kantsentatief OPGELET: inschrijven vóór 29 oktober in de Vierde wereldgroep Aelst	 CC De Werf

illustratie toegankelijke brochure

(b) Stimuleer vanuit Vlaanderen dat in lokale subsidiereglementen frequent contact tussen de UiTPAS-coördinator en lokale sociale partners geïmplementeerd wordt

- Het is een enorme meerwaarde wanneer UiTPAS-coördinatoren regelmatig langskomen bij sociale partners/verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen.

Good practice: Soma heeft een heel goed contact met de regionale UiTPAS-coördinator. Deze komt maandelijks langs waardoor zowel inhoudelijke als digitale/praktische moeilijkheden en mogelijkheden rond de UiTPAS besproken en opgevolgd kunnen worden.

(c) Bouw structureel voldoende infosessies over de UiTPAS in aan vrijwilligers/personeel binnen verschillende organisaties/ontmoetingsplaatsen met toegang tot computers en koppel dit aan de subsidies voor openbare bibliotheken, digipunten,...

- Openbare bibliotheken en digipunten zijn voorbeelden van plaatsen waar mensen laagdrempelig computers kunnen gebruiken, vaak gevestigd in lokale dienstencentra. Het zou goed zijn dat de plaatselijke medewerkers het systeem van de UiTPAS goed kennen zodat ze gebruikers van deze diensten beter kunnen ondersteunen.

(2) Waarborgen van 80% korting op het volledige (lokale en bovenlokale) vrijetijdsaanbod voor mensen in armoede

- De UiTPAS met kantsentatief zorgt ervoor dat mensen in armoede minstens 80% korting krijgen voor vrijetijdsactiviteiten. Dit gebeurt via een solidair kortingssysteem waarbij zowel de overheid 40%, de vrijetijdsaanbieder 40%, als mensen met een UiTPAS aan kantsentatief (meestal op basis van Verhoogde Tegemoetkoming) 20% een aandeel van de kostprijs betalen. We merken dat de 80% korting in bepaalde gemeenten onder druk staat en **hopen dat de Vlaamse overheid en Publiek er blijven op toezien dat over de 80% korting niet te onderhandelen is, aangezien dit de kern van de UiTPAS is.**

Enkele **strategieën** die ervoor kunnen zorgen dat een kantsentatief van 80% binnen de UiTPAS gewaarborgd wordt:

- **Vlaanderen subsidieert de lokale besturen/referentieregio's voor het stimuleren van vrijetijdsparticipatie via een trekkingsrecht.** Dit trekkingsrecht omvat het uitbouwen van lokale/intergemeentelijke netwerken vrijetijdsparticipatie, op voorwaarde van een goedgekeurde afsprakennota. In deze lokale/intergemeentelijke netwerken bepalen het OCMW, sportdienst, jeugddienst, cultuurdienst en vertegenwoordigers van mensen in armoede, gezamenlijke doelstellingen en hoe de middelen (trekkingsrecht) worden ingezet. Dit trekkingsrecht en Vlaamse financiering voor vrijetijdsparticipatie van

kansengroepen **moet geormerkt blijven** om het recht op vrijetijdsparticipatie van gezinnen in armoede te garanderen.

- Een **lokaal/intergemeentelijk budget** moet besteed worden aan vrijetijdsaanbieders (sportclubs/cultuurhuizen) waar meer dan 5-10% van de leden/klanten aan kansentarief participeert. Voor bijkomende leden/klanten zal een hoger bedrag of de volledige korting tot 80% door het lokale stadsbestuur gefinancierd worden (in plaats van de solidaire kortingsdeling van 40% overheid, 40% vrijetijdsaanbieder). Dit zorgt ervoor dat **vrijetijdsaanbieders die het goed doen op vlak van het bereiken van kansengroepen gestimuleerd worden**, in plaats van slachtoffer zijn van hun eigen succes.
- Een **bovenlokaal budget** voorzien voor het aandeel van 40% korting bij alle vrijetijdsaanbieders in Vlaanderen en Brussel te vrijwaren om deel te nemen aan het bovenlokaal vrijetijdsaanbod. We vinden het ook een goede zaak dat het bovenlokaal aanbod van **URIJUIT** wordt toegevoegd aan de UTPAS. Idealiter zal dit in de toekomst één systeem worden. Voor het bovenlokaal aanbod is het essentieel om ook structureel middelen in te blijven zetten voor mobiliteit en de **bereikbaarheid** van activiteiten voor kansengroepen.

(3) Inzetten op aanvullende strategieën voor het toegankelijker maken van het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod voor kansengroepen.

Het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod **toegankelijker** en **inclusiever** maken is een **gedeelde verantwoordelijkheid**. Zowel de Vlaamse als lokale overheid, vrijetijdsaanbieders, en sociale organisaties die kansengroepen toeleiden naar vrije tijd moeten een engagement opnemen en daarin ondersteund worden.

Zorg voor structureel ingebouwde ervaringsdeskundigheid bij het 'expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport'.

Als het gaat over bewustwording over armoede en drempels naar vrije tijd bij kansengroepen is het essentieel om te vertrekken vanuit ervaringskennis. Dat gaat onder meer over het aanwerven van (opgeleide) ervaringsdeskundigen binnen het expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen. **Ook moedigt het NtA het expertisecentrum aan om hierin maximale samenwerkingen met lokale sociale partners aan te gaan, o.m. voor het uitwerken van vormingen en intervisies op maat van (regionale) vrijetijdsaanbieders.** Het is van belang dat die lokale sociale partners voldoende vergoed worden voor deze samenwerking/intervisietrajecten waarbij zij betrokken worden. We zijn ervan overtuigd dat die samenwerking ervoor zorgt dat vrijetijdsaanbieders ook in de toekomst makkelijker hun weg vinden naar sociale organisaties/ buurtwerkingen, wat het succes m.b.t. de ultieme doelstelling 'het inclusiever en toegankelijker maken van het aanbod' enorm verhoogt.

Good practice: in het kader van het wegnemen van drempels ifv vrijetijdsparticipatie werd o.m. een vormingstraject tot 'UTPAScoach voor aanbieders' (een vrijwilliger binnen een cultuur-, sport- of vrijetijdsvereniging die specifiek die taak opneemt) uitgewerkt door Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen Aalst. Dit werd mee opgenomen in hun convenant met de Stad Aalst. Op deze manier is het structureel ingebouwd en zorgt het voor **duurzame** samenwerkingen tussen vrijetijdsaanbieders en armoedeverenigingen.

Laatste advies 'decreet': Wijzig de naam van het decreet in: 'decreet ter bevordering van digitale transformatie in de cultuur- en vrijetijdssector met specifieke aandacht voor participatie van kansengroepen'

De naam van het decreet 'digitale transformatie in de cultuursector' doet afbreuk aan een kerntaak die dit decreet beoogt, namelijk het inclusiever en toegankelijker maken van het Vlaamse vrijetijdsaanbod voor kansengroepen.

ADVIES VAN DE GEGEVENSBE SCHERMINGSAUTORITEIT

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023

Betreft: Standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),
aanwezig: de dames Cédrine Morlière, Nathalie Raghenon en Griet Verhenneman, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 25, lid 3, WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Brengt op 24 maart 2023 het volgende standaardadvies uit.

I. TOEPASSINGSGEBIED EN CONTEXT VAN DIT ADVIES

1. Gezien het uitzonderlijk grote aantal adviesaanvragen dat momenteel bij de Autoriteit wordt ingediend en bij gebrek aan voldoende personele middelen, is de Autoriteit niet in staat om alle adviesaanvragen die zij ontvangt, te behandelen. Wanneer de aanvrager niet aangeeft dat het voorgelegde ontwerp aanleiding kan geven tot hoge risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en wanneer uit zijn antwoorden in het formulier ook niet kan worden afgeleid dat dergelijke risico's aanwezig zijn, kan de Autoriteit beslissen om te verwijzen naar voorliggend standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten¹.
2. In dit algemene advies wordt gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. Het blijft dus geldig bij elke redactie van normatieve teksten. Het is de verantwoordelijkheid van de auteur van een ontwerpnorm om ervoor te zorgen dat deze daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitseisen van een wet, opgelegd op grond van de AVG en gelezen in samenhang met de Grondwet, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (hierna "het EVRM").

II. REDACTIE VAN NORMATIEVE TEKSTEN EN GEGEVENSBESCHERMING

A. Wat betreft de vereiste van noodzakelijkheid en evenredigheid van de gegevensverwerkingen die door het ontwerp worden geregeld

3. De Autoriteit herinnert eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen. Een dergelijke inmenging is enkel toelaatbaar als zij noodzakelijk is en evenredig met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.
4. Ter herinnering: de verwerking van persoonsgegevens wordt als noodzakelijk beschouwd als zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het ermee nagestreefde gerechtvaardigde doel te

¹ De Autoriteit dient strategische keuzes te maken, rekening houdend met de nieuwe taken die haar krachtens de AVG zijn opgelegd, de middelen waarover zij beschikt en de beginselen die in de AVG zijn vervat (zoals het beginsel van de risico-gebaseerde benadering en het beginsel van de 'verantwoordingsplicht'). Daarom onderzoekt zij de adviesaanvragen die haar op grond van artikel 23 van de WOG en/of artikel 36, lid 4, van de AVG worden voorgelegd eerst uitsluitend op basis van het formulier.

Alleen in gevallen waarin de antwoorden in het formulier ernstige aanwijzingen bevatten dat het ontwerp van normatieve tekst een hoog risico inhoudt, gaat de Autoriteit over tot een systematische analyse van het ontwerp van normatieve tekst zelf en brengt zij een concreet advies uit.

In de andere gevallen en gezien de toevloed aan dossiers, gaat de Autoriteit niet over tot een analyse van de tekst van het ontwerp van normatieve tekst en geeft zij voorliggende algemene richtlijnen. Het is aan de aanvrager om er in de praktijk voor te zorgen dat het ontwerp dat hij redigeert, daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitsvereisten van de wet die door de AVG, de Grondwet, het Handvest van de grondrechten en het EVRM, worden opgelegd.

bereiken. De auteur van een normatieve tekst moet daarom nagaan of er geen andere maatregelen zijn die minder ingrijpend zijn voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en waarmee het nagestreefde doel kan worden bereikt. De beoogde gegevensverwerking moet dus toelaten het nagestreefde doel te bereiken (criterium van doeltreffendheid), maar moet tevens de maatregel zijn die het minst ingrijpt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen (criterium van noodzakelijkheid in strikte zin). Concreet betekent dit dat als het mogelijk is het beoogde doel te bereiken met een maatregel die minder ingrijpt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer of het recht op bescherming van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking niet ingevoerd mag worden.

5. Wanneer de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens vaststaat, moet de auteur van de normatieve tekst er zich nog van vergewissen dat de verwerking evenredig is (in strikte zin) met het beoogde doel, d.w.z. dat er een juist evenwicht moet worden gevonden tussen de verschillende belangen die op het spel staan en de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, en het doel dat met die verwerking wordt beoogt en dat daadwerkelijk kan worden bereikt. De voordelen die voortvloeien uit de gegevensverwerking in kwestie moeten dus opwegen tegen de nadelen ervan voor de betrokkenen (criterium van evenredigheid in strikte zin).
6. De Autoriteit vestigt de aandacht van de auteurs van normatieve teksten op de verplichting ervoor te zorgen dat de verwerkingen van persoonsgegevens die door het ontwerp worden geregeld of in uitvoering daarvan zullen worden geregeld, werkelijk noodzakelijk zijn en evenredig met het nagestreefde doel.

B. Wat betreft de vereiste van voorzienbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens

7. Verder herinnert de Autoriteit eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG².

²Artikel 6, lid 1, van de AVG: "De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)"

8. Krachtens artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het EVRM en artikel 6, lid 3, van de AVG, moet voor dergelijke verwerkingen duidelijke en nauwkeurige regelgeving gelden, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn³. Met andere woorden, de regelgeving die de gegevensverwerking regelt of waarvan de toepassing een gegevensverwerking met zich meebrengt, moet voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid, zodat bij lezing ervan, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden verricht en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan.
9. Dit betekent echter niet dat voor elke gegevensverwerking een *specifieke* norm moet gelden die uitdrukkelijk alle gegevensbeschermingskwesties in de betrokken context regelt. In bepaalde gevallen kan de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang immers worden gewaarborgd door de norm die deze taak toekent aan de verwerkingsverantwoordelijke, en de AVG (in voorkomend geval gelezen in combinatie met andere normen die eveneens van toepassing zijn).
10. De vraag rijst dan wanneer en in welke mate een *specifiek* normatief kader noodzakelijk is. Aangezien er geen absolute regel of mathematische formule is om met zekerheid te bepalen wanneer een specifieke norm nodig is om een verwerking van persoonsgegevens te regelen die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, en om de voorzienbaarheid ervan te waarborgen, geeft de Autoriteit hieronder richtsnoeren.
11. Artikel 6, lid 2, van de AVG bepaalt: *"De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX."*
12. Overweging 10 van de AVG, die betrekking heeft op artikel 6, lid 2, van de AVG, bepaalt: *"In samenhang met de algemene en horizontale wetgeving inzake gegevensbescherming ter uitvoering van Richtlijn 95/46/EG beschikken de lidstaten over verscheidene sectorgebonden wetten op gebieden waar behoefte is aan meer specifieke bepalingen. Deze verordening biedt de lidstaten ook ruimte om eigen regels voor de toepassing vast te stellen, onder meer wat de verwerking van bijzondere persoonsgegevenscategorieën ("gevoelige gegevens") betreft. In zoverre staat deze verordening niet in de weg aan lidstatelijk recht waarin specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking nader worden omschreven, meer bepaald door nauwkeuriger*

³ Zie ook overweging 41 van de AVG.

*te bepalen in welke gevallen verwerking van persoonsgegevens rechtmatig geschied".
(onderstreept door de Autoriteit)*

13. Bovendien verwijst de AVG ook meermaals naar het nationale recht, hetzij om een specifiek kader voor bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens te eisen, hetzij om het treffen van passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen, op te leggen.⁴
14. De Autoriteit stelt met name drie situaties vast waarin een nationale norm de verwerking van persoonsgegevens specifiek moet regelen:
 - wanneer het nodig is de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een publieke taak, beter te waarborgen dan door louter te verwijzen naar de formulering van de norm waarbij de publieke taak wordt toegekend, en specifieke waarborgen moeten worden geboden om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te beschermen;
 - wanneer het noodzakelijk is het bindende karakter van een wettelijke verplichting tot verwerking van persoonsgegevens te verzekeren (artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG). In dat verband wijst de Autoriteit erop dat de norm die de wettelijke verplichting oplegt, enerzijds het concrete doel moet specificeren waarvoor de verplichte gegevensverwerking moet worden uitgevoerd, en anderzijds duidelijk en nauwkeurig moet zijn, zodat de verwerkingsverantwoordelijke in principe geen beoordelingsmarge heeft met betrekking tot de manier waarop de verwerking van persoonsgegevens die nodig is om aan zijn wettelijke verplichting te voldoen, wordt uitgevoerd⁵.
 - wanneer de AVG of de WVG de vaststelling van een dergelijke specifieke norm voor de verwerking van persoonsgegevens oplegt, om bijvoorbeeld te voorzien in specifieke beschermingsmaatregelen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen⁶.

⁴ Dat is bijvoorbeeld het geval voor verwerkingen betreffende bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG (gegevens over ras, gegevens over de gezondheid,...) die nodig zijn voor de uitvoering van de verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijken op het gebied van arbeidsrecht, of voor verwerkingen betreffende deze gegevens die nodig zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang.

⁵ Groep Artikel 29, advies 06/2014 van over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG, blz. 22. De Autoriteit herinnert eraan dat, ondanks een dergelijk gebrek aan beoordelingsmarge, het hoe dan ook aan de verwerkingsverantwoordelijke is om ervoor te zorgen dat de betrokken verwerking in overeenstemming is met de verplichting in kwestie en met de AVG.

⁶ Wanneer bijvoorbeeld een verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG of artikel 10 van de AVG via normatieve weg moet worden geregeld, en in dat verband in passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen (artikel 9, lid 2, punt g), van de AVG, artikel 10 van de WVG) moet worden voorzien, of wanneer het recht van het publiek op toegang tot officiële documenten en het recht op bescherming van persoonsgegevens met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht (artikel 86 van de AVG)...

15. In deze context, ook al vormt elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, toch moet niet elke verwerking (en dus elke inmenging in het recht op privacy) noodzakelijkerwijs specifiek geregeld worden door een norm van nationaal recht, bijvoorbeeld door een *specifiek* hoofdstuk dat aan de verwerking van persoonsgegevens is gewijd. Voor gegevensverwerkingen die noodzakelijk zijn voor de vervulling van een taak van algemeen belang, merkt de Autoriteit op dat, voor zover de publieke taken (waarvoor de verwerking van persoonsgegevens nodig is) door de wetgever op zodanige wijze zijn omschreven en afgebakend dat de doeleinden van deze verwerkingen als welbepaald en uitdrukkelijk kunnen worden beschouwd en men zich niet in een van de hierboven beschreven situaties bevindt, het niet systematisch nodig is een specifiek kader voor *deze* gegevensverwerkingen te bieden. Onder deze voorwaarde kan de AVG immers in bepaalde gevallen volstaan om de genoemde gegevensverwerkingen te regelen, met name wanneer er geen specifiek risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bestaat.
16. De Autoriteit verzoekt de auteur van de normatieve tekst derhalve om ervoor te zorgen dat zijn ontwerp voldoet aan de vereiste van voorzienbaarheid, zodat bij de lezing ervan, eventueel in combinatie met de lezing van het relevante normatieve kader, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden uitgevoerd en onder welke omstandigheden die verwerkingen zijn toegestaan.

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

VOORONTWERP VAN DECREET
van 13 oktober 2023

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid

Art. 2. In het opschrift van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid worden tussen het woord "betreffende" en de woorden "het Lokaal Cultuurbeleid" de woorden "de organisatie van het overleg en de advisering van" ingevoegd.

Art. 3. In hetzelfde decreet worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 2, gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017:

2° artikel 4.

Art. 4. In titel 3, hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2016, 29 maart 2019 en (datum), wordt afdeling 1, die bestaat uit artikel 12 tot en met 19, opgeheven.

Art. 5. In titel 3, hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2016, 29 maart 2019 en (datum), wordt afdeling 3, die bestaat uit artikel 22 tot en met 30, opgeheven.

Art. 6. In titel 3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van (datum), wordt hoofdstuk 7, dat bestaat uit artikel 50 en 51, opgeheven.

Art. 7. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van (datum), wordt titel 6, die bestaat uit artikel 61 tot en met 62/1, opgeheven.

Art. 8. De bijlage bij hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Art. 9. Aan artikel 4, eerste lid, van het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig bijstellen wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen.”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen

Art. 10. In artikel 2 van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen wordt een punt 11°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“11°/1: UiTwisselingsplatform: een digitale basisinfrastructuur die de uitwisseling van data op basis van OSLO-data-uitwisselingsstandaarden faciliteert om onder andere de volgende functionaliteiten te ontwikkelen:

- a) de ontwikkeling van een omgeving waarin dataproducenten hun data kunnen delen in de vorm van dataproducten op een decentrale manier;
- b) de harmonisatie en verrijking van data uit decentrale dataproducten in geaggregeerde dataproducten;
- c) de ontsluiting van dataproducten naar data-afnemers;”.

Art. 11. In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt aan de eerste zin de zinsnede “, alsook het ontwikkelen van expertise en trajecten in kader van de participatie van kansengroepen.” toegevoegd;

2° in het tweede lid wordt in punt 2° tussen het woord “communicatietechnologie” en het woord “in” de zinsnede “, alsook op aanvullende strategieën” ingevoegd;

3° aan het tweede lid wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° neemt publiek de rol op van expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport, vertrekkend vanuit de leefwereld en perspectief van deze doelgroep. Het voormelde impliceert:

- a) ondersteuning op het niveau van visie en methodes;
- b) het faciliteren van samenwerkingsverbanden en concrete projecten."

Art. 12. In hetzelfde decreet wordt een artikel 4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4/1. De Vlaamse Regering kan aan publiek een subsidie toekennen om het UiTwisselingsplatform te beheren en verder te ontwikkelen. Bij de uitvoering van de voormelde opdracht zijn de volgende principes richtinggevend voor alle nieuwe ontwikkelingen in het digitale culturele ecosysteem:

- 1° publiek stimuleert gedeelde data;
- 2° publiek werkt aan een gedeelde collectieve digitale infrastructuur;
- 3° publiek streeft een maximale meerwaarde na;
- 4° publiek hanteert publieke waarden.

De subsidie, vermeld in het eerste lid, wordt toegekend conform de procedure en onder de grenzen en voorwaarden, vermeld in artikel 8 tot en met 13."

Art. 13. In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan artikel 13 wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"3° werken in het kader van de uitvoering van de opdrachten onder artikel 4, 4/1, 5 en 6, uitsluitend samen met samenwerkingsverbanden van lokale overheden indien deze georganiseerd zijn in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken, vermeld in artikel 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023.";

2° aan artikel 13 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid, 3°, kunnen de organisaties die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen, samenwerken met samenwerkingsverbanden van lokale overheden die niet georganiseerd zijn in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken, vermeld in artikel 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023, wanneer deze samenwerkingsverbanden een uitzondering hebben verkregen met het oog op de vervulling van taken in het kader van het Bovenlokaalcultuurdecreet van xx, of van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021."

Art. 14. In hetzelfde decreet wordt een artikel 15/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15/1. §1. Publiek treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens die plaatsvindt in het kader van de uitvoering van de opdracht, vermeld in artikel 4/1.

§2. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° platformgebruikers;
- 2° organisatoren van vrijetijdsactiviteiten, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden;
- 3° beheerders van vrijetijdslocaties en -infrastructuur, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden;
- 4° personen die betrokken zijn bij de uitvoering van vrijetijdsactiviteiten.

§3. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° voor de betrokkenen, vermeld in paragraaf 2, 1° tot en met 3°:
 - a) de identificatiegegevens;
 - b) de functiegegevens;
 - c) de contactgegevens;
 - d) de loggegevens van gebruikersactiviteiten;
- 2° voor de betrokkenen, vermeld in paragraaf 2, 4°:
 - a) de identificatiegegevens;
 - b) de contactgegevens;
 - c) de gegevens over artistieke output en expertise;
 - d) de geboortedatum, de geboorteplaats, het geslacht en andere biografische gegevens.

§4. De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de persoonsgegevens die conform dit artikel verwerkt worden:

- 1° de platformgebruikers als ze toegang hebben tot de dataproducten die via het UiTwisselingsplatform verwerkt en ter beschikking gesteld worden;
- 2° de personeelsleden, de medewerkers en andere personen die aangesteld zijn door publiq, als dat noodzakelijk is om hun taken uit te voeren in het kader van het beheer en de doorontwikkeling van het UiTwisselingsplatform.

§5. Publiq bepaalt als verwerkingsverantwoordelijke de bewaartermijn van de persoonsgegevens die hij conform dit artikel verwerkt. De persoonsgegevens die verwerkt worden op basis van dit artikel, kunnen uiterlijk bewaard worden tot tien jaar na afloop van de opdracht, vermeld in artikel 4/1.

In afwijking van het eerste lid worden de persoonsgegevens van platformgebruikers als vermeld in paragraaf 2, 1°, uiterlijk bewaard tot tien jaar nadat hun toegang tot het UiTwisselingsplatform is afgesloten.”.

Art. 15. In artikel 23, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 4, 5” vervangen door de zinsnede “artikel 4, 4/1 en 5”.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 16. Het Participatiedecreet van 18 januari 2008, het laatst gewijzigd bij het decreet van (datum), wordt opgeheven.

Art. 17. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2024, met uitzondering van:

- 1° artikel 5, dat in werking treedt op 1 januari 2026;

- 2° artikel 9, dat in werking treedt op 1 april 2024;
- 3° artikel 11, dat in werking treedt op 1 januari 2025;
- 4° artikel 13, dat in werking treedt op 1 januari 2027.

Art. 18. Artikel 10 tot en met 13, artikel 15 tot en met 20 en artikel 41 tot en met 44 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 en artikel 2, 4, artikel 12 tot en met 19, artikel 22 tot en met 30, artikel 50 en 51 en artikel 62/1 van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, zoals van kracht op 31 december 2023, blijven van toepassing op de subsidies die overeenkomstig de voormelde artikelen zijn verleend.

Art. 19. Artikel 13 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht op 31 december 2023, blijft tot en met 31 december 2024 van toepassing voor het verlenen van een subsidie aan Samen vzw met ondernemingsnummer 0878 828 017.

Art. 20. De lopende convenanten met gemeenten over gevangenisbibliotheken, vermeld in artikel 18 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht op 31 december 2023, blijven van kracht tot ze aflopen op 31 december 2025. Nieuwe convenanten kunnen worden afgesloten met als einddatum 31 december 2025. Tot de voormelde einddatum kunnen de convenanten worden gewijzigd via een addendum.

Art. 21. De bibliotheken, vermeld in artikel 22, eerste en tweede lid, van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, zoals van kracht op 31 december 2025, beperken de duur van de meerjarenplannen, vermeld in artikel 24, eerste lid, en artikel 27, eerste lid, van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, tot en met 31 december 2025.

De bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid, van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, beperkt de duur van de overeenkomsten, vermeld in artikel 25 van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, tot en met 31 december 2025.

Art. 22. Om het subsidiebedrag en de opdrachten die eraan zijn verbonden, te kunnen bepalen voor de uitgebreidere invulling van de taak vermeld in artikel 4, tweede lid, 2° en voor de taak, vermeld in artikel 4, tweede lid, 5°, van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, dient publiek uiterlijk op 15 juni 2024 een plan in voor het jaar 2025.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag voor het jaar 2025 dat aan publiek wordt toegekend voor de uitgebreidere invulling van de taak, vermeld in artikel 4, tweede lid, 2°, en voor de taak, vermeld, in artikel 4, tweede lid, 5°, van het decreet van [xx] tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, op basis van het plan, vermeld in het eerste lid, en keurt een addendum goed bij de eerste beheersovereenkomst met publiek, vermeld in artikel 23, derde lid, van het voormelde decreet.

Brussel, 13/10/23

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van
Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 74.681/3
van 18 december 2023

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008’

Op 17 oktober 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot wijziging van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk en het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en tot opheffing van het Participatiedecreet van 18 januari 2008’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 5 december 2023. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pieter AERTGEERTS, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 december 2023.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekt blijkens de memorie van toelichting erbij vooreerst tot de “optimalisatie en heroriëntering” van het decreet van 18 januari 2008 ‘houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport’ (hierna: Participatiedecreet) en het decreet van 6 juli 2012 ‘betreffende het Lokaal Cultuurbeleid’, waarbij per subsidielijn waarin die decreten voorzien is nagegaan of ze moet worden overgeheveld naar een ander Vlaams beleidsveld of domein of naar een ander cultuurdecreet, dan wel of ze moet worden stopgezet “wegens niet meer doelmatig”. Voor een aantal subsidielijnen “wordt nog gezocht naar een adequate oplossing”.

Ter uitvoering hiervan worden het Participatiedecreet (artikel 16 van het voorontwerp) en verschillende bepalingen van en de bijlage bij het decreet van 6 juli 2012 (artikelen 3 tot 8) opgeheven. Het opschrift van het decreet van 6 juli 2012 wordt gewijzigd, aangezien enkel bepalingen behouden blijven met betrekking tot de organisatie van het overleg en de advisering van het lokaal cultuurbeleid (artikel 2).

Vervolgens wordt het decreet van 23 juni 2023 ‘tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen’ gewijzigd (artikelen 10 tot 15), enerzijds, om de opdrachten van de participatie-instelling voor de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen toe te kennen aan de vzw publiq en, anderzijds, om te voorzien in het UiTwisselingsplatform, zijnde een digitale basisinfrastructuur die de uitwisseling van data faciliteert en die wordt beheerd door de vzw publiq.

Ten slotte wordt het decreet van 10 maart 2023 ‘over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk’ gewijzigd teneinde de Vlaamse Regering te machtigen om het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig bij te stellen wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen (artikel 9).

Met uitzondering van een aantal bepalingen treedt het aan te nemen decreet in werking op 1 januari 2024 (artikel 17), maar er wordt in een aantal overgangsregelingen voorzien (artikelen 18 tot 22).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

VORMVEREISTEN

3.1. Het voorontwerp voorziet in de subsidiëring van de vzw publiq op voorwaarde dat ze de in het ontworpen artikel 4, eerste lid, van het decreet van 23 juni 2023 vermelde strategische doelstelling heeft. Daarnaast voorziet het voorontwerp in een subsidie voor diezelfde vzw om het UiTwisselingsplatform te beheren en verder te ontwikkelen.

Gelet hierop rijst de vraag of de ontworpen regeling overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag ‘betreffende de werking van de Europese Unie’ (hierna: VWEU) als staatssteun moet worden aangemeld bij de Europese Commissie.

3.2. In advies 73.062/3 van 28 maart 2023 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het voormelde decreet van 23 juni 2023 heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, onder meer het volgende opgemerkt:

“6.2. Er kan echter sterk worden betwijfeld dat alle in de artikelen 4 tot 6 van het voorontwerp vermelde strategische doelstellingen geen economische activiteit uitmaken. Zo heeft de vzw publiq als strategische doelstelling om de participatie te stimuleren en te faciliteren via *communicatie-, marketing- en informatiediensten* (artikel 4, eerste lid, van het voorontwerp). Er valt daarbij niet uit te sluiten dat de vzw publiq in concurrentie zou kunnen treden met andere marktspelers die gelijkaardige diensten aanbieden aan organisatoren van vrijetijdsactiviteiten.

Hetzelfde geldt voor de strategische doelstelling van de vzw memoo om dragers te digitaliseren en digitale content duurzaam te archiveren en te ontsluiten en om de toegankelijkheid en valorisatie van digitale content te verwezenlijken en te bestendigen (artikel 5, tweede lid, 1° en 2°, van het voorontwerp), alsook voor de strategische doelstelling van de vzw Cultuurconnect om cultuurorganisaties te ondersteunen bij hun digitale transformatie (artikel 6, eerste lid, van het voorontwerp).

Er moet dan ook worden besloten dat niet uit te sluiten valt dat de ontworpen regeling als staatssteun moet worden beschouwd. Behoudens indien een beroep zou kunnen worden gedaan op een vrijstellingsregeling, zoals die vervat in verordening (EU) 651/2014, moet ze dan ook worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het VWEU.”²

In navolging van die opmerking werd aan wat het decreet van 23 juni 2023 is geworden een bepaling (artikel 9) toegevoegd naar luid waarvan de subsidies worden verleend binnen de grenzen en de voorwaarden vermeld in verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard’ (hierna: algemene groepsvrijstellingsverordening).

3.3. Met verwijzing naar dat artikel 9 voerde de gemachtigde aan dat de ontworpen regeling niet moet worden aangemeld bij de Europese Commissie:

“Vooreerst, wat betreft de subsidiëring van publiq als expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport lijkt er in eerste instantie geen sprake te zijn van een economische activiteit (subsidie die vandaag de dag toekomt aan

² Adv.RvS 73.062/3 van 28 maart 2023 over het voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 23 juni 2023, *Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1672/1, 95.

Demos vzw). Het gaat immers louter over het uitvoeren van een publieke taak, met name het verhogen van de vrijetijdsparticipatie van kansengroepen. Daarbij is het – in lijn met de mededeling van de Europese Commissie inzake het begrip staatssteun (mededeling 2016/C 262/01) – niet de bedoeling om werkzaamheden tegen vergoeding te verrichten, maar staat de sociale, culturele en opvoedkundige taak van de overheid centraal.

Het is echter niet uitgesloten dat de steun aan publiek indirect ook een economisch voordeel betekent voor bepaalde economische actoren (bijvoorbeeld individuele artiesten, performers, organisatoren, etc.). Indien dergelijke steun bestaat, is deze toelaatbaar gelet op artikel 53, 2., e) van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening. Het gaat immers om steun die moet leiden tot culturele educatie, bescherming en bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen, in het bijzonder voor kansengroepen.

Daarnaast, wat betreft het UiTwisselingsplatform, moet opgemerkt worden dat de ‘steun’ die uit deze subsidiëring voortvloeit ten goede komt aan de gehele culturele sector, die van dit platform gebruik zal kunnen maken.

Ook deze steun is vrijgesteld van een aanmelding, op grond van artikel 53 van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening. Het gaat immers om (indirecte) steun aan ‘musea, archieven, bibliotheken, kunstencentra en cultuurcentra of artistieke of culturele locaties, theaters, bioscopen, operahuizen, concerthallen, andere live-performanceorganisaties, cinematografische erfgoedinstellingen, en andere vergelijkbare artistieke en culturele infrastructuurvoorzieningen, organisaties en instellingen’. Daarbij voorziet artikel 53, 5., AGVV expliciet dat de steun de vorm kan aannemen van subsidies voor het gebruik van nieuwe technologieën die tot doel hebben om in te zetten op toegankelijkheid, digitalisering, en culturele en artistieke educatie.

Ook de overige bepalingen van de AGVV zullen worden nageleefd. Dit wordt gegarandeerd door de overige bepalingen van het decreet van 23 juni 2023 tot subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, in het bijzonder artikel 9.”

3.4. Er kan met de verklaring van de gemachtigde worden ingestemd dat de subsidiëring van de vzw publiek voor het ontwikkelen van expertise en trajecten in het kader van de participatie van kansengroepen, waarin het ontworpen artikel 4, eerste lid, van het decreet van 23 juni 2023 (artikel 11 van het voorontwerp) voorziet, geen economische activiteit betreft.

In zoverre met de subsidiëring van de vzw publiek om het UiTwisselingsplatform te beheren en verder te ontwikkelen blijktens de memorie van toelichting wordt beoogd bij te dragen aan de realisatie van een “performante digitale culturele sector” kan worden aangenomen dat het gaat om steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed in de zin van artikel 53, lid 2, a), van de algemene groepsvrijstellingsverordening.

Zoals de gemachtigde erkende zullen, indien de ontworpen regeling niet wordt aangemeld, evenwel de in de algemene groepsvrijstellingsverordening bepaalde grenzen en voorwaarden moeten worden nageleefd. Vermits uit de ontworpen regeling voortvloeit dat de uiteindelijke begunstigden van de subsidie de culturele actoren zijn die als dataproducenten via het UiTwisselingsplatform informatie beschikbaar kunnen stellen aan de cultuurgebruikers, betekent dit dat ook zij die grenzen en voorwaarden in acht zullen moeten nemen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4. In de vermelding van de wetshistoriek in de artikelen 4 tot 7 en 16 van het voorontwerp wordt het decreet van 23 juni 2023 ‘tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen’ beoogd. De datum van dat decreet moet bijgevolg worden vermeld in de hiervoor vermelde bepalingen van het voorontwerp.

In het ontworpen artikel 13, tweede lid, van het decreet van 23 juni 2023 (artikel 13 van het voorontwerp) wordt gewag gemaakt van “het Bovenlokaalcultuurdecreet van xx”. Volgens de gemachtigde gaat het om het voorontwerp van decreet over de bovenlokale cultuurwerking waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, op 13 oktober 2023 advies 74.092/3 heeft gegeven. Er zal moeten over gewaakt worden dat het voorliggende aan te nemen decreet niet in werking treedt voor het voormelde Bovenlokaalcultuurdecreet.

5. Het voorontwerp voorziet in de subsidiëring van een welbepaalde, met naam genoemde vzw, namelijk publiq. De gemachtigde verantwoordde dit als volgt:

“Publiq is een organisatie met een unieke positie, waarvoor geen alternatieven zijn en deze alternatieven ook niet worden verwacht. De unieke positie van publiq was reeds beschreven in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 4 van wat het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen zou worden. In de algemene toelichting bij het voorliggende voorontwerp wordt bovendien gemotiveerd waarom de opdrachten van Demos als kenniscentrum rond vrijetijdsparticipatie worden ondergebracht bij het takenpakket van publiq en waarom een subsidie wordt gegeven voor de exploitatie van het UiTwisselingsplatform door publiq.

Het is budgettair niet efficiënt om de beschikbare kredieten te verdelen over organisaties met dezelfde taak.

Het subsidiëren van slechts één enkele organisatie is niet *per se* in strijd met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Gelet op de unieke positie van de met naam genoemde organisaties houdt een procedure van erkenning en subsidiëring om de organisatie te kiezen een zware planlast in, en is deze weinig zinvol.”

Ook al is, zoals de gemachtigde terecht stelt, het subsidiëren van slechts één enkele organisatie volgens het Grondwettelijk Hof niet *per se* in strijd met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie,³ toch worden door het nominatief aanwijzen van één vereniging de andere verenigingen uitgesloten die dezelfde bijzondere opdracht zouden kunnen uitoefenen, ook in de toekomst, wat moeilijk te verzoenen is met het genoemde beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. De Raad van State beveelt dan ook aan om in abstracte bewoordingen te voorzien in de subsidiëring van verenigingen die de in het ontworpen artikel 4 van het decreet van 23 juni 2023 vervatte strategische doelstelling hebben en die het in het ontworpen artikel 4/1 vermelde UiTwisselingsplatform beheert, en om de voorwaarden en de procedure voor die subsidies te regelen zonder te verwijzen naar de specifieke vzw publiq.⁴

³ Zie GwH 14 mei 2003, nr. 60/2003, B.3.1 en B.3.2.

⁴ Zie eerder al adv.RvS 73.062/3 van 28 maart 2023, *Parl.St.* VI.Parl. 2022-23, nr. 1672/1, 96, opmerking 8.

6.1. De ontworpen regeling heeft betrekking op culturele aangelegenheden die vallen onder het toepassingsgebied van de wet van 16 juli 1973 ‘waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt’.

Artikel 11 van die wet bepaalt dat de voorwaarden en de procedure van erkenning van instellingen die activiteiten uitoefenen die zijn gericht op de gehele Vlaamse Gemeenschap, zoals de vzw publiq, bij decreet worden vastgesteld. Hetzelfde artikel bepaalt bovendien dat het decreet voor de erin bedoelde instellingen in een bepaalde financiële tegemoetkoming voorziet, die bestaat uit de subsidiëring van een kern van personeelsleden, de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en de subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten. Hieruit kan worden afgeleid dat ook de subsidiëring van dergelijke instellingen bij decreet moet worden geregeld. Met betrekking tot de erkenning en de subsidiëring van die instellingen is de mogelijkheid voor de decreetgever om aan de regering bevoegdheden te delegeren eerder beperkt. Hoogstens kan de decreetgever de regering machtigen om de door hemzelf vastgestelde beginselen nader uit te werken. Dit veronderstelt dan dat de decreetgever zelf de criteria vaststelt die voor de uitwerking van die beginselen richtinggevend zijn.

6.2. Het voorontwerp voorziet niet in een erkenning van de gesubsidieerde vereniging, maar regelt rechtstreeks de subsidiëring ervan. Dat ervoor wordt gekozen om de tussenstap van de erkenning niet op te nemen in de ontworpen regeling, is echter geen reden om aan te nemen dat artikel 11 van de wet van 16 juli 1973 in voorkomend geval niet toepasselijk zou zijn, mede gelet op de doelstelling van deze wet, namelijk het voorkomen van discriminaties om ideologische en filosofische redenen, ter uitvoering van artikel 131 van de Grondwet.

6.3. Luidens artikel 11, eerste lid, van de wet van 16 juli 1973 bepaalt het decreet, wanneer het gaat om “instellingen die activiteiten uitoefenen gericht op een gehele cultuurgemeenschap”, dat de financiële tegemoetkoming van de overheden gelijktijdig een subsidiëring van een kern van personeelsleden, een jaarlijkse basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten omvat.

Het ontworpen artikel 4/1, tweede lid, van het decreet van 23 juni 2023 bepaalt dat de subsidie aan de vzw publiq wordt toegekend “conform de procedure en onder de grenzen en voorwaarden vermeld in artikel 8 tot en met 13” van hetzelfde decreet.

In zoverre luidens artikel 8, § 1, tweede lid, van het decreet van 23 juni 2023 de subsidie wordt toegekend om de personeels- en werkingskosten te ondersteunen en gelijktijdig de subsidiëring omvat van een kern van personeelsleden, de jaarlijkse toekenning van een basistoelage voor de werking en een subsidiëring op grond van werkelijk gepresteerde activiteiten, lijkt hier gevolg aan te worden gegeven. Ook bij de uitvoering van de ontworpen regeling zal erop moeten worden toegezien dat aan dit vereiste wordt voldaan, en inzonderheid dat rekening wordt gehouden met de werkelijk gepresteerde activiteiten.

6.4. Wat betreft het in artikel 11, tweede lid, van de wet van 16 juli 1973 opgenomen legaliteitsbeginsel, kan worden aangenomen dat de subsidievoorwaarden in het voorontwerp op voldoende wijze worden geregeld. Uit het gewijzigde artikel 4 en het ontworpen artikel 4/1 van het decreet van 23 juni 2023 blijkt immers dat om in aanmerking te komen voor de subsidiëring door de Vlaamse Regering, de vereniging in kwestie de in die bepaling vermelde strategische

doelstelling moet hebben (artikel 4) of de in die bepaling vermelde principes moet nastreven (artikel 4/1).

7.1. In artikel 14 van het voorontwerp wordt de verwerking van persoonsgegevens geregeld die met de ontworpen regeling gepaard gaat.

Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.⁵

Bijgevolg moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.⁶

In het licht hiervan moet het volgende worden opgemerkt over de ontworpen regeling.

7.2. Luidens het ontworpen artikel 15/1, § 3, 2°, c) en d), van het decreet van 23 juni 2023 (artikel 14 van het voorontwerp) heeft de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het beheer van het UiTwisselingsplatform betrekking op “de gegevens over artistieke output en expertise” en “de geboortedatum, de geboorteplaats, het geslacht en andere biografische gegevens”.

In de memorie van toelichting wordt hieromtrent het volgende gesteld:

“‘Geslacht’ en ‘Nationaliteit’ vormen hier onderdeel (...) van de biografische gegevens van artiesten/uitvoerders die mogelijk vermeld worden in de omschrijving van evenementen die via het platform uitgewisseld worden. Deze gegevens worden enkel verwerkt wanneer het gaat over ‘personen die betrokken zijn bij de uitvoering van

⁵ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

⁶ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, opmerking 101 (*Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119). Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1 en GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2

vrijtijdsactiviteiten' en dus niet wanneer het gaat over gebruikers van het platform, contactpersonen van organisaties, etc.

Gegevens over professionele output en expertise: dit betreft persoonsgegevens die betrekking hebben op het professionele verleden van betrokkenen. Het gaat dan bijvoorbeeld over eerdere ervaring in bepaalde sectoren, gepubliceerde werken, gerealiseerde professionele activiteiten, en alle andere gegevens waaruit de expertise en het professionele verleden van de betrokkene kan blijken. Deze gegevens worden verwerkt in het kader van de uitwisseling van informatie over vrijtijdsactiviteiten (vb. Bibliografie van een Auteur, prijzen gewonnen door een artiest, etc.)."

Gelet op deze uitleg kan worden aangenomen dat zowel aan het voormelde legaliteitsbeginsel als aan het in artikel 5, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensbescherming⁷ vermelde beginsel van de minimale gegevensverwerking is voldaan.

7.3. In het ontworpen artikel 15/1, § 5, van het decreet van 23 juni 2023 wordt in een maximale bewaartermijn voorzien van tien jaar te rekenen van, hetzij de afloop van de opdracht, hetzij de afsluiting van de toegang tot het UiTWisselingsplatform.

In de memorie van toelichting wordt die als volgt verantwoord:

"De bewaartermijnen zijn gebaseerd [op] de algemene verjaringstermijn inzake persoonlijke rechtsvorderingen, die 10 jaar bedraagt (art. 2262*bis*). Gelet op deze algemene verjaringstermijn van 10 jaar is een bewaartermijn van 10 jaar verantwoord, gelet op eventuele geschillen die kunnen voortvloeien uit de verwerking van persoonsgegevens via het UiTWisselingsplatform."

Hiermee kan worden ingestemd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 10

8. In de inleidende zin van artikel 10 (en in het opschrift van hoofdstuk 4) schrijve men "het decreet van 23 juni 2023 tot *structurele* subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen".

Artikel 17

9. Luidens artikel 17 van het voorontwerp treedt het aan te nemen decreet, met uitzondering van enkele bepalingen ervan, in werking op 1 januari 2024.

⁷ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)'.

Gelet op de datum waarop dit advies wordt gegeven, zal die datum moeten worden aangepast, tenzij kan worden aangetoond dat is voldaan aan de voorwaarden voor een inwerkingtreding met terugwerkende kracht.⁸ Daarbij moet erop worden gelet dat die terugwerkende kracht in beginsel niet mogelijk is voor procedurebepalingen, aangezien ze berusten op feitelijke handelingen en gebeurtenissen waarvoor de fictie van de terugwerkende kracht niet werkzaam is.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

⁸ Volgens de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof kan de terugwerkende kracht enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang (zie o.m. GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2; GwH 9 februari 2017, nr. 15/2017, B.9.2.; GwH 21 december 2017, nr. 145/2017, B.16.2; GwH 19 juli 2018, nr. 100/2018, B.13; GwH 3 juni 2021, nr. 82/2021, B.6; GwH 23 juni 2022, nr. 85/2022, B.10.2). Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden (zie o.m. GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 28 mei 2015, nr. 77/2015, B.4.1; GwH 24 maart 2016, nr. 48/2016, B.6; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3).

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid

Art. 2. In het opschrift van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid worden tussen het woord "betreffende" en de woorden "het Lokaal Cultuurbeleid" de woorden "de organisatie van het overleg en de advisering van" ingevoegd.

Art. 3. In hetzelfde decreet worden de volgende artikelen opgeheven:

- 1° artikel 2, gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017;
- 2° artikel 4.

Art. 4. In titel 3, hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2016, 29 maart 2019 en 23 juni 2023, wordt afdeling 1, die bestaat uit artikel 12 tot en met 19, opgeheven.

Art. 5. In titel 3, hoofdstuk 4, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2016, 29 maart 2019 en 23 juni 2023, wordt afdeling 3, die bestaat uit artikel 22 tot en met 30, opgeheven.

Art. 6. In titel 3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 juni 2023, wordt hoofdstuk 7, dat bestaat uit artikel 50 en 51, opgeheven.

Art. 7. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 juni 2023, wordt titel 6, die bestaat uit artikel 61 tot en met 62/1, opgeheven.

Art. 8. De bijlage bij hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk

Art. 9. Aan artikel 4, eerste lid, van het decreet van 10 maart 2023 over de subsidiëring van het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt de volgende zin toegevoegd:

"De Vlaamse Regering kan het vooropgestelde subsidiebedrag eenzijdig bijstellen wegens beleidswijzigingen of besparingsmaatregelen."

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen

Art. 10. In artikel 2 van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen wordt een punt 11°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“11°/1 UiTwisselingsplatform: een digitale basisinfrastructuur die de uitwisseling van data op basis van OSLO-data-uitwisselingsstandaarden faciliteert om onder andere de volgende functionaliteiten te ontwikkelen:

- a) de ontwikkeling van een omgeving waarin dataproducenten hun data kunnen delen in de vorm van dataproducten op een decentrale manier;
- b) de harmonisatie en verrijking van data uit decentrale dataproducten in geaggregeerde dataproducten;
- c) de ontsluiting van dataproducten naar data-afnemers;”.

Art. 11. In artikel 4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt aan de eerste zin de zinsnede “, alsook het ontwikkelen van expertise en trajecten in kader van de participatie van kansengroepen.” toegevoegd;

2° in het tweede lid wordt in punt 2° tussen het woord “communicatietechnologie” en het woord “in” de zinsnede “, alsook op aanvullende strategieën” ingevoegd;

3° aan het tweede lid wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° neemt publiq de rol op van expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport, vertrekkend vanuit de leefwereld en het perspectief van deze doelgroep. Het voormelde impliceert:

- a) ondersteuning op het niveau van visie en methodes;
- b) het faciliteren van samenwerkingsverbanden en concrete projecten.”.

Art. 12. In hetzelfde decreet wordt een artikel 4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4/1. De Vlaamse Regering kan aan publiq een subsidie toekennen om het UiTwisselingsplatform te beheren en verder te ontwikkelen. Bij de uitvoering van de voormelde opdracht zijn de volgende principes richtinggevend voor alle nieuwe ontwikkelingen in het digitale culturele ecosysteem:

- 1° publiq stimuleert gedeelde data;
- 2° publiq werkt aan een gedeelde collectieve digitale infrastructuur;
- 3° publiq streeft een maximale meerwaarde na;
- 4° publiq hanteert publieke waarden.

De subsidie, vermeld in het eerste lid, wordt toegekend conform de procedure en onder de grenzen en voorwaarden, vermeld in artikel 8 tot en met 13.”.

Art. 13. In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan artikel 13 wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° werken in het kader van de uitvoering van de opdrachten onder artikel 4, 4/1, 5 en 6, uitsluitend samen met samenwerkingsverbanden van lokale overheden indien deze georganiseerd zijn in overeenstemming met de

principes van regioconform samenwerken, vermeld in artikel 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023.”;

2° aan artikel 13 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, 3°, kunnen de organisaties die op basis van dit decreet een subsidie ontvangen, samenwerken met samenwerkingsverbanden van lokale overheden die niet georganiseerd zijn in overeenstemming met de principes van regioconform samenwerken, vermeld in artikel 6 van het Regiodecreet van 3 februari 2023, wanneer deze samenwerkingsverbanden een uitzondering hebben verkregen met het oog op de vervulling van taken in het kader van het Bovenlokaalcultuurdecreet van [...], of van het Cultureelerfgoeddecreet van 23 december 2021.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet wordt een artikel 15/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15/1. §1. Publiq treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens die plaatsvindt in het kader van de uitvoering van de opdracht, vermeld in artikel 4/1.

§2. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° platformgebruikers;
- 2° organisatoren van vrijetijdsactiviteiten, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden;
- 3° beheerders van vrijetijdslocaties en -infrastructuur, en hun medewerkers, contactpersonen en andere aangestelden;
- 4° personen die betrokken zijn bij de uitvoering van vrijetijdsactiviteiten.

§3. De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit artikel heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° voor de betrokkenen, vermeld in paragraaf 2, 1° tot en met 3°:
 - a) de identificatiegegevens;
 - b) de functiegegevens;
 - c) de contactgegevens;
 - d) de loggegevens van gebruikersactiviteiten;
- 2° voor de betrokkenen, vermeld in paragraaf 2, 4°:
 - a) de identificatiegegevens;
 - b) de contactgegevens;
 - c) de gegevens over artistieke output en expertise;
 - d) de geboortedatum, de geboorteplaats, het geslacht en andere biografische gegevens.

§4. De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de persoonsgegevens die conform dit artikel verwerkt worden:

- 1° de platformgebruikers als ze toegang hebben tot de dataproducten die via het UiTwisselingsplatform verwerkt en ter beschikking gesteld worden;
- 2° de personeelsleden, de medewerkers en andere personen die aangesteld zijn door publiq, als dat noodzakelijk is om hun taken uit te voeren in het kader van het beheer en de doorontwikkeling van het UiTwisselingsplatform.

§5. Publiq bepaalt als verwerkingsverantwoordelijke de bewaartermijn van de persoonsgegevens die het conform dit artikel verwerkt. De persoonsgegevens die verwerkt worden op basis van dit artikel, kunnen uiterlijk bewaard worden tot tien jaar na afloop van de opdracht, vermeld in artikel 4/1.

In afwijking van het eerste lid worden de persoonsgegevens van platformgebruikers als vermeld in paragraaf 2, 1°, uiterlijk bewaard tot tien jaar nadat hun toegang tot het UiTwisselingsplatform is afgesloten.”.

Art. 15. In artikel 23, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “artikel 4, 5” vervangen door de zinsnede “artikel 4, 4/1 en 5”.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Art. 16. Het Participatiedecreet van 18 januari 2008, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 juni 2023, wordt opgeheven.

Art. 17. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2024, met uitzondering van:

- 1° artikel 5, dat in werking treedt op 1 januari 2026;
- 2° artikel 9, dat in werking treedt op 1 april 2024;
- 3° artikel 11, dat in werking treedt op 1 januari 2025;
- 4° artikel 13, dat in werking treedt op 1 januari 2027.

Art. 18. Artikel 10 tot en met 13, 15 tot en met 20 en 41 tot en met 44 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008 en artikel 2, 4, 12 tot en met 19, 22 tot en met 30, 50, 51 en 62/1 van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, zoals van kracht op 31 december 2023, blijven van toepassing op de subsidies die overeenkomstig de voormelde artikelen zijn verleend.

Art. 19. Artikel 13 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht op 31 december 2023, blijft tot en met 31 december 2024 van toepassing voor het verlenen van een subsidie aan Samen vzw met ondernemingsnummer 0878.828.017.

Art. 20. De lopende convenanten met gemeenten over gevangenisbibliotheken, vermeld in artikel 18 van het Participatiedecreet van 18 januari 2008, zoals van kracht op 31 december 2023, blijven van kracht tot ze aflopen op 31 december 2025. Nieuwe convenanten kunnen worden afgesloten met als einddatum 31 december 2025. Tot de voormelde einddatum kunnen de convenanten worden gewijzigd via een addendum.

Art. 21. De bibliotheken, vermeld in artikel 22, eerste en tweede lid, van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid, zoals van kracht op 31 december 2025, beperken de duur van de meerjarenplannen, vermeld in artikel 24, eerste lid, en artikel 27, eerste lid, van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, tot en met 31 december 2025.

De bibliotheek, vermeld in artikel 22, eerste lid, van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, beperkt de duur van de overeenkomsten, vermeld in artikel 25 van het voormelde decreet, zoals van kracht op 31 december 2025, tot en met 31 december 2025.

Art. 22. Om het subsidiebedrag en de opdrachten die eraan zijn verbonden, te kunnen bepalen voor de uitgebreidere invulling van de taak, vermeld in artikel 4, tweede lid, 2°, en voor de taak, vermeld in artikel 4, tweede lid, 5°, van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, dient publiek uiterlijk op 15 juni 2024 een plan in voor het jaar 2025.

De Vlaamse Regering bepaalt het subsidiebedrag voor het jaar 2025 dat aan publiq wordt toegekend voor de uitgebreidere invulling van de taak, vermeld in artikel 4, tweede lid, 2°, en voor de taak, vermeld in artikel 4, tweede lid, 5°, van het decreet van 23 juni 2023 tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen, op basis van het plan, vermeld in het eerste lid, en keurt een addendum goed bij de eerste beheersovereenkomst met publiq, vermeld in artikel 23, derde lid, van het voormelde decreet.

Brussel, 12 januari 2024.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON